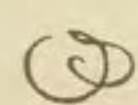

NAM 2 — 3 SEPTEMBRE 1938 — N° 51 — MÔI SÔ 20 TRUONG: 0 \$ 15

BẢO QUẢN

150, Rue Lagrandière

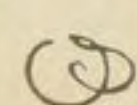
SAIGON

MUA BAO XIN TRA TIỀN

TRU'OC

mai

GIÁ BẢO

1 năm 7 \$ 00 — 6 tháng

3 \$ 60 — 3 tháng 1 \$ 80

Abonnement administratif:

10 \$ 00 par an

tuần bao ra ngày thu bay

Directeur : Đào-trình-Nhật

BU'Ó'C QUA
NĂM THỨ' HAI...

“ **Bén duyên tri-ngộ**
một năm rồi.

“ **Gánh dầu gian-truân**
cũng rán cười.

“ **Còn giầy, còn anh,**
còn bút sắt,

“ **Em còn tô-diêm mài**
không thôi!

VẤN-ĐỀ DÂN-LUẬT CỦA BA KỲ

HITLER CÒ TÌNH GÂY RA CHIẾN-TRANH LÚC NÀY

NGƯỜI TA SẼ TỰ BAY LÊN MÂY NHƯ' CHIM ?

DÒI CÁCH MANG PHIÊU LƯU CỦA **CƯ'ÔNG-ĐỀ**

và

CÒN NHIỀU TIN, NHIỀU HÌNH, NHIỀU BÀI NIÊN COI

Dĩa
BEKA

Dĩa BEKA hát êm ru rõ ràng

Không kêu rõ rõ như thứ khác

Dĩa BEKA hát cả năm còn tốt

Không phải đồ xài hai ba hăng bở

Tròng đỏ	Phước-Cương Cô ba Xuân Van-thành-Ban (Hát bộ) Hát điệu Bắc
Tròng xanh	Trần-Đất Phước-Cương Hát điệu Bắc Ca điệu Huế
Tròng đen	Huỳnh-Kỳ (Cổ Phụng - Hả)
Tròng tím	Trần-Đất Múa bông Kính Phật Nói Thơ Hát Bộ
Tròng vàng	Đại Phước-Cường Phụng-Hảo Tài tử kim thời Hát Bộ Ca điệu Bắc Ca điệu Huế

HÃY ĐÓN MUA DĨA BEKA ĐẶC BIỆT TÀI TỬ XUẤT SẮC

KẾT QUẢ NHƯ LỜI

Nhờ nhiều năm kinh nghiệm, nên dĩ thuốc chuyên môn chữa bệnh phong tình, đầu cho bệnh thâm căn cố đế cũng phải lành tuyệt nọc, đã nổi danh hay độc đặc là HUỆ LIÊU LINH ĐƠN số 1 cho đến người ngoại-quốc cũng cũng sống sờ ngac nhiên cho là phương linh dược.

Bổ ghiền á-phiện có ĐÔNG-PHÁP GIỚI-YÊN-HOÀN số 19 thật hay, được một bác-sĩ Lang-sa phân chất thí nghiệm từ vị, công nhận cách phối hiệp thật hoàn toàn đúng phép, nên ngài cả quyết rằng dầu ghiền nặng lâu năm thế nào cũng bỏ được một cách dễ dàng khỏi lo sanh bệnh.

Bệnh trâu, bò, heo, ngựa nhờ thuốc LỰC SỨC HỒI SANH HOÀN số 13 mà cứu sống vô số, đã được cha Ignatio Bùi-công-Thích ở Chi-hòa (Saigon) viết thư khen ngợi, ông xã Hà-vân-Khiết ở An-bình (Cao-lãnh) và nhiều nông gia điền chủ khắp nơi viết thư khen tặng là môn linh dược, quyết rằng từ đây khỏi lo đến tai hại về nạn súc vật hao nữa.

Nhà thuốc ĐINH-THÀNH-SONG
112, rue d'Espagne-SAIGON

Có nghị ngại nên hỏi người dùng rồi, hoặc dùng thử 1 ve thì thấy kết quả. Có bán tại : Pnompenh : Trương-văn-Bào dit Xiêu-Bao 47 rue Ok nha Oum (đường lò heo) Kim-Séng 120 rue Armand Rousseau, Mytho : Tổ Tâm 43 route Gocong, Tân-an : Nguyễn-hữu-Dư, Cái mơn : Nguyễn-văn-Ba Trávinh : Liên-Hiệp và Tô-vĩnh-Trường, Chơ-lách : Nguyễn-văn-Ba, Vĩnhlong : Nguyễn-thành-Liêu, Mỏ-cày : Đoàn-thợ-Như, Tiểu cần : Phan-tấn-Triệu, Bến tre : Tân-Thanh, Sóc-trăng : Hồng-Điều, Ba-liên : Nguyễn-tấn-Biện, Cần-thơ : Librairie Tân Văn, Chơ-lơn : Lai-văn-Thường, Phan-thiết : Lè-nam-Hưng, Huế : Phò-ninh, Nguyễn-hữu-Song.

Docteur TA-TRUNG-QUÂN

Tốt nghiệp Trường Đại-học các chứng
bệnh đau răng, đau miệng tại Paris

NGUYỄN LUONG-Y PHỤ-TÁ Ở HÔTEL DIEU

MỞ PHÒNG KHÁM BỆNH

CHUYÊN TRỊ CÁC CHỨNG BỆNH ĐAU RĂNG, ĐAU MIỆNG

104, ĐẠI LỘ CHARNER (Tùng nhĩ)

SAIGON

Sâm Nhung Bách Bỏ Hồng-Khê

Lấy tinh chất ở cơ-quan sinh dục của các loài vật rất mạnh chế luyện với Sâm Cao-ly Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bổ quý giá, nên dùng nó dần dần đến thân và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, đại tiện nhuận, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy trắng dương cổ khí, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhọc mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lạnh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Đàn bà dùng được huyết tốt, kinh điều; bà nào có bệnh kinh nguyệt bất điều sanh ra các chứng đau bụng, đau lưng, bốc hỏa, ra khí hư (bạch đới hạ) cũng khỏi. Bà nào nuôi con thì tốt sữa, có chữa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau mình mỗi mệt, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bệnh thổ dùng cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sài, bỏ ti, tiêu thực. Nói tóm lại tất cả nam phụ lão ấu, nếu ai cần phải bồi bổ sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bổ gì hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bỏ Hồng Khê này. Thuốc thơm ngon dễ ăn; các ông dùng thử bao sáp vàng, các bà dùng thử bao sáp trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên nhai nuốt với chén nước trà. Mỗi hộp giá 1p.00.

Thuốc Hồng - Khê số 47

Thuốc « Tráng Dương Kiên Tinh đại bổ thận Hồng-Khê » số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngư-phiên, Hải-cẩu-thận, Yến-quảng, Sâm-Nhung với các vị thuốc vừa bổ vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, « bất lực », « liệt-dương » được mãn nguyện, dễ thụ thai. Làm cho người vô tình lạnh dạm trở nên người đa tình vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 hay là 12 tiếng đồng hồ, có hiệu quả hiển nhiên. Muốn chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần khác và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không một chút nhọc mệt. Thuốc này chuyên trị bổ thận, kiên tinh, sinh khí, chữa bệnh liệt dương, bệnh tinh mau xuất. Mỗi chai lớn giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0p.25.

Thuốc « Cai Hồng-Khê »

Không trộn lẫn chất thuốc phiện (nhà Doan đã phân chất), nên ai cũng có thể bỏ hẳn được, mỗi ngày hút một đồng bạc thuốc phiện, chỉ uống hết hai hào thuốc cai là đủ không phải hút nữa, vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai. Nghiện nhẹ chỉ hết 1p.00, nghiện nặng hết 5p.00, 3p.00 là bỏ hẳn được, nếu sai lời, xin trả tiền lại gấp đôi.

Thuốc phong tình Hồng-Khê

Giấy thép mà buộc ngang trời ! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lẳng lơ ! Hai câu Sấm truyền này, ngày nay quả thấy ứng nghiệm, vì hề nói đến Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lậu và thuốc giang-mai; ai bị lậu không cứ mới hay kinh niên uống thuốc lậu Hồng-Khê số 30, mỗi hộp 0p.60 cũng khỏi dứt nọc, ai bị bệnh giang-mai không cứ về thời kỳ thứ mấy mới hay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mai Hồng-Khê số 14 cũng khỏi dứt nọc một cách êm đềm không hại sinh dục (mỗi hộp giá 0p.60) nên khắp các nơi đâu đâu cũng biết tiếng :

Nhà thuốc HỒNG - KHÊ

88, Phố Chợ Hôm, Hanoi (Route de Hué)

Xem mạch cho đơn, bốc thuốc chén, và có hơn 100 môn thuốc hoàn, tán, cao, đan gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp đóng chai theo phương pháp Âu Mỹ bán khắp cả nước Nam, bán sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-miên, chữa đủ các bệnh nguy hiểm người lớn trẻ con. Bệnh nào thuốc ấy, có đơn chỉ rõ cách dùng và nói rõ bệnh căn, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà thuốc Hồng-Khê dự Hội-chợ Haiphong năm 1937 được quan Toàn-quyền và quan Thống-Sứ ban khen, các báo tây, nam tỏ lời khuyến khích, được thưởng « Bội-Tinh-Vàng » và được « Bằng Cấp Tài Năng » tại Hội-chợ Huế. Có biểu hai cuốn sách thuốc : « Gia-đình Y-Dược » và « Hoa-Nguyệt Cẩm-Nang ». Khắp các nơi đều có Đại-lý, mua thuốc Hồng-Khê xin nhận ký dấu hiệu Phạt 12 tay.

* Đại-lý tại Nam-kỳ. — SAIGON : Đức-Thắng 148 Albert 1er Dakao ; BENTRE Tân-Thanh Rue Clémenceau ; THUDAUMOT : Phúc-Hưng-Thai. VINH-LONG : Long-Hồ ; LONG-XUYỀN : Hữu-Thái ; SOC-TRĂNG : Trương-xuân 77 Đại-ngãi ; MYTHO : Móng-Hoa ; CẦN-THƠ : Au petit gain ; BAC-LIÊU : Trang-hiếu Nghĩa ; RACH-GIA : Vạn-Hóa Rue Gia-long ; TRA-VINH : Liên-Hiệp thư-quán.

Năm thứ hai - Số 51 - Samedi 3 Septembre 1938
Báo-quán n° 150 Lagrandière - Chủ-nhiệm Đào-trinh-Nhất

MỘT VẤN-ĐỀ QUAN TRỌNG

TRUNG NAM BẮC CÓ NÊN CÙNG CHỊU CHUNG MỘT BỘ DÂN LUẬT CHI PHỐI HAY KHÔNG?

Phan-van-Thiết
Luật-khoa cũ-nhơn

TRONG một bài phỏng-sự đăng trong số báo « MAI » vừa rồi, ông Văn-Lai có thuật lại cho độc-giã nghe rõ ý kiến của quan trạng-sư Lê-văn-Kim về luật hộ đơng thi hành ở Nam-kỳ. Ý-kiến ấy không riêng gì Lê trạng-sư, kỳ thật là chung của tất cả những người có chuyên tâm chú ý về vấn-đề luật-pháp ở xứ này.

Nói về luật hộ thì thuở xưa, dưới chế-độ Nam-triều độc-lập đã có:

1' - Bộ luật đời Hồng - Đức nhà Lê (thế-kỷ thứ XV)

2' - Bộ luật Gia - Long, mô phỏng theo bộ-luật nhà Thanh, ban hành ở nước Nam ta hồi năm 1812.

Đến sau người Pháp sang lấy xứ ta, định thảo ra một Bộ Luật để các quan tòa tây dựa vào đó mà xử đoán: sắc lệnh ngày 3 Octobre 1883, qui định riêng cho thuộc dân Nam - kỳ cùng mấy nhượng - địa Hanoi, Hai phon và Tourane một phần Dân Luật thuộc về « Người ». Rồi có đạo sắc-lệnh 30 Mai 1932 cải chánh và bổ khuyết lại về khoản thủ hộ cho trẻ thơ.

Đạo sắc-lệnh 3 Octobre 1883 mặc dầu là trụ cột của việc xử đoán về dân-sự, vẫn còn thiếu sót nhiều lắm. Vì sự thiếu sót ấy mà lắm khi quan tòa lại phải nhờ nơi bộ Luật Gia-Long và dựa vào phong-tục tập quán, nhất là về vấn-đề di-sản (*en matière de successions*). Nhưng trong nhiều trường-hợp, thật quan tòa lấy làm bối rối vì không thể dung hòa đạo sắc-lệnh 3 octobre 1883 với Luật Gia-Long được chút nào, bởi vì lắm khi hai cái nguồn luật ấy (*sources du droit*) nó mâu thuẫn với nhau. Ví dụ: sắc-lệnh 1883 nhìn nhận con cái đến 21 tuổi thì gọi là thành niên được trọn quyền hành-động, thế nhưng theo Luật Gia-Long thì lại quy-định rằng con cái dẫu bao nhiêu tuổi mà còn ở chung với cha mẹ thì chẳng những thân thể của mình mà thôi cho đến sự-nghệp gì của mình cũng đều thuộc về của chung mà người gia-trưởng làm chủ trọn vẹn. Lại như về việc tiêu-hôn (*dissolution du mariage*) người ta không hiểu sắc-lệnh 1883 nhìn nhận hay không nhìn nhận sự đuổi vợ (*repudiation*) theo khoản thất

xuất (1) của Luật Gia-Long làm một hình thức của sự tiêu-hôn. Về một khoản riêng, sắc-lệnh 21 Juillet 1925 tổ-chức hoàn toàn quyền sở-hữu-chủ về bất-động-sản (*propriété immobilière*) ở Nam-kỳ và các nhượng-địa Hanoi, Hai-phong, Tourane đã bỏ khuyết cho Luật-Hộ ở xứ này nhiều lắm. Trước kia, khi nào người sở-hữ-chủ (*propriétaire*) của một miếng đất là dân Pháp thì theo chế-độ quân-thủ-điền-thổ, còn nếu là dân An-nam thì lại theo chế-độ địa-bộ (*registre foncier*). Hai chế-độ này sanh ra nhiều điều rối ren như lơ vò, và làm cho nảy ra vô số những cuộc tranh tụng đáng tiếc. Sắc lệnh 1925 đặt ra một chế-độ hiệp nhất, vô luận người sở-hữ-chủ là người Pháp hay người Nam.

Sắc lệnh 1883 lại còn làm sai lầm nhiều với phong tục của người Nam là khác nữa. Điều này không lạ chi, vì lúc đó là lúc ban sơ mà sắc lệnh này lại do hai bộ Tổng-Trưởng Hải-quân và Thuộc địa (*Ministères de la Marine et des Colonies*) thảo luận gấp mà ban bố, cho nên lẽ dĩ nhiên lắm chỗ ta có thể chỉ trích. - Về sau ở mục « Pháp-Luật Luận Đàm » trên báo này có dịp tôi sẽ bàn thêm nữa.

Bao nhiêu đó cũng chưa đủ, nên có nhiều khi quan tòa phải tùy theo tình trạng mỗi việc mà xử đoán, đào tạo nên một cái mà ta gọi là án-lệ (*jurisprudence*), rồi những tòa sau, về những việc tương-tự, thường hay do theo đồng nghiệp lớp trước mà xử. Bởi đó, muốn cho rõ Luật Hộ đương hành ở Nam-kỳ, Hanoi, Hai phòng và Tourane thì phải tóm gộp hết các điều lệ của các đạo sắc-lệnh 1883 và 1932 hiệp với các điều lệ của đạo sắc-lệnh 1925 về quyền sở - hữu - chủ về bất-động-sản và sau nữa, với các án các tòa đã kết-nghĩ trong khi mấy đạo sắc lệnh trên đây

không có phân định rõ ràng(2). Ngoài Bắc, người ta đã xét rõ sự cũ-kỹ của Luật-Gia-Long nên quan Toàn-quyền ký nghị-định 16 Juillet 1917 đặt ra một Ban Ủy-viên thảo-luận Bộ Dân-Luật Bắc-kỳ. Qua năm 1921 mới thảo xong. Quyền thứ nhất gồm có 91 điều, do nghị-định 9 Novembre 1921 ban hành nội tỉnh Hà-Đông để thí-nghiệm. Công cuộc ấy có kết quả tốt nên quan Thống-sứ Bắc-kỳ ký nghị-định ngày 30 Août 1927 đặt ra một ban gọi là Ban Cố-Vấn Án-Lệ (*Comité Consultatif de Jurisprudence*) - chính trạng-sư Lê-văn-Kim có chơn trong ủy-ban ấy không phải Ban Thảo-Luận Bộ Dân Luật như ông Văn-Lai đã nghe lầm - ban ấy trả lời 324 câu hỏi về việc pháp luật trong các vấn-đề gia-đình, di-sản và của hương-hỏa. Công việc này chỉ là công việc tiên soạn (*travail préparatoire*) của Bộ Dân Luật Bắc-kỳ.

Nghị - định quan Thống - sứ ngày 28 Août 1930 mới đặt tiếp theo một Ban Ủy-viên khác gồm có bốn năm vị yếu nhơn Pháp Nam, làm đầu là quan Chánh-viện-trưởng tòa Phúc-thẩm M. Morché, chỉ trong nửa năm là thảo luận xong Bộ Dân-Luật Bắc-kỳ, ban hành bởi nghị-định 30 Mars 1931. Bộ luật ấy mô-phỏng theo Bộ Dân-Luật Pháp, có cải cách nhiều khoản rất hữu ích, đáng khen.

Ở Trung-kỳ, chánh-phủ giao cho Pháp-luật Cố-vấn (*conseiller j'riste*) thảo luận Bộ Dân-Luật. Vì quan này gửi xin các quan phủ, huyện, án, bổ trả lời nhiều câu hỏi về các vấn-đề tranh tụng, rồi do nơi đó mà đặt ra Bộ Luật. Mới làm xong quyền thứ nhất (nói về người), chỉ dụ đức Bảo Đại ngày 13 Juillet 1936 đã ban hành quyền ấy - gọi là Hoàng-Việt Hộ-Luật - ở địa phận Trung-kỳ.

Coi qua trang 5

(1) Thất-xuất theo Luật Gia-Long là: 1' Vô tử (không con), 2' Dâm-dật (lấy trai), 3' Bất sự công có (không thờ kính cha mẹ chồng), 4' Đa ngôn (nói hành nói láo), 5' Đạo thiết (ăn cắp ăn trộm), 6' Tật đố (ghen tương), 7' Ác tật (cúi phung hay đau bệnh chi không thể sinh sản được)

(2) Chính vì muốn giúp ích đồng-bào Nam-kỳ Hanoi, Hai phong và Tourane mà tôi đã sưu tập các nguồn gốc đó làm thành bộ « bản Luật Nam kỳ » Quan thống-đốc và những bậc tay mắt các giới tây nam trong ấy có trạng-sư Lê Văn Kim khen ngợi khuyến khích, nó sách ấy in kỳ nhưt bán tất trong mấy tháng, nay đã in kỳ thứ nhì có sửa đổi và thêm nhiều đoạn rất đúng với Pháp luật đương hành, có trạng-sư Trịnh-dinh-Thảo đề tựa và khen tặng. Sách này 75 Septembre sẽ có bán, vì in ít nên trong đồng bào có cầu nên mua trước vì là bộ sách rất cần kíp cho gia đình. Giá bán 1p.20.

NGAY HÔM NAY...

Ngài mua

báo trọn 1 năm mà gởi mandat trả ngay cho nhà báo hay là sai người tới đóng tại nhà báo

7 \$ 37

thì chúng tôi xin kính tặng một tấm giấy số 1 phần 10 của Số Quốc-gia bên tây để ngài có 6.000 phần may được chia với người ta từ số trúng 5 triệu, 3 triệu trở đi.

Hay là ngài lựa chọn lấy 3 quyền sách nên đọc: 1' - Phan-dinh-Phùng, 2' - Đông-kinh Nghĩa-thục, 3' - Việt-nam Tây-thuộc-sử của Đào-trinh-Nhất. Thav vào 3 quyền này ngài muốn lấy 3 quyền Luật Lao-động, Án Tòa-hộ, Việc làng tổng của ông Phan-văn-Thiết cũng được. Còn mua báo nữa năm (3p.60) thêm tiền gởi 0p.21 thì chỉ được lấy một quyển sách mà thôi.

Xin nhớ dùm: chỉ có mua báo đồng niên và trả tiền ngay cho nhà báo mới được tặng 1 tấm giấy số hay là 3 quyền sách

Chuyện Thiêm

NHỚ LẠI LÚC ĐỀ-THAM

KỖ rồi, chúng tôi đã chỉ ra cho độc-giã thấy xứ mình lúc này có cái dịch lạ đời: họ đua nhau hành - hình « thử-khoản ». Hoặc người tu-hành già cả, xúc động xuân-tình, không muốn phạm nhảm sắc-giới, hoặc người trai trẻ, chơi bời cho đến mang bệnh huê liễu trầm kha, rồi không biết làm sao, để ngày « thử-khoản » ra mà xử tử.

Đầu năm tới giờ biết mấy chục đám như thế mà nói.

Chúng tôi có ý trách-bị nơi nhà nước bảo-hộ ta phải tìm cách sao trừ nạn dịch này cũng như bấy lâu lo lắng trừ các nạn dịch kia, mất giống đi đã đánh, mà những đóc-tơ chuyên khoa, những nhà báo-chế thuốc huê-liều, họ có thể kiện nhà nước mà đòi bồi-thường đặng. Vì « thử-khoản » người ta là thân-chủ cậy nhờ của họ, họ đóng ba-tăng mắc tiền và trả thuế má nhập-cảng được-phẩm rất cao, chỉ cốt có bấy nhiêu đó, nếu để người ta tự chặt đi mãi thế kia, thì mấy ông chuyên khoa phải ngồi ngáp gió và những thuốc bảo-chế phải để mốc meo hết còn đi gì. Một cơ ấy đủ cho họ kiện nhà nước phải thua.

Chắc có nhiều bạn đọc cho là chúng tôi chỉ nói giả ngộ chơi, vì có mấy bức thơ gởi lên ngổ ý như thế.

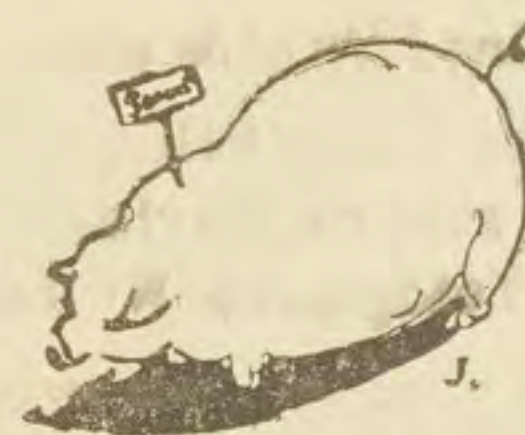
Muốn biết có thể kiện được hay không, trước hết chúng tôi muốn thuật lại cho độc-giã nghe một chuyện về lúc Đề-Tham.

Hồi 1907 - 8, Đề - Tham đang oanh-liệt tung hoành ở miền Yên-thế Bắc-giang, đến đổi cả vợ con ông ta cũng có tài cầm binh đánh trận. Lúc ấy nhà đương - cuộc Bắc-hộ sai hết tướng tá này tới toán quân kia đánh giệp mãi không được. Quan toàn - quyền Klobukowski hồi bấy giờ phát dóa, liền đem 800 lính tây lên miệt Bắc-thân-chinh. Rồi chính ngài cũng phải bại trận trở về.

Anh chủ hiệu thịt bò - dĩ nhiên cũng là người tây - bình nhưt vẫn bán thịt bò hằng ngày cho cả toán lính đi theo quan toàn-quyền; hoặc người tu-hành già cả, xúc động xuân-tình, không muốn phạm nhảm sắc-giới, hoặc người trai trẻ, chơi bời cho đến mang bệnh huê liễu trầm kha, rồi không biết làm sao, để ngày « thử-khoản » ra mà xử tử.

Nếu chúng tôi nhớ lại không lầm thì tòa án Công sự Tổ-tụng hồi ấy đã xử cho anh chủ hiệu thịt bò thắng lý được kiện, nghĩa là nhà nước phải bồi - thường thiệt hại cho anh một số tiền.

Nghĩ coi, với vụ thịt bò mà có lý kiện và kiện lại án, thì với cái trường hợp chúng tôi muốn nói đây, các ông đóc-tơ chuyên khoa cùng cả nhà báo-chế thuốc trị huê-liều cũng có thể kiện nhà nước được lắm chứ!

Kỳ tới

- Thi-sĩ trong chuồng ngựa (tiếp theo phỏng-sự Huê đẹp của Thúc-Tề)
- Có hiện xe máy mới: T. S. V. nghĩa là Ta Sợ Vợ (một vụ kiện buồn cười)
- Người mà cả Âu-châu đều sợ. Không phải Hitler, không phải Mussolini. Là ai?
- Có phép toán mới, để biết được tánh nết người (khoa-học Tân-văn) v. v...

15 năm kinh nghiệm
về nghề may cắt
NGUYỄN - ĐÌNH - LƯƠNG

Bình Phong - ngứa

Các thứ phong độc ở trong máu mà
biến ra các chứng bệnh ngoài da như
à:
Nổi mụn có giẻ cùng mình, dưới hán
oàn tọa, lưng, ngực, cổ, bắp vế, ngứa
ngâm, hay là da thịt bông sưng tề,
nổi cục đỏ bầm, ngứa theo kẽ tay, có
mụn trong bóng, da lòng bàn tay hơi
kười, da mặt sần, đau lưng, mỗi xương
hảy ửng thuốc.

Phong ngứa Nhon-Hoàng
Thủ tiêu các thứ phong độc, phong
ngứa loét máu trở lại tinh sạch, ngứa
được bình phong đơn, giải được gốc
độc bệnh phong tình, trẻ nhỏ có ghê
lở, ghê ngứa, nổi u nổi giẻ dùng rất
công hiệu.

Người lớn trẻ nhỏ đều dùng được
giá mỗi gói 0, p66
Nhà thuốc NHON-HOÀNG
15, Amiral Courbet - Saigon
Bồi lãnh hóa giao ngân mau lẹ từ 2
hợp sắp lên.

Quý ngài đã thầy chắc chắn

Sâm - Nhung Bồ -
Thận - Tinh

hiệu « ME CON » 1 ve 0p. 60
trị đau lưng, mỗi một, di-tinh,
mộng-tinh, huyết-tinh, đại đêm,
tinh-thần suy, sức lực kém.

Bồ-Đào-Tiên chỉ khái lộ
Công hiệu linh-nghiệm thế nào?

Thì thứ thuốc
hiệu « ME CON » 1 ve 1p. 50 uống
nhiều ngày trị ho lao trong ba
thời-kỳ làm cho ốm o gầy mòn,
mệt mỏi, yếu sức cũng Hoàn-
toàn công-hiệu chắc chắn.

• Nhà thuốc PHỤC-ĐĂNG
130, rue de Paris - Cholon
Téléphone N° 30.383

MÓI RA

Đĩa « ASIA » ĐẶC BIỆT
(Nhân vàng)

Một đĩa ASIA cũ, hư, bể, còn
xài được hay là hết xài, đổi
lại một đĩa trong vàng hay là
trông tím mới ra kỳ này chỉ
phải trả thêm 1 p. 20 mỗi đĩa.

asia

37, rue Colonel Grimaud - SAIGON

Nên noi... Nên nghe...

TRONG phiên nhóm của Hội-
đồng Thành-phố hôm tối
thứ tư, có một ông nghị xin dỡ
hết những cái quán ở xung
quanh chợ đi, vì theo ông những
cái quán ấy chính là những hang
chuột ghê gớm.

Cái kiến-nghị đó phải lắm.
Chợ Saigon mất cả vệ-sanh và
vẻ đẹp chỉ vì những cái quán ấy.

Nhưng thành-phố nên cất lên
những quán tử tế cho người ta
mướn dặng buôn bán, chứ bây
giờ bắt dỡ đi mà không có cái
gì thay vào, thì sẽ có một số
rất đông tiểu-thương phải chờ
vơ thất nghiệp đa!

CHIỀU bữa kia 1er. Août, ở
chỗ mọi lần. Hội đồng
Quản-hạt đã khai mạc phiên họp
thường niên 1938.

Quan Thống Đốc Pagès mở
đầu bằng một bài diễn - văn
« cộng sô » nhưng bài này kém về
đanh thép bài đã đọc, tại chốn
ấy, cách đây một năm chẵn

Theo bài diễn văn này thì
Nam kỳ ta là chốn thiên đường
mọi việc đều ổn thỏa, vương
tròn, tốt đẹp; về phương diện gì
kinh-tế, chánh trị, hay xã - hội,
ai cũng có thể tin ở một sự
thạnh vượng, thanh bình.

MÀ sở dĩ được vậy là nhờ
ở sự khôn khéo của
Chánh Phủ. Công cuộc chấn
tề xã hội và kết quả của thuế huê
lợi, được quan Thống đốc ân
cần tán dương.

Tuy nhiên, ta cũng phải nhận
rằng quan Thống Đốc chẳng bao
giờ quên bỏ những kẻ mà ngài
muốn gọi là phiên động chuyên
môn. Và ngài cũng chẳng hề
quên thẳng dân, người vắng
mặt luôn luôn ấy.

Ngài bảo thẳng dân bây giờ
đã ngoan ngoãn rồi, chẳng còn
để tai nghe lời xúi giục cũng bộn
muốn phá rối cuộc trị an. Thợ
thuyền cũng đã tỉnh ngộ, không
còn lấy cuộc đình công làm lợi-
khí chống lại tư bản.

Ấu cũng toàn những chuyện
đáng mừng hết thấy.

VỀ mặt kinh-tế lý tài năm
nay, quan Thống đốc ta
có cái dự-án tăng thuế lên 2
triệu đồng vì qua năm 1939, công
nho của chánh-phủ cần phải có
đủ con số 17.500.000 đồng bạc.
Thế là công nho năm 1939 sẽ
cao hơn cả của năm 1926, cái
năm thanh vượng nhất của xứ
Nam-kỳ!

Nghe mà dặt mình dùm cho

thẳng dân, nhưng cũng may hôm
đó nó vắng mặt!

PHÍA các ông hội-đồng an-
nam, ông nào cũng khăn
đen áo dài, trừ ra hai ông
Nguyễn-tấn-Dược và Trần-văn-
Khá, vẫn « tây » như thường.

Cụ Bùi-quang-
Chiêu có vẻ vui
mừng hí - hỡn
lắm, nhứt là có
vẻ trẻ trung
đáo dẻ, gái có
thể mà được.

Vì cụ đã tin chắc lát nữa
chém-chệ leo lên ngồi ghế nghị-
trưởng rồi.

Ông Nguyễn-phan-Long thì
vẫn ỉu dừ, thờ ơ như một cô
gái vừa về nhà chồng. Tuy
nhiên trên vầng trán ông vẫn
thấy phăng phất một nét buồn
thâm thúy. Vì về cô lập? Hay
vì đã có ý chán ngán cái chỗ
có thể gọi là nơi cạnh-tranh
danh-trường lợi-thị này, khóa
tới ông không thêm bước nữa.

Ông Đốc-phủ Bấy thì vẫn cang
ngay bụng bự thêm, nặng cân
thêm, và có vẻ đa-tinh gần
ngấm.

Thấy ông Nguyễn-phan-Long
ngồi bị ép ở giữa hai ông Chiêu
và Bấy, người ta bắt suy nghĩ
đến cái đời chính-trị xé chiều.

NGƯỜI ta đã biết trước
rồi, ghế nghị - trưởng
năm nay, tây phải vì sự lễ-độ
mà để cho annam ngồi.

Cụ Bùi đã tính đúng ngày giờ
ở bên tây đáp tàu về nước.

Phía tây vui nhường còn phía
ta không ai ra tranh, thế là
mưa gió vườn hoang, cụ Bùi
ta thẳng trận tự nhiên trên
một bãi chiến trường vắng cả
chiến-sĩ. Sự thắng lợi của ông
bắt chúng tôi ghi đến câu thơ

GOM FIX

CHẢI TÓC

Bán chạy khắp Đông dương

KIEN THUOC VA KIEN KHOA-HOC

của các nước bên Âu Mỹ, cho con mắt cận thị, viễn
thị, sáng và các màu, đều có trữ bán tại tiệm:

TRAN - NGUYEN - CAT
81, Bd Charner SAIGON - Tél.: 21.289

Có máy din mài kiến, có thợ sửa,
có đủ đồ thay vào đủ các thứ kiện

BIÊN SỰ PHỔNG

HUYNH VAN NGHE

cựu thông ngôn tòa
100, LAGRANDE - SAIGON

Tél.: 20.962

Gần 2 năm rồi, phòng-văn
được thân chủ đủ mặt người
tây, người Annam và người
khách hoan nghinh. Phần đông
người thân chủ cũ và mới từ-tế
đúng đắn đến giao nhiều việc
khó khăn và trắc trở đều gặp
sự kết quả mỹ mãn và chưa gặp
việc bất thành. Phòng-văn không
là những việc không đáng tốt,
và không bao kiệ cho ai hết.
Công việc làm mau lẹ và dặng
vừa lòng.

Thuốc ĐIỀU KINH

trị bệnh kém huyết
của đàn bà

hiệu Nhân - Mai

Uống thuốc này vào máu huyết điều hòa, hết
cây xam, mặt mày đỏ lại, kinh nguyệt đúng
lịch, ăn cơm ngon ngủ được nhiều. Đàn bà đau
về chứng máu huyết đầu nặng thế nào, uống
thuốc này được vui lòng lắm, quý bà sẽ khỏe
lạng vó cùng. Giá mỗi ve 0p.50. Khắp nơi có
bán, các chỗ bán thuốc Nhân Mai đều có bán.
Mua sĩ lời nhiều do nơi Nguyễn-văn-Lương
Boite Postale n° 338 Saigon hoặc nơi tiệm có
Nguyễn-thị-Kinh Chợ mới Saigon, hoặc các ga
xe điện có bán. Mua lẻ do nơi các Đại-lý.

Thuốc HO BỔ PHỐI

hiệu Trái Nho giá 0p.15

Trị ho đại tài. Có bán khắp
cả Đông-pháp, do nhà thuốc
Nhân Mai nhất hành.

Một vị phước tinh cho bệnh nơn

Chúng tôi xin giới thiệu ông
HUYNH HON, thầy thuốc người
Tàu, làm nghề thuốc trên 30 năm.
Nhờ làm lâu mà được nhiều kinh
nghiệm, cứu bệnh dễ dàng, nên
được phép Chánh-phủ cho ông
cấp bằng làm thuốc ở tỉnh Gia-
đinh. Kể từ nay ông sẵn lòng
cứu bệnh cho toa mà không ăn
tiền. Vậy ai có bệnh, cứ đến ông
sẽ hết lòng điều trị, bất luận
giàu nghèo. Ông trị đủ các bệnh,
nhưng chuyên môn nhứt là máu
huyết đàn bà, bệnh tử cung và
bệnh đường kinh. Lại giỏi về
bệnh ho lao, sức huyết và bệnh
siêng, bệnh phong tình, bệnh
nhảy mũi.

Nhớ đến số nhà 47 đường
Eglise ở ngang ga Bà-chiều, có
treo tấm bảng lớn để chữ
HUYNH-HON thầy thuốc.

Phụ-nữ cần phải lo!

Lo điều gì? Lo cho kinh
nguyệt xấu được tốt, vì kinh
nguyệt xấu tức là điều huyết
bệnh trong mình khó nùng, nó
sẽ làm ra chứng tâm nhiệt, phé
điêm, tới ho lao không chừng.
Cần uống mỗi tháng ba hộp thuốc
NGUYỆT-NGUYỆT-VIÊN của
nhà thuốc VINH-AN-HÒA. Thuốc
này ra đời mục-dịch để giúp
phụ-nữ dứt bệnh, mạnh, khỏe,
tươi trẻ, có hậu-tự và sống lâu.
Nó là thứ linh đơn làm cho
huyết dịch tươi nhuận. Uống
vào thì thấy hiệu nghiệm. Có
bán ở các nơi đại-lý. Mỗi hộp 2
viên giá 0p.50. Tổng phát hành:
Phạm-văn-Điền 287 đường Ma-
rins CHOLON. Cần thêm đại-lý
khắp nơi với điều kiện dễ dàng.

Phòng-sự môi tuần của Mai

6 GIA-DÌNH DU'ÓI GÀM CAU MÔNG

Trước kia, đây là chỗ
của thầy ma chết đuối
dưới sông vớt lên

TÔI đạp xe máy thẳng xuống
mê sông, trước mặt phòng
Thương mại Saigon. Rồi rẽ sang
tay trái chạy luôn vô cái lỗ dưới
gầm cầu Mống Khánh-Hội.

Sáu chiếc giường cây, có lẽ
do chủ nhân nó đóng lấy, phủ
trên dạt một mảnh chiếu rách,
kê áp vào vách tường làm thành
hàng dơi ra, theo chiều con sông.

Vài khoảng giữa hai giường,
dựng một bàn thờ. Mấy người
đàn bà ăn mặc lành lẽ ngồi lật
rau, làm cá, hoặc rầy la mấy
đứa bé bụng òng, trần, trường
đang đuổi đàn gà vịt con chạy
tán loạn.

Họ thấy tôi vô « nhà » họ, họ
đứng ngăm nghĩa mà chẳng ai
thêm hỏi han gì. Tôi phải đợi
ra cái tin con vịt một cặp để
khêu gọi cho được chuyện trò
với họ :

— Nè, mấy chị à, nhà nước
định vài tháng nữa cất trên mé
sông này một dãy nhà lớn để
cho dân nghèo, không nhà, vô ở.

Tức thì, ai nấy chăm chăm
ngó tôi, hỏi một câu đầy hi vọng :

— Thiệt vậy hả thầy ?

— Chứ tôi nói lão đảng « tể
ông nội tôi » sao ?

Câu thề rất độc khiến họ tin
đứt ở tôi. Chị nào chị nấy đều
bỏ dở công việc mình đang làm,
chạy lại dòm tôi bằng đôi mắt
chứa chan cảm-tình và trên mặt
hiện đầy vẻ lạc quan.

— Chừng nào nhà nước mới
khởi sự cất lặn, thầy ?

— Độ vài tháng nữa. À, mà
mấy chị dọn « nhà » lại đây bao
lâu rồi ?

— 5 năm nay.

— 5 năm nay ? Vậy mà không
có ai đuổi xô gì hết ?

— Không bao giờ. Hồi trước
« bãng-anh-đô-sinh » còn đang
làm thì người ta đổ đá ở đây
cho máy xay ra nhỏ. Bây giờ
không cần dùng gì đến cái hang
này nữa, cho nên tôi tới ở
bình yên.

— Mấy chị có phải đóng thuế
đất không ?

Họ bật cười to :

— Thuế má gì, hả thầy ? Tôi
tôi đưa nào cũng nghèo « sặt
máu » mới đến ở đây. Chớ phải
có tiền thì đã mượn bầy bà một
căn phố lá ở miệt Khánh-hội.
Xóm chiếu hay trong Cầu-chong
mà ở rồi.

Một chị khác cãi :

— Có chớ. Bộ mấy chị quên
rồi sao ? Để tôi nói hết thầy
nghe.

Hồi trước, chỗ này bỏ không.
Ban ngày thì xe kéo cu li hay
mấy người đi lỡ đường vô đây.
xô đồ ó-nũ ra. Còn ban đêm thì

không ai dám léo hánh đến. Vì
nấy thằng chổng chết đuối ở
đầu không biết, hề trôi lại miệt
này thì họ vớt lên để nằm đây.
Bối vậy có nhiều anh xe kéo
chổng xe ngũ phía đằng kia mà
khuya còn bị nó xô ngã té u
đầu trầy mặt nữa à.

Thấy chỗ có thể che nắng
đụt mưa được mà lại bỏ hoang
còn tôi làm lụng kiếm ăn cả
ngày lẫn đêm bên cầu Canh-ton
cầu nổi và cầu Trà-vinh, Nam-
vang muốn nghĩ lụng phải về
tuốt miệt Khánh-hội xa quá.
Mà tôi tôi làm không đủ tiền
ăn, có dư đâu mượn phố. Nên
tôi với nhà tôi liêu mạng đóng
giường để đại ở đây. Rồi lần
lần, mấy người khác cũng nghèo
khổ như tôi dọn lại ở cho tôi
bây giờ.

Ở đây ma ghê lắm, thầy à.
Lúc đầu, tôi bị nó khiêng đi
dưới đất hoài. Làm khuya đây,
tôi mò thấy mất nhà tôi, hay nhà
tôi thấy mất tôi. Rồi chúng tôi
sanh ghen tương ngờ vực nhau,
chửi nhau om sòm. Chừng có
lại thấy nằm dưới đất ngũ ngon
lành, chúng tôi vừa tức cười,
vừa kinh sợ ghê. Mà tôi tôi cũng
thét rồi cũng hết ai khuấy pha
đến tôi tôi nữa.

Dọn về đây được ít lâu, có
ông tây ở « sam có mẹt » lại đòi
tiền đất.

— Mấy chị có trả không ?

— Tôi tôi nghèo *xấp kỷ ninh*
tiền đâu mà trả ?

— Ông đòi một thang bao nhiêu

— Tôi hai... cất lặn !

— Rồi mấy chị không trả, ông
có rầy không ?

— Trời ơi ! ông làm dữ lắm
chớ. Nào là ông tháo banh giường
ra hết. Nhưng có cái đóng đinh
lu bù, tháo hoài không ra, ông
dọa lời ra bỏ ở mé sông. Còn
ghế bở ông lấy diêm quẹt châm
đốt một chút cho tôi tôi sợ.

Tháng đầu tôi tôi trả tử-tế.
tháng sau tôi tôi cứ hẹn hù lơ
hù giựt. Thét rồi ông sợ cái lì
tôi tôi, giao cho thầy Mười lại
đòi. Mà thầy này lại, xúi đừng
thèm trả ai xu nào hết mới là
sướng cho chớ !

— Ở đây, tể chắc vui lắm ?

— Vui không có chớ nói mà,

thầy. Nao đánh me, bông vụ, lúc
lắc, bài cào, khốe, nhứt là kèn
lò tò tức cười nồn ruột lặn !
Tôi trông hàng giường họ lót

rất cẩn thận, quần áo họ phơi
trên giầy kẽm, móc trên đỉnh,
lớp sơn lên tấm vách đá của
cầu, và dưới đất, họ quét sạch
tron... Rõ ràng những cách tô
diêm, sửa sang nhà cửa họ.

5 năm ! Họ ở đó đã 5 năm
rồi lặn mà !

— Hồi trước khi chưa đến kê
giường ở đây, mấy chị ăn nghỉ
tại đâu ?

— Nhà « đoan », « sam - côm-
mẹt », « bãng - anh - đô - sinh ».
Nhưng cũng bị mấy cha ăn mày
làm biếng, ở đơ kia mà tụi tôi
bị đuổi lạy.

— Sao vậy ?

— Người ta cho họ ngũ gạch
bông sạch sẽ, tử tế lại ấm áp,
mà họ cứ đại, ỉa luôn ở đó nữa.
Chà gát dan hốt rữa hoại. Mà
họ cũng chơi cha người ta mãi.
Thét, nó phát dọa đuổi đi hết,
chớ sao.

— À, mà trong Chợ-quán nhà
nước có cất một cái nhà rất to
cho dân nghèo tối vô ngủ. Ở đó
có đèn khí, có phòng tắm dou-
che, có cầu tiêu, lại cho ăn
cơm sáng lót lòng sướng quá,
sao mấy chị không vô ở ?

— Có sao thầy ? Mà xa quá.
Ai lại tới khuya lết cẳng vô tận
Chợ quán ngủ. Rồi sáng lại
cuộc bộ ra ngoài này làm ăn ?
Chị khác nói :

— Thầy tưởng tôi tôi làm
mướn có chủ dằng-hoàng sao ?
Nè thằng cha « chủ » giường này
vác khiêng gánh mướn ở cầu
tàu Trà-vinh. Tôi thì gánh nước
mướn. Còn chị này lượm khoai
hành thú ở trong đường hẻm ở
gần kho bạc chợ cũ, vạt chỗ thú
đi, rồi đem bán rẻ ngoài chợ lấy
tiền đắp đổi qua ngày. Còn anh
ở giường tuốt đằng kia thì đi xe
kéo. Đó, thầy coi. Làm sao vô
ngủ được đi nữa còn tôi tôi làm
sao ? Ban ngày người ta đóng
cửa, không cho ai ở lại trong.
Tôi tôi phải gởi con này cho
ai ? Dắt nó theo sao được ?

Thì ra « *Dạ-lữ-viện* » do hội
A. M. A. S. có hảo ý bỏ ra bạc
vạn mà cất lên, không giúp ích
dân nghèo không nhà chút nào
cả. Vì địa thế không thuận tiện
cho họ. Đáng tiếc.

Nhưng, muốn an ủi họ, tôi
phải « *đẩy cây* ».

— Mấy chị đừng lo. Nhà

BỨC THƠ NGỎ KÍNH GỎI CÔ

NGUYỄN - THỊ NGUYỆT - TIÊN

Nữ giáo-sư chuyên dạy khoa thời-miên và
Nữ tiên-tri coi tướng số đoán vận mạng theo khoa học mới

Cai-nhum, le 14 Mai 1938

Kính thăm cô an hỹ và hữu duyên cho đặng an nhàn. Tôi mới tiếp đặng bản số
của cô xin với phúc đáp cảm ơn cô. Thiệt đúng y theo lời cô đoán : sự đã qua rồi
thì trúng lằm ; tánh tình cũng trúng, sự nghiệp cũng trúng, về tình duyên của tôi thì
thiệt càng trúng hết. Cô đoán tôi đã có chồng sớm quá và đã bị góa rồi. Thiệt tôi
và những người biết tôi đều khâm phục tài coi tướng số của cô hết sức.

Mme Joséphine DIÊU Cai-nhum (VINHLONG)

TIẾP KHÁCH TẠI NHÀ

Buổi mai từ 8 giờ đến 11 giờ
Chiều từ 3 đến 6 giờ
Tối từ 7 giờ đến 9 giờ

Giá tiền coi nhứt định : Coi 2 năm 1p.00 — Coi suốt đời 3p.00
Ở xa chỉ cần cho biết tên, tuổi và chữ ký hoặc tự lấy tay gạch ba đường mực
trên tờ giấy trắng gởi cho

MADAME

NGUYỄN - THỊ NGUYỆT - TIÊN

N° 191, RUE FRÈRES LOUIS - SAIGON

kèm theo mandat, trong 7 ngày sẽ có thơ trả lời và bản số. (Không mandat, không
trả lời).

Các bạn muốn học khoa thời-miên nhân diện để chữa bệnh cũng diễn nhiều phép
lạ, xin viết thơ về hỏi thăm, (kèm có trả lời).

Coi tiếp ở đây

Vấn-đề hộ luật Nam-kỳ

Về phần Nam-kỳ thời nghị-pháp luật và trình độ âu hóa.
định 5 Décembre 1935 đặt ra Bởi vậy, nếu nhứt dân mà hiệp
tại Hanôï một ủy - viên thảo nhứt pháp luật thì e có nhiều
luận Bộ Dân Luật riêng cho chỗ bất tiện. Điều đó không lạ
thuộc dân Nam-kỳ, Hanôï, Hai- gì, ngay như 48 nước Hiệp-
phong và Tourane. Một tiểu-ban Chứng-Quốc (Huê-kỳ) mà luật-
ở Saigon đã thảo xong một bản hộ còn riêng ra từng nước một
đầu tiên đã gởi ra Hanôï cho đại thay, huống chi là nước Việt-
ban duyệt lại. Hình như việc ấy nam ta chỉ có ba kỳ.

đương tiến hành và rồi đây đại- Sự hiệp nhứt thì ai có lòng
ban sẽ gởi bản dự thảo chánh- ái-quốc ưu-dân như trạng-sur
thức qua bộ Tổng-trưởng bên Kim cũng đều ao ước, nhưng
Pháp, ở bên xem xét xong rồi thì phải đề đặt mà làm đưng cho
mới đề lên quan 'ông - thống có gì phương hại cho dân trong
Pháp ký sắc lệnh ban hành. mỗi kỳ. Theo ý ngu của tôi,

Ấy vậy, sự ban hành này có phải đợi cho trình độ ba kỳ
man lằm cũng qua đến sang năm ngang nhau, chừng ấy sẽ tham-
tôi mới thấy thực - hiện. Tuy bác cả ba Bộ Dân Luật riêng
nhiên, Bộ Dân-Luật mới chắc mà quy-định ra một Bộ Dân
bản không khác Bộ Dân-Luật Luật chung mới được.

Pháp là bao nhiêu và cũng không Mà pháp-luật đầu chung hay
sửa đổi gì việc đã rồi là bao riêng cũng không có chỉ là quan
nhiều, vì nhờ sự tiến bộ văn hệ, điều cần nhứt là cả quốc-
minh của người Nam-kỳ được dân cùng giữ chung một tinh
mau lẹ nên pháp luật cũng phải thần, cùng đeo đuổi chung một
tương đương mà đi tới. mục đích : « tinh thần Hồng-lạc,

Tôi nhìn nhận rằng ba kỳ là tổ-quốc Việt-Nam. »
một gốc, nhưng đầu sao cũng không khỏi có khác nhau về

PHAN-VĂN-THIỆT

nước sửa soạn cất tại đây một
cái nhà cho dân nghèo ở. Mà
không chừng sẽ mở cửa cho ở
luôn ngày và đêm nữa à !

Một chị reo mừng :

— Sướng quá hé ! Chừng đó
chắc cái giường này phải đem
tặng cho... ông táo mới êm.

Rồi chị ngó chiếc giường cây
một cách âu yếm nồng nàn.

TRẦN-VĂN-LAI

PHOTO NGHỆ - QUANG

190-192, rue des Marins (Đường Thủy-binh, hàng cháo mới)
CHOLON — Tél. : 30.209

Bồn hiệu khai trương tại Cholon là nơi trung tâm diêm của thương trường, cho tiện bề giao thông cùng lực-châu quý khách.
Chàng những bồn hiệu chuyên môn về nghệ chụp hình theo điệu nhà nghệ thiết đẹp thiết giống mà thối, bồn hiệu cũng có trữ bán
những đồ dùng trong nghệ chụp hình tính giá riêng cho nhà nghệ như kiếng, giấy, films, thuốc rửa hình v.v... Ngoài ra bồn
hiệu lại có trữ bán các thứ đồng hồ lớn nhỏ đủ kiểu, đủ hiệu cùng là máy hát đĩa hát bài bản tân thời. Đồng thời bồn hiệu có
sân thợ chuyên môn lành sửa các thứ đồng hồ bất luận lớn nhỏ, máy may, máy hát và bán cả đồ phụ tùng của máy thứ máy
ấy nữa. Mua sỉ tính giá rẻ đặc biệt. HÌNH ĐẸP, ĐỒ TỐT, GIÁ NHẸ KHÔNG ĐÁU BẰNG

Hình kim-thời : 1p.40 bốn tấm cartes postales lại tặng thêm một tấm hình rọi lớn format 18x24.

NHỮNG SỐ TRÚNG LỚN

Số 756 069 trúng một trăm ngàn đồng, xổ ngày 6 Janvier 1938. Số 187.425 vừa rồi ở Soai-riêng trúng một trăm ngàn đồng. Số 490.973 trúng bốn ngàn đồng, xổ ngày 28 Mai 1938. Số 697.761 trúng bốn ngàn đồng, xổ ngày 18 Juin 1938. Số 434 714 trúng bốn ngàn đồng, xổ ngày 24 Aout 1938. Những số này thuộc về số Đông-Pháp. Số 23 574 trúng mười ngàn đồng, xổ ngày 1er Juin 1938, số này thuộc về giấy Quốc-Trái (Emprunt Indochinois).

Đây là một bằng chứng chắc chắn mà cũng là một sự kết quả về vang của khoa-học. Kể từ khi bắt đầu bày ra có xổ số đến nay, các giáo-sư chuyên môn (Expérimenté) coi tay bên Pháp sưu tập thấy số trúng lớn đều có con số 7, mà trong quyển Encyclopédie des Sciences Occultes cũng có nói. Riêng ra M. NGUYỄN-THƯỢNG-HIỀN ở số 251, rue Lagrandière Saigon, Giáo-sư chuyên-môn về khoa COI TAY đã kinh-nghiệm trong 14 năm cũng thấy phần nhiều những số trúng lớn đều y như vậy, nên có chỉ vẽ cho người thích đánh số cần lựa trong tấm giấy số mình mua mà có con số 7 thì chắc đã trúng một số rồi, nếu có dịp may đưa đến thì sẽ được trúng số to một khi. Bởi vì trong những số trúng lớn kể trên đây đều có con số 7 cả.

THƠ TÍN

Cùng các bạn: Theo sự kinh-nghiệm trong nghề nghiệp bấy lâu nay thì ngoài ra khoa COI TAY, COI TƯỚNG, COI TỬ-VI thì không còn khoa-học nào có luận thuyết (Thèse) chắc chắn và đáng tin cậy. Còn việc coi hay dở thì tùy theo người. Những cách coi như bói bài, bùa ngải, rải mực vào giấy, các cách coi bằng nhánh cây và lá cây, coi chữ ký mà đoán suốt đời người, thì anh em thử nghĩ các cách coi ấy có luận thuyết nào chắc chắn hay không và có đáng tin chăng? Bởi nay mọi sự đều dừng khoa-học giải quyết cả, mà đều cầu hơn hết đối với các bạn thanh-niên và đôi tân học bấy giờ thì càng khó làm cho người ta tin được những việc mê mờ và không căn cứ vào đâu. Vậy có đáng tin hay không tùy ý anh em liệu lấy

NGUYỄN-THƯỢNG-HIỀN Chuyên - môn coi tay và coi bịnh
251, RUE LAGRANDIÈRE -:- SAIGON

Đức-quốc kiêu-tinh hay không, nên để cho dân Sudètes bỏ thăm tự quyết lấy.

3' - Phải bỏ hiệp-ước Nga Tiếp mà thế nó bằng hiệp-ước Đức Tiếp.

Mấy điều-khoản yêu cầu như thế đủ thấy ý-hướng Hitler chỉ muốn gây sự đánh nhau, chứ

Hai người này bắt tay làm rung động cả Âu-lục

nào phải muốn hòa-bình! Hitler chỉ đợi Mussolini từ một tiếng là ra tay đại-náo và có Âu-châu đại-chiến liên.

☉

VỀ chuyện triệt-binh ngoại-quốc chí-nguyên ở Ý-phá-nho về, xem ra nước Ý không có thành-tâm chút nào. Tờ hiệp-ước Anh Ý đã ký mấy tháng trước, giờ cũng bỏ xó, vô-dụng.

Chẳng những Mussolini không chịu hạ-lệnh rút về những quân-lính Ý đang trợ chiến cho đại-tướng Franco lâu nay, lại còn phải thêm nhiều lính mới qua nữa là khác. Thấy vậy, Pháp-quốc không thể làm thinh, cũng lên mở cửa biên-giới Pháp-Y ra cho người mình qua trợ chiến phe cộng-hòa để chống lại đại-tướng Franco.

Vậy là hai phe trung-tâm ở Âu châu là Đức-Y một bên, Anh Pháp một bên, càng ngày càng đối địch và càng sâu ác-căm với nhau. Trong khi Anh Pháp còn đang « mạo hiệp thần lý » (chỉ hiệp nhau ngoại mặt, chứ trong lòng vẫn giữ miếng nhau) thì Đức Ý hành-động mỗi việc nương dựa tán thành cho nhau luôn luôn: Hitler và Mussolini một xướng một họa, khiến cho bầu trời Trung-Âu phải âm-u biến sắc. Người ta lo Âu-châu lại phải có một phen long trời lở đất lúc này chẳng?

Y.

vụ Trường-cao-phong còn đang buộc Nga lo mặt Á-châu; chính là một thời-cơ rất thuận tiện cho Hitler thực hành ý muốn của mình ở Trung-Âu.

Bởi vậy, hôm 28 Aout rồi, chánh-phủ Đức có gửi mật thư hỏi ba nước Nam-tư-lạp-phu (Yougoslavie) Ru-ma-ni (Roumanie) và Nga cho biết rằng đến lúc Đức-quân tấn-công Tiệp-khắc thì 3 nước ấy có lẽ đứng ngoài, chỉ giữ trung-lập hay không?

Thế là tỏ ra Hitler đã có cái quyết-kế sắp đặt tấn-công Tiệp-khắc vậy.

Máu sẽ đổ linh láng Âu-châu một phen nữa, chỉ vì cái khoảng cỏ dẫm đen ở giữa địa-đồ này

lực-quân và không-quân mà động binh tới 140 vạn người, và chính mình Hitler và Goering chỉ-huy, thiên hạ càng thêm tại mặt. Thử hỏi Đức-quốc tập trận duyệt binh mà làm lao dân tổn của quá lỗ như thế, là có ý gì vậy?

Người ta nói Hitler muốn nhón lúc đại-quân tập trận rồi kéo tràn qua đánh Tiệp-khắc, làm như sét đánh không kịp bưng tai, chắc là thành công. Nhưng sau nghe rõ Tiệp-khắc có phòng bị gắt gao, vả lại Anh Pháp cũng dự bị đối phó, thành ra Hitler không dám mạo hiểm đó thôi.

Hôm cuộc này, thì bày cuộc khác, Hitler có chịu buông cái định-mưu xâm lược Tiệp-khắc đâu. Nhứt là lúc này chiến-sự Hoa Nhứt vẫn đang niu căng binh đội Đức ở ngay biên-giới Anh Pháp ở Viên-đông, lại thêm

Nghe được tin trên đây, hai chánh-phủ Luân-đôn và Ba-lê sống sốt, dư-luận xao xuyến kinh hoàng. Vì đó mà Thủ-tướng Chamberlain và Ngoại-tướng Halifax nước Anh, hôm đầu tháng 9 này, đã nhóm hội-nghị trọng yếu, định phái người sang tán Bả-linh để khuyên can can-cáo nhà cầm quyền Đức, vì sợ rằng đến lúc các khoản yêu cầu của dân Sudètes nếu không được mãn ý, mà Đức xuất binh can-thiệp, tất là đại-nguy đại-biến cho thời-cuộc Âu-châu.

Chắc hẳn các bạn đọc muốn biết Hitler xúi-biên dân Sudètes yêu cầu những gì?

Ba khoản:

- 1' - Khu vực của dân Sudètes ở phải được hoàn toàn tự trị.
- 2' - Khu vực ấy sẽ thuộc về

Chế Giới KHÔNG YÊN

HITLER gây nên chiến tranh lúc này

THỜI-cuộc Âu-châu, có một lúc tưởng là yên ổn luôn được, giờ lại bắt đầu trở nên nghiêm-trọng từ mấy hôm nay. Có thể phát sanh đại-chiến thịnh linh này mai không chừng.

Khỏi nói thì chắc ai cũng dự biết cái gốc rung rinh bởi rồi của Âu-châu là ở hai nước Đức Ý, tự nhiên vấn-đề Tiệp-khắc và vấn-đề Ý-phá-nho đến nay vẫn còn là vấn-đề rất nghiêm trọng của Âu-châu.

Hai vấn-đề ấy không khác gì hai ngòi lửa để châm vào kho thuốc đạn thế-giới chiến-tranh, tuy bấy lâu người ta vẫn răn làm cho nó bớt sức dẫn lửa và đang xa kho thuốc đạn cho khỏi bắt cháy, nhưng mà vô-hiệu.

Cho tới mới rồi Anh-quốc phái ông Tước-sĩ Runciman làm chuyên-sứ qua tận Tiệp-Khắc điều-đinh hòa giải những sự tranh chấp ở giữa Tiệp-khắc với dân Sudètes (tức là mấy triệu dân Đức ở trong nước Tiệp). Biết bao nhiêu người tin cậy trông mong vào cái sứ mạng của ông Tước-sĩ Runciman, song rồi chính ông cũng thất bại nốt.

Vì Hitler không có ý muốn điều-đinh, thì ai ra sức điều-đinh cũng thành ra chuyện « bánh vẽ ».

Hitler chỉ muốn rằng mấy triệu dân Sudètes và cả khu đất họ ở trong nước Tiệp đó phải thuộc về thổ-địa nhơn-dân Đức, nếu không thì họ cũng được hoàn toàn tự trị mới nghe.

Hôm cuối tháng rồi, Hitler đã làm cho Anh Pháp xanh mặt về cuộc tập trận khổng-lồ của binh đội Đức ở ngay biên-giới

ĐÃ HOÀN TOÀN MỞ CỬA TIỆM MAY TẠI TRƯỜNG

MỸ-NGỌC NỮ-CÔNG

7-9-11, rue Sabourain -:- SAIGON

Thợ may thiện nghệ, chuyên may đồ một sắc sảo rất có mỹ-thuật. Xin quý bà, quý cô viếng trường MỸ-NGỌC NỮ-CÔNG một lần sẽ thấy cái tài dạy nữ-công đặc sắc và nghề may đồ khéo léo của chúng tôi. Hiện trường đương cần dùng 10 cô học-sanh học bao ở trong mà đồ học về nhà trường chịu.

HÃY VIẾNG

MỸ-NGỌC NỮ-CÔNG
7-9-11, rue Sabourain -:- SAIGON

PHÂN ĐÁU

VỚI

CUỘC ĐỜI

TRONG một gia-đình, nào được đông đảo và mạnh khỏe thì thật là hạnh phúc và quý nhứt trong đời. Dầu cho dù sống không giàu có hơn người, trong gia-đình bao giờ cũng được vui vẻ.

... Muốn tìm những hạnh phúc ấy, không đâu xa, nó chỉ ở gần một bên ta, nhưng tại ta lãnh đạm không quan tâm đến... Ấy là tinh thần và sức khỏe.

Vậy ta cần phải lo cho sức khỏe và tinh thần được đầy đủ luôn, thì dầu cho ta phải vì chén cơm thường bữa, buộc lòng phải làm lụng suốt ngày hầu phần đấu với cuộc đời « mạnh dạn yếu thua » ta cũng không biết chán.

Quý độc-giả muốn chiếm được cái kết-quả tốt đẹp và chắc chắn ấy tôi xin vui lòng giới-thiệu một phương thuốc bổ SÂM-NHUNG-DUỐC-TINH hiệu THIÊN-THẦN (giá 0\$60). Quý ngài nên dùng thử 1 ve sẽ thấy ăn ngon, ngủ khỏe, sức lực mạnh mẽ hơn xưa bội phần... thật là một thứ thuốc bổ thần, bổ huyết, thêm sức lực hay đề nhứt, khắp Viên-đông đều nghe tiếng.

Nhưng quý ngài nên để ý, vì có nhiều thứ Sâm-Nhung-Dược-Tinh của hiệu khác cũng mượn tượng nhưng không công hiệu chi hết, nên nài cho được thứ SÂM-NHUNG-DUỐC-TINH hiệu THIÊN-THẦN của nhà thuốc W

40 rue Viénot SAIGON, mới thật hoàn toàn công hiệu.

• Người lớn, trẻ em đều dùng được mà nhứt là đàn bà có thai hoặc sau khi sanh đẻ, dùng nó pha với rượu nóng sẽ được phục sức một cách mau lẹ.

B. H. Saigon

Nếu trong gia-đình của quý ngài có người ho, nên cho uống ngay 1 ve thuốc nước PHÊ-SANH-KÝ cũng hiệu Thiên-Thần thì chứng ho sẽ dứt tuyệt.

Ông PHAN-VĂN-THIỆT

CỦ-NHƠN-LUẬT

Tiếp khách mỗi ngày ở tại:

PHÒNG-VĂN BIỆN-SỰ

N° 43 Aviateur Garros, SAIGON

Mỗi lần cố-vấn về một khoản pháp-luật giá là 5 đồng.

Khi nào có đặt đủ đơn, trạng, lý-đoán thì giá từ 15 tới 100 đồng tùy việc lớn nhỏ.

TẬN TÂM VÀ TRUNG THÀNH VỚI PHẬN SỰ

VĂN-CHU'ÔNG GIAI-THOẠI

Ấn tình :

Thân Nhựt

Tang vật :

Một bài thi

Kẻ bi nghi :

Phan Sao-nam

Ai cũng biết ông già Bến Cù cắt nghĩa cho rõ câu thi Nguỵ — người ta hiểu « duyên cũ thay duyên mới » ngay là cụ Phan Bội-Châu — bấy lâu không có cái thú tiêu-dao gì khác hơn là cái thú ngâm vịnh. — « Đời tôi là người cách-mạng, vì tổ quốc mà có tư tưởng và hành vi cách mạng, nên những thi văn tôi, ai có ghép « An sung năm gốc cây sung, « Lấy anh thì lấy năm chung không năm. Song nên biết tôi phản

Đó là câu ca-dao xưa của ta, tỏ ra lời người con gái bị cảnh tình duyên ép nung mà thở than tâm-sự thân thể mình.

Vào khoảng 1929-30, cụ Sao-nam thường ngày đậu chiếc đồ bên cạnh cây sung ở hữu-ngạn sông Hương, y như hình độc-giã thấy đây, sự tình-cờ xui khiến cụ chạnh nhớ câu ca-dao xưa và cảnh tức-sự của mình mà sanh mỗi cảm xúc, lay động nguồn thơ, rồi mượn câu ca dao làm đề mà vịnh ra một bài thi ngụ

tình để ngâm nga chơi, chỉ có thể thôi. « Thời thế xui nên giả vợ chồng, « Lấy anh chưa dễ đã năm chung, « Ư chơi cho nó tôi đồng bạc. « Thiệt chẳng cho ai nếm má hồng, « Cười gương lắm khi che nửa mặt, « Khóc thầm một nỗi khác hai lòng. « Bao giờ duyên cũ thay duyên mới, « Thoả thuận cùng nhau tắt biển đông ». Chỉ có thể thôi, mà bây giờ có những kẻ háo-sự lại vu cho cụ làm bài thi ấy là có ý « thân Nhật ». Ông Phan-Khôi đã viết một bài biện bạch rành rẽ ở báo *Dư-luận* ngoài Bắc. Hôm rồi tức là cái chánh kiến mà tôi đã báo *Tiếng-Dân* cũng viết hai bài nói về chuyện này, để giải thích sự nghi xằng vu bậy của người có ngày độc-áp như ý nguyện ta. Tác-giả lại đến hầu cụ xin tôi thì chớ, chớ tôi không có ý

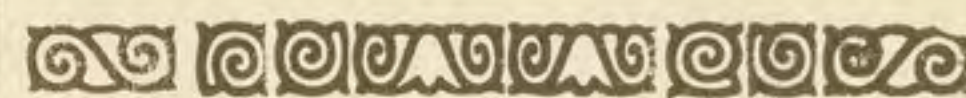
đối chánh-phủ Bão-hộ là phản đối cái chánh-sách áp chế ở thuộc-địa, chớ không phản đối cái chánh sách « tự do, bình-chung, đẳng, bác-ái », mà nước Pháp đã làm tiền đạo cho thế-giới. Trước kia tôi vẫn có ở Nhật là cốt học cái công cuộc duy tân, Âu hóa, tự cường, chớ không thân với cái dã tâm và vô lực xâm lược giết người vô nhân đạo. Vậy bài thi trên vẫn là bài thi căm xúc nhứt thời, mà ai có nhận là tôi có ngụ ý về mặt « chánh-trị cách mạng » tôi vẫn không chối.

« Xin thực tình nói ngay rằng : « *Duyên cũ* » là chánh trị áp chế bất lương, mà « *duyên mới* » là « chánh sách thành tâm khai hóa ». « *Thay* » là cải lương . . tức là cái chánh kiến mà tôi đã nói rõ trong bản « *Pháp Việt đề huệ* » năm 1918. Nước Nam không có ngày độc-áp như ý nguyện ta. Tác-giả lại đến hầu cụ xin tôi thì chớ, chớ tôi không có ý

diên cường gì mà mong ước cho nước Nam tôi đi làm Đài loan, Triều-tiên thứ hai ».

Mấy lời cụ tuyên bố trên đây thật là nghiêm trang minh bạch, không còn ai hiểu sai vào chỗ nào được nữa. Độc-giã báo MAI đã từng đọc bản dịch « Ngục trung-thư » và bức thơ « Chử-nghĩa ta 9 năm trở lại đây » của cụ Sào-nam mà chúng tôi vừa mới dịch đăng hết vài kỳ nay, đều thấy cụ không thể nào có cái tư tưởng thân Nhựt hay mong muốn cho nước ta làm Đài-loan Triều-tiên số 2 được. Cụ chẳng từng công nhiên hô hào Pháp chánh-phủ và quốc-dân ta phải đề phòng chống trả cái dã tâm xâm lược của phe quân nhơn nước Nhựt đó chi ! T. V.

Thuốc trị bệnh ĐAU THẬN đại tài hiệu Nhân Mai

Chứng đau thận sanh ra phần nhiều bởi sắc dục vô độ, nên khí suy huyết kém, mắt mờ tai điếc, đau lưng mỏi gối, mình mẩy ốm nhom hay đi đêm, cũng là xôn đài. Hoặc bởi làm việc mệt nhọc, ăn uống không tiêu, tay chân nhức mỏi, trong bụng hồi hộp chần vẩn mặt mày. Xin nhớ dùng thuốc bổ thận hiệu NHÂN MAI. Uống một tuần thì thấy sự linh nghiệm phi thường, tinh khí đầy đủ, đêm cam đoan không hay trở lại và thường các tên phi. Vì trước khi tôi đau thận cả năm, chạy đủ phương không hết sau nhờ thuốc này hết bệnh tôi mới mua toa bảo chế bán ra, ai dùng rồi cũng khen tặng vô cùng linh nghiệm. Giá mỗi ve 0p.50. Do nơi Nguyễn-văn-Lượng Boite postale n° 336 Saigon, trừ bán rất nhiều nơi tiệm có Nguyễn-thị-Kính ở góc Chợ mới Saigon. Mua lẻ do nơi các Đại lý.

Giá mỗi ve 0p.50

Non sông và Thi-ca

Cuộc bình thi trên núi Thúy sơn Ninh bình

I. Tinh Ninh — bình xứ Bắc có núi Thúy — sơn, đồng bào trong Nam ta đi du-lịch, khi xe lửa đến cầu sắt gần ga Ninh — bình chắc đều ngó thấy, là một trái núi rất xinh đẹp nằm ngay bên sông, dưới có chùa hang, trên có vườn cúc. Nhà danh — sĩ Trương hân Siêu đời Trần — ẩn-cư ở đây thành ra núi trở nên có tiếng từ đó. Trên núi có thi văn cổ-nhơn đề vịnh rất nhiều. Mấy chục năm nay, tuy phong trào đổi mới, nhưng các quan trọng trấn địa-phương vẫn thường mở ra cuộc thi thơ ca để vịnh Thúy-sơn, thật là một cách chơi nhứt-thú.

I. — PHONG CẢNH THUY-SƠN

Một hòn tro đứng vững Ván-sàng. Hỡi núi chờ ai mấy nắng sương ? Uốn réo ven thành ba mặt sóng, Phá toang cửa động một chùa hang.

Bóng trắng thấp thoáng hồn Diên, Hạc. Nét đá lơ mơ dấu Phạm, Trương

Những muốn bề dẫu bàn truyện cũ Gió thu hiu hắt khóm hoa vàng.

(Bài này được giải thưởng nhứt về cuộc thi 20 năm trước, đến nay vẫn còn truyền tụng.)

II. — LÊN NÚI THUY TRÔNG ĐỀN THỜ CỤ TRƯƠNG HÂN-SIÊU HỮU CẨM

Diên một bên mà Hạc một bên, Nhớ ai non Thúy bước chân lên. Thu tàn sương nhạt ba chòm cúc Am vắng mây che một ngọn đèn Linh-tháp nhìn bia còn thấy chữ Hộ-thành hồi núi đã thay tên, Đổng A trải mây con dấu bề, Hương khói lảng đây được vững bền.

Bài này được giải nhứt năm nay của M. Hải-tiên ở Hanoï

III. — DỊCH THI XUA ĐỀ KHẮC VÀO ĐÁ NÚI

Non sanh lơ lửng bụi hồng, Dấu thiêng mòn mỏi khó lòng tìm ra.

Văn Vui

NGU'ỒI THU'ÔNG CỦA TÔI...

Tôi gặp nàng đêm đó. Dưới bầu trời mưa gió ; Một góc vườn « Bờ-rô », Hai đứa chuyện to nhỏ.

Nàng than : — « Đời gió bụi, « Một chiếc thân thui thui. « Có ai là bạn lòng, « Biết thương em an ủi.

« Trên bước đường giang-hồ, « Xót thân phận liễu-bồ ; « Bao nhiêu nỗi đau đớn, « Nhứt là cảnh đơn cô.

« Ôi ! hai chữ thế tình ! « Ôi ! hai chữ văn minh ! « Em nghĩ mà ghê sợ, « Cho số kiếp phù sinh.

« Đời là trường ô-trọc, « Em bao lần than khóc. « Nhưng phải gương nuốt sầu « Trên cỏ xanh lẫn lóc

— « Thôi em đừng than thở « Lòng anh thêm khổ sở, « Gặp nhau ta yêu nhau, « Nên mừng duyên kỳ ngộ,

« Rồi trong phòng tối tàn Một đêm đầy ái ân, Nàng có chiều âu yếm Trông kiêu diễm muôn phần.

— « Anh đã rõ lòng em

« Trao tình ái êm êm « Chờ ra lòng phụ rẫy ; « Miễn cho thỏa một đêm... »

Tôi thấy đời đáng sống Nào phải là cõi mộng Như lời nói thi-nhân Mà đâm ra thất vọng.

Nhưng mờ sáng thức dậy Người yêu đâu không thấy Tìm kiếm khắp chung quanh Không một ai cựa quậy.

Rời lại « bót tờ phơ » Thì trời hỡi ! ai ơi ! Không cánh mà bay mất Hay người yêu khuấy chơi.

Thử rời lại túi trong Đây miếng giấy mấy giòng : — « Tôi chào anh si ngốc « Đừng có quá nhẹ lòng. »

KHÔNG-LỒ

(Vĩnh-Kim)

Đề thơ chi lắm cho thừa. Trèo leo chi lắm cho già người đi Đường kia bụi cuốn đen sì, Chua kia khói tỏa khác gì lửa hun Xem bia ngán nỗi bia môn, Hay thi hay thực có còn gì không

Bài này của ông Bùi lão Kiều dịch bài chữ Hán của quan nguyên Tuần phủ. Trần thiện Chính

TRƯỜNG SÂU

Giấc mộng ba sinh duyên chưa dứt Khối tình đập mãi vẫn không tan Trăm năm dẫu bề còn thay đổi, Mà vết thương-tâm khó gán hàn Hỡi ơi ! bèo hợp mây tan, Gặp nhau giữa cảnh đoạn trường xót-thương.

Đầu xanh lở-dở yêu đương, Đả môn nồng - nổi bốn phương mịt-mờ...

Biết bao tháng đợi năm chờ... Tắm lòng ước vọng bao giờ cho người !

Phôi-pha hăm bảy năm rồi, Tình sâu căn-cỗi nữa đời tài hoa LIÊU-NGÂN

NHÀ MÁY CHẾ TẠO
HAI - PHONG
(Tonkin)
Còn cần nhiều
Đại-lý ở các tỉnh

Nên dùng thứ dầu sơn

RÉSISTANCO

Vừa láng, vừa bền, vừa rẻ tiền

Bán sỉ và bán lẻ
ở hiệu

NGUYỄN-SƠN-HÀ
97 rue Charner - SAIGON
Téléphone : 21.786

SÂM-NHUNG-TINH, CÓ NHIỀU THỞ
Người tinh-thần suy, sức lực kém, hay đau gân, đau cơ, lưng, di-tinh, mộng-tinh, huyết-tinh, ăn ngủ thất thường, bởi sự chơi bời quá độ.

Mời quý ngài nên uống ngay thuốc Sâm-Nhung-Tinh BỔ Tinh hiệu HAI THẮNG NHỎ của nhà thuốc HỒI-XUÂN-CÁC, đã dùng qua rồi thấy công hiệu cấp kỳ, ăn ngon, ngủ khỏe, hồi bổ sức lực rất mau chóng. Biết uống rượu pha rượu, để dành uống, bằng không thì pha với nước sôi để nguội. Mùi nó thơm ngon.

Ái mắ phải bệnh ho ?? đã dùng đủ thứ thuốc mà không hết, khuyên dùng ngay thuốc HỒI-XUÂN-CÁC. Hai thứ thuốc trên đây danh tiếng hơn hết. Có bán ở các tiệm thuốc Bắc.

Nhà thuốc HỒI-XUÂN-CÁC 12 Bđ Bonheurs CHOLON

Hãng làm gạch bông của người Annam

Chuyên môn làm các thứ gạch bông (carreaux en ciment) và granito thiết kế lại giá rất rẻ. Cũng có lãnh làm má và mặt bằng đá cẩm thạch nhơn tạo (marbre artificiel) và bằng Granites.

Chúng tôi đã được ban thưởng Médaille vàng, Long Bội tinh của Đứ Đại-Nam Hoàng-Đế Bảo-Đại và nhiều cấp bằng ngoại hạng, hạng nhất của các hội-chợ Huế, Hanoi và Hải-phong. Quý ngài ở xa muốn mua hoặc xin catalogue thì gửi thơ thường lượng với chúng tôi rất cảm ơn.

COMPTOIR DES INDUSTRIES RÉUNIES
« CARREAUX IMPERIAL »
BẢO TRẮC và NGUYỄN-VĂN-HUỆT
68, Quai de Bâle - SAIGON - Téléphone 21 088

RƯỢU BỔ MẠNH

NÉO - TONIQ

Của Bác sĩ PÉRIÉ

Ăn ngon, Ngủ khỏe, Bổ sức, Vượng thần, Trị rét, Ngừa Lao Nam, Phụ, Lão, Ấu, đều dùng được.

Bán tại: PHARMACIE KIM-QUAN
90 Bonard SAIGON

FORTONIC

RƯỢU BỔ MẠU BÒ CỦA BÁC SĨ VÉCET - PARIS -

Trừ tuyệt các chứng bệnh đau máu hư huyết làm cho thân thể con người ốm o xanh, nhức mỏi đau lưng, tức ngực, ăn uống không tiêu. Đơn bà con gái thường có huyết bạc, máu huyết không đều nước da vàng mét, con mắt có quầng đen, con nít ốm o da thịt không dầy nở nang, trí hóa lù-mù học hành chậm hiểu.

Y-giới Pháp và các Đại Y-viện rất hoan-nginh và công nhận rằng thuốc FORTONIC trừ tuyệt các chứng bệnh lao lực, đau máu rét, ban và bệnh lao. Hay như là đàn bà có thai và sau khi sanh thai nên uống.

Tổng Đại-lý trong cõi Đông-Pháp.

GRANDE PHARMACIE DE SAIGON
Nguyễn - van - Cao

Docteur en Pharmacie

122-124, Bđ. Bonard (ngang nhà Thương-Thủ) SAIGON

Hoa-Nhưt chiến tranh

15 cái bi-quyết đánh nhau với Nhựt của LÂM-BU'U TƯ'ÓNG-QUÂN

CHÚNG tôi đã nói Bít-lô quân của Châu-Đức là quân đội Đa-kích giới nhứt nước Tàu ngày nay, đầu cho những đạo cảnh-lũ thế mảy của Nhựt cũng chẳng dám khinh thường. Nay chúng tôi xin hiến độc-giả biết qua 15 cái cầm-nang bi quyết của Lâm-Bu'ư tướng quân, một viên tiền niên đồng tướng trong Bít-lô-quân. Lâm năm nay 31 tuổi, nguyên trước là học-sanh tốt nghiệp ở trường Hoàng-phổ quân-học - có lẽ là bạn đồng song với ông Hoàng Văn Sự nhà mình chăng? - hiện giờ làm chức sư-trưởng trong Bít-lô-quân, hồi năm ngoái đem hồn-bộ binh mã đánh chết 3000 quân Nhựt ở quan ải Bình-binh, nổi dậy tiếng tăm cả nước.

LÂM-BU'U tướng-quân người soạn ra 15 cầm nang kháng Nhựt này

Bởi làm như thế thì công cuộc phòng ngự cũng nào cũng không được vững, và binh lực chỗ nào cũng phải bạc nhược, tự nhiên chỗ nào cũng dễ bị bên giặc đột-phá mình.

Ta xem thì biết quân giặc lúc nào đánh mình thường hay tập trung binh-lực mà đánh vào một chỗ của ta. Nếu chỗ nào quân ta cũng lo giữ thì chắc hẳn chỗ nào cũng không giữ nổi. Bởi vậy nếu ta lập trận rộng quá và dài quá, hễ lúc bị giặc đánh tan vỡ một nơi thì cả toàn-trận có cái lo rối loạn vỡ lẽ theo.

Vi đó mà ta chỉ nên lựa một chỗ nào trọng yếu, trước sau thế nào binh giặc cũng phải đi qua, ta chọn mấy nơi hiểm trở, xây đắp công cuộc phòng thủ cho thật kiên-cố rồi lựa một số tinh-binh và sắp đặt lương thực đạn-dược đầy đủ, giao cho họ

THẺ NÀO LÀ HÁN-GIAN ?

AI PHẠM NHẦM 1 TRONG 14 KHOẢN NÀY THÌ XỬ TỬ HAY ĐẦY CHUNG THÂN

TỪ lúc Tàu kháng chiến Nhựt đến nay trên 13 tháng, người ta thấy luôn luôn những tin Hán-gian này Hán-gian kia bị xử tử, rất đời có cả huê thượng và mỹ-nữ cũng làm Hán-gian cho Nhựt.

Số người gọi là phạm tội Hán-gian mà bị giết kể có 5 hay 6 muôn rồi chứ nào phải ít.

Trừ ra một phần, quả có chừng cỡ thông Nhựt đã đánh, nhưng cũng có vô số người chết oan vì sự ngờ vực chút đít, không có căn cứ gì. Chỉ tại chánh-phủ Tàu không quy định cho rõ rệt thế nào là Hán-gian, thành ra quan-lai làm quyền hay kẻ tiểu nhưn vu-cáo, làm chết thiếu gì người ta chẳng những không phải Hán-gian mà lại còn ái-quốc thật tình nữa.

Mãi tới hôm 15 Aout rồi, Quốc-dân chánh-phủ ở Trùng-khánh mới ban hành điều-lệ trừng trị Hán-gian. Nếu ai phạm phạm một khoản trong 14 khoản quy định tội danh dưới đây thì là Hán-gian, hoặc phải xử tử, hoặc phải đầy chung thân, đến như tài sản thì nhứt thiết tịch một sung công.

1. - Mưu toan chống cự là hân-quốc.
2. - Mưu toan làm rối cuộc trị an.
3. - Vì bên giặc mà chiêu mộ quân lính cùng là những người làm thuê làm mướn cho việc binh.
4. - Cung cấp, mua bán hoặc

chuyên chở cho bên giặc những đồ quân-giới cùng là chế tạo những đồ quan-hệ về quân-giới đạn dược.

5. - Cung cấp, mua bán hoặc chuyên chở cho bên giặc những lúa gạo, lúa mì bánh trái cùng là tất cả những vật gì có thể dùng làm lương thực.

6. - Cung cấp tiền bạc tài sản.

7. - Tiết lộ những tin tức truyền đơn dò la của bên quân mình cho quân giặc hay; cùng là ẩn cấp những tin tức, giấy tờ, hình ảnh, vật phẩm có quan hệ tới quân sự, chánh trị và kinh tế trong nước mình.

8. - Làm hướng đạo (kể đưa đường lối) cho giặc và các chức việc gì quan hệ về việc quân cũng vậy.

9. - Làm trở ngại công việc của các viên chức nhà nước.

10. - Làm rối loạn kim-luân (Nghĩa là về tiền bạc trao đổi, về giá cả hàng hóa v.v., ví dụ nói pháo độn giá bạc sắp hạ đi rồi loạn nhưn tâm trong nước, thì phạm khoản này. - LỜI TÒA SOẠN.

11. - Phá hoại các cơ-quan giao thông, phá hoại những công cuộc về quân sự.

12. - Liêng bố thuốc độc vô nước uống và đồ ăn.

13. - Làm phiền-hoặc những người làm việc trong quân, hay là phiên-hoặc cho nhơn dân trốn đi theo giặc.

14. - Bị bọn trên này phiên-hoặc mình rồi mình lại theo họ mà phiên-hoặc kẻ khác.

MỘT CÂY CỎ THỌ BẢO ĐIỂM BOM RƠI

NGƯỜI xưa vẫn tin mỗi khi có chuyện gì hung dữ đến có điềm báo trước. Đời nay khoa-học không tin, nhưng có chuyện này kể cũng là chuyện lạ.

Tỉnh-thành Quảng-châu bị phi-cơ Nhựt thả bom có trút ngàn lần rồi, nhưng một nơi công-sở kia vẫn chưa hề bị hạ. Trong công-sở ấy có một cây cỏ-thọ trên 100 năm, thuở giờ cành lá rườm rà, bóng cây mát mẻ, ai cũng quý báu và xem như điềm lành vậy.

Bỗng dưng đến hôm đầu tháng 8 rồi nó khô héo tả tơi và ngã xuống, người ta lấy đó làm lạ, bảo nhau đó là cây cỏ-thọ báo trước điềm dữ không sai.

Quả nhiên đến hôm 9 Aout thì một đoàn phi-cơ Nhựt bay tới liệng bom trúng ngay công-sở này tan tành.

Nhưng bao nhiêu viên chét trong số đều như cây cỏ-thọ báo điềm chẳng lành, mà tránh mành kịp, thành ra không có một ai chết hay bị thương như nhiều công-sở khác.

Hơn-khẩu có giữ nổi như Madrid không ?

H IỆN thời binh Nhựt đang ba mặt tấn công Võ-xương Hán-khẩu, như tin ai này đã biết. Quan hệ như là cánh quân Nhựt tấn theo dọc sông Dương-tử. Bấy giờ đại-bộ quân Tàu và binh Nhựt đang đại-chiến ở khỏi Thọai-xương, Đức-an. Kế đường đất chỉ còn cách xa Võ-Hán lối 150 cây số nữa thôi. Công cuộc phòng thủ và tinh thần kháng chiến của binh Tàu rất là kiên-cố, ấy là y-kiến của một nhà quân-sự Mỹ vừa đi xem xét mặt trận trở về nói vậy.

Việc bố trí quân-sự để phòng thủ Võ-Hơn do một tay Trần-Thanh chỉ huy. Họ Trần cùng tất cả quân-sĩ họ hạ thế giữ Võ-Hơn như đại-trưởng Maja đã giữ thành Madrid ở nước Y-phá-nho một năm mấy nay vậy.

Chúng quanh Võ Hơn đập những chiến-lũy chiến hào dày như mắt lưới, và quân các tỉnh đã kéo tới tiếp tế đông lắm.

Nhưng viên tổng-tư-linh binh Nhựt nói mình chỉ nội tháng Septembre này tới uống nước trà tại Hán-khẩu, để coi.

Phòng trồng răng kim-thời
NGUYỄN-VĂN-XUÂN
Chuyên môn trồng răng đủ kiểu kim thời
Làm chắc chắn, có bảo kiết
Giá rẻ hơn các nơi
ở gần ông Bang Tông
TÂNCHAU

7000 nông-dân Thân-hồ LÂM CUỘC BIÊU-TÌNH ĐÓI KHÁT ?

THEO một tin của báo Mỹ, nhà đương cuộc không hề hay thì hôm tháng rồi, nông-biết, đến lúc họ kéo nhau đi dân ở tỉnh Thân-hồ (Kobe) nước Nhựt, buôn rầu về những nông nổi bị họa chiến-tranh ảnh hưởng khiến họ cây cuộc làm ăn, khổ sở cả ngày mà không được no ấm, lại còn bị ép bỏ dở dang công việc ruộng nương mà ra đi lính qua Trung-quốc đánh nhau với người đồng chủng, là sự họ không hề muốn.

Vi đó hôm 15 Aout, họ tụ họp trên 7000 người, làm cuộc biểu-tình đòi khát ở giữa đường phố. Trước khi đó họ bị-nạt tở-chức, ra thế nào?

Sức mạnh của nông phụ nước Nhựt bốn

Luôn dịp có tin trên đây, chúng tôi muốn chỉ cho độc-giả thấy nông phụ ở nước Nhựt có sức mạnh tới đời như hình này rồi là lạ thường.

người mẹ đội mũ thùng lớn có 4 đứa con ngồi trong. Người còn thua người đàn bà hình dưới đôi tám vắn có hai chú lợn đen đang ngồi ăn cơm mà đã rất là tự nhiên

CON VỊT CHIẾN-TRANH

CHÚNG tôi đã nói bất cứ nước nào, lúc có chiến-tranh, ông thông-lia-viên của các báo cũng đều bắt hay bày thêm tin tức để cho trấn định nhơn tâm.

Như mới rồi họ nói Tướng và có lợi cho công việc mình. Trong cuộc Hoa Nhựt chiến-tranh này, « Trung-vương Thông Tấn » là cơ-quan công lập của Tàu hằng ngày phát ra nhiều tin nói quá lớn: tôi đã ai xem tin báo Tàu mà ngày nào không thấy họ nói quân ta đại thắng, không-quân ta bắn rơi 10 chiếc phi-cơ, 5 chiếc chiến hạm Nhựt v.v.. Nếu cứ làm toàn công những số phi-cơ chiến hạm đã bị Tàu bắn rơi bắn chìm mỗi ngày đó thì Nhựt đã hết cả này hay và tiêu cả hạm-dội rồi.

Nhưng tin tức là một việc, mà sự thật là một việc khác.

Về sự bày đặt tin tức, mấy ông thông-lia-viên của các báo Nhựt cũng giỏi đáo đề.

Như mới rồi họ nói Tướng và có lợi cho công việc mình. Trong cuộc Hoa Nhựt chiến-tranh này, « Trung-vương Thông Tấn » là cơ-quan công lập của Tàu hằng ngày phát ra nhiều tin nói quá lớn: tôi đã ai xem tin báo Tàu mà ngày nào không thấy họ nói quân ta đại thắng, không-quân ta bắn rơi 10 chiếc phi-cơ, 5 chiếc chiến hạm Nhựt v.v.. Nếu cứ làm toàn công những số phi-cơ chiến hạm đã bị Tàu bắn rơi bắn chìm mỗi ngày đó thì Nhựt đã hết cả này hay và tiêu cả hạm-dội rồi.

Nhưng tin tức là một việc, mà sự thật là một việc khác.

Lại hôm 25 Aout, thông-tin. Viên của tờ báo Nhựt Nhựt tấn-không thấy họ nói quân ta đại thắng, không-quân ta bắn rơi 10 chiếc phi-cơ, 5 chiếc chiến hạm Nhựt v.v.. Nếu cứ làm toàn công những số phi-cơ chiến hạm đã bị Tàu bắn rơi bắn chìm mỗi ngày đó thì Nhựt đã hết cả này hay và tiêu cả hạm-dội rồi.

Cho biết tin tức mau báo, Nhựt có thua gì ai !

TRƯỜNG ĐẠO-THAO-VY
32-34, rue A. Garros - SAIGON

Dạy từ lớp chót (Cours Enfantin) đến lớp nhứt (Cours Supérieur)

Thầy giáo lựa chọn kỹ càng và có kinh-nghiệm nhiều từ 7, 8 đến 30 năm trong ty Giáo huấn

Học trò nghèo sẽ được giảm hoặc cả, hoặc một phần học phí.

Xin vô học mau kéo hết chỗ

TRƯỜNG NỮ-CÔNG VIỆT-NAM

Ở đại-lộ Gellieni (gần hãng TRƯƠNG-HOÀNH), là một trường có danh tiếng bấy lâu nay là khéo nhứt

Thuốc MẠNH Đại-Quang

Thuốc nước chế Sâm-nhung và các thượng-phẩm, bổ trung ích khí, bổ thần tráng dương, sự công hiệu thuốc này kể ra không xiết. Nói tóm lại, ai muốn hạnh phúc, muốn gia-dinh vui vẻ, thì dùng thuốc trong nhà « một chai thuốc MẠNH, pha với nửa lít rượu hay nước chín, mỗi tối thơm tho dịu dàng để uống, dùng lúc nào cũng được, uống nhiều càng tốt mau thấy khỏe khoắn, lại ngừa trừ diệt các chứng bệnh. Già, trẻ, đàn bà có thai, không thai hoặc sau khi sanh đều dùng thuốc MẠNH càng mau thấy công hiệu. Thuốc MẠNH là một vị thuốc đại bổ khí huyết, rất cần ích cho tất cả mọi người.

Nhà thuốc chính CHOLON : 27 Bđ Tổng-dốc-Phương - Chi-cuộc, 231 rue d'Espagne - SAIGON

SAVON VIET-NAM

15 cái bí - quyết của Lâm-Bưu tướng quân

phải liều sống chết mà giữ vững chỗ ấy cho được mấy tháng, càng lâu càng hay. Trong lúc đó thì quân chủ lực ta, nhờ lúc bình giặc mãnh công trận địa ta chưa hạ được, ta lên vòng ra phía sau lưng họ mà mãnh công họ. Ấy là phép công kích và phòng ngự cùng liên hệ một lúc, mà cũng tức là cách phòng ngự gồm có thể công.

III

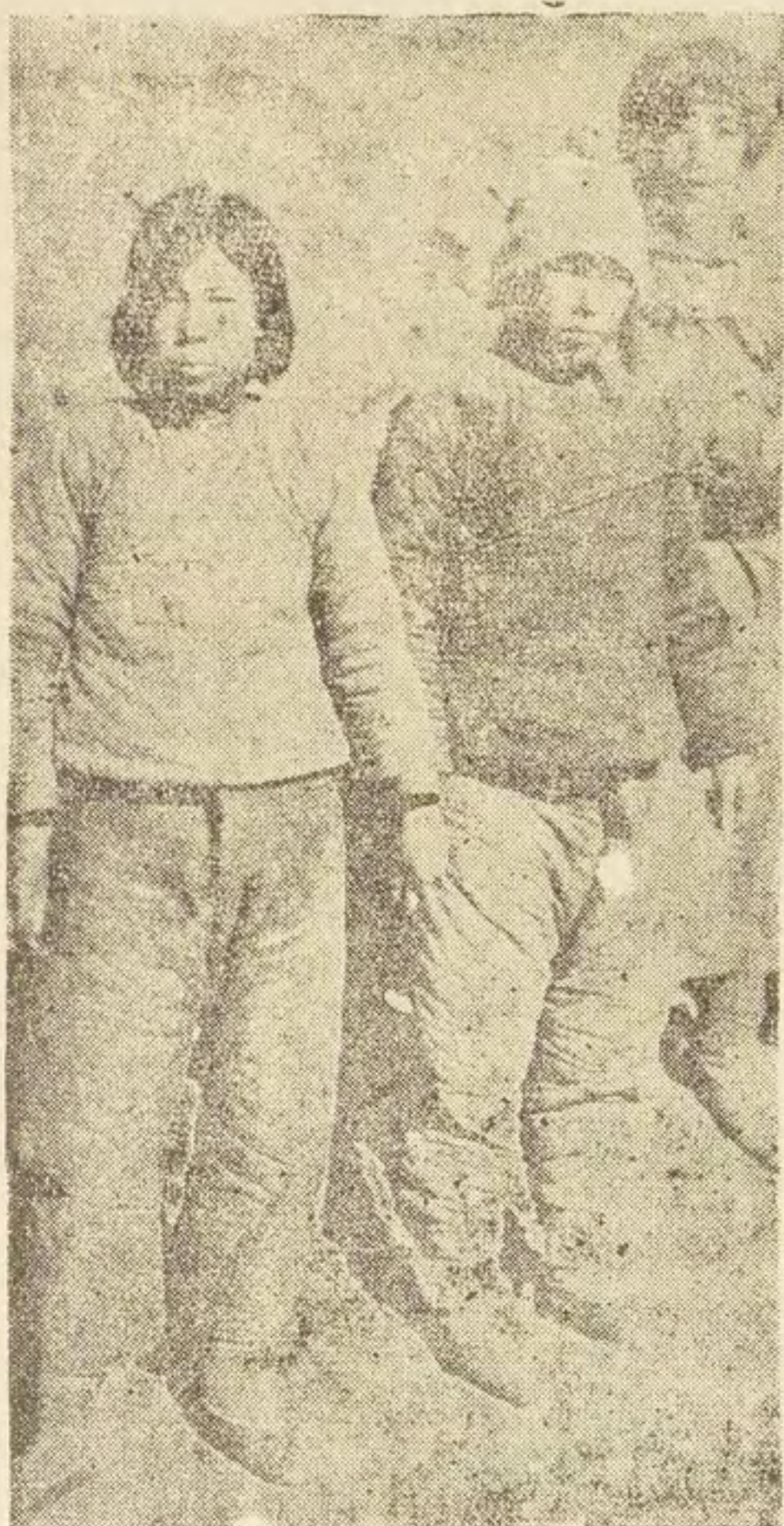
GIẶC thừa thắng rồi sanh ra kiêu căng biếng nhác, đến đời trong sự hành quân đóng quân họ không mấy cần thận về việc cảnh bị; lại cũng không chịu mất công xây đắp công cuộc đồn thủ gì.

Vậy quân ta nên thừa lúc giặc đang hành quân, đợi cho tới một chỗ có địa-hình bất lợi cho chúng, thì một bộ đội ta xông ra đánh chặn đầu, còn quân chủ lực thì mãnh kích bên hông và phía sau.

Hoặc là thừa lúc giặc mới đến một chỗ nào để chận chưa vững lập trại chưa xong thì ta nhè đánh ngay cho đứt.

IV

CÁI tinh thần công kích của bộ binh giặc không phải gan giỏi gì mấy, chúng mặc đồ lại nặng nề, không quen leo trèo núi non. Lúc đánh nhau, chúng chỉ dựa vào phi-cơ, đại-

Mấy cô nữ-gián-diệp của Hồng-quân

pháo, xe tăng. Vậy quân ta nên lợi dụng cơ hội quân giặc vượt qua đất núi, hay là khéo dẫn dụ chúng vào đất núi mà tiêu diệt. Vì đánh nhau ở đất núi gồ ghề quanh co, bộ-binh giặc không mấy quen leo trèo day trở, lại những phi-cơ đại-pháo và kỵ binh của chúng cũng phải giảm mất sức mạnh đi nhiều. Rất đôi lúc đánh nhau, có lúc mất cả công-dụng nữa là khác.

(Kỳ sau tiếp)

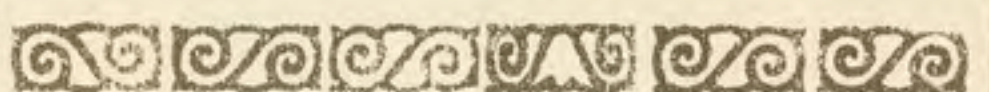
Bà mẹ Du-kích-quân sang Nam-duong

TIN Hôn-khẩu nói rằng bà Cụ Triệu lão-thái-thái ở Hoa-bắc, trên 60 tuổi đã già yếu, lại ở trong phạm-vi quân Nhật chiếm cứ mà lâu nay bà vẫn bí-mật kêu gào tổ-chức ra những đội quân Du-kích để khuấy phá binh Nhật không ngại.

Gần đây có người ở Hoa-bắc trốn về lời Hôn-khẩu nói rằng bà cụ Triệu lão-thái-thái nay mai tính xuống miền nam, ghé Hương-cảng rồi đi Nam-duong để thuật rõ tình hình Hoa-bắc cho các kiều-bào hải-ngoại biết, luôn dịp quyên tiền cho quân Du-kích.

Xét ra bà cụ này là mẹ của Triệu-Đổng lãnh-tự quân Nghĩa-dũng khắp cả Hoa-bắc, cho nên dư-luận mới tôn bà là « Du-kích-đôi chỉ mẫu » nghĩa là bà mẹ của đội-quân Du-kích.

Hình như ở Hương-cảng đã dự bị hoan nghinh bà cụ này.

Hiệu đồng-hồ

NGUYỄN - CHÁNH - TRƯC

Kinh nghiệm nhiều năm ở Pháp
7 Amiral Courbet - Saigon

Lãnh sửa đủ hiệu đồng hồ.
Chuyên môn sửa compteur
xe hơi, máy chụp hình và
máy đánh chữ v. v.

TRƯỜNG XE HƠI

của TRỊNH-HƯNG-NGÀU

95-95 bis rue Lagrandière - SAIGON Télec : 20.425
66, rue Piquet - PHNOMPENH

Bảo kiết lấy giấy thi xe nhà, xe đồ v.v.
Giúp xét xe và có đường chạy
Làm mau và chỗ đáng tin cậy
MUA BÁN XE

MỘT PHƯƠNG THUỐC

« LÀM GIÀ HÓA TRẺ » CỦA NƯỚC NAM?

Trong một cuốn sách của nhà dục (glandes sexuelles) v.v. Muốn thuốc Võ-Đình-Dần vừa xuất bởi những hạch ấy, người bản, có đoạn nói về « phương ta tìm ra dưỡng-huyết-tinh (hormones). Nhờ chất ấy, các hạch sẽ trở nên đầy đủ, và làm việc nhậm lẹ như hồi ta còn đương tuổi xuân.

Muốn bởi sức khỏe và giữ được tinh thần tráng kiện, giữ được sắc đẹp, và sự trẻ trung mãi mãi, tự cổ chí kim, y học Đông Tây đã tốn công phu tìm và giúp cho tăng thêm sức khỏe. Sự làm việc sẽ trở lại một cách hoàn toàn mỹ mãn. Người ta công hiệu rõ ràng. Giữa lúc người ta đương lo buồn thất vọng như vậy thì y học Tây-phương tìm ra được phương pháp bổ hạch.

Các nhà y khoa bác-học Thái Tây, như là Brown-Séquard, Voronoff, và Labusen, đã nghiên cứu sưu tầm ra thế nào là ngoại hạch (glandes à sécrétion externe) sẽ trở lại tráng kiện, sung túc và nội hạch (glandes à sécrétion interne), cũng là các chi tiết của các hạch như hạch nơi óc (hypophyse) hạch nơi cổ (Thyroïde) hạch ở xương sống (glandes thy-mus) và hạch của cơ quan sanh

thuốc Võ-đình-Dần đã chế ra được thuốc « Vạn-Bảo ». Thuốc này làm cho người nào thiếu « dưỡng huyết tinh » (hormones) sẽ trở lại tráng kiện, sung túc như hồi còn trai trẻ. Nhiều người dùng đã thấy có hiệu lực rõ ràng. Bởi vậy tôi không ngần ngại gì mà không thành thực giới thiệu cùng các bạn đọc.

X. X.

TAM KỲ DƯỢC PHÒNG TỔNG CUỘC

52 đường Aviateur Garros, 52 (sau chợ) SAIGON

Bào chế do toa của Cụ NGUYỄN - AN - CƯ

14 phương thuốc thần, danh tiếng nhứt trong nước :

Đói ăn rau, đau thì uống thuốc ông CƯ mạnh liền (Tục-ngữ)

Khám Lý Bồ Thận số 34

Bồ khí-huyết cho mấy người sức yếu kém. Làm việc thấy mệt nhọc nhiều và hay đau như : ăn lâu tiêu, bón, đần lưng, tê mỏi tay chân. Bệnh nhiều thì mộng-tinh, hoạt-tinh di-tinh.

Các ông lão, bà lão dùng thuốc này để bổ khỏe và ngừa các bệnh,

Một hộp (uống 5 ngày) giá 1p.00,

Thuốc trừ ho lao số 35

Nam, phụ lão ấu ai bị bệnh ho lao, ho thổ-huyết hoặc lao ruột, lao gan gặp thuốc số 35 này thì cũng như gặp thuốc tiên.

Bệnh lao mà không gặp thuốc số 35 thì không có thứ nào trị lành được. Nếu bệnh nặng phải uống cặp với thuốc số 31.

Một hộp uống 6 ngày giá : 1p.20,

Thiên-Kim Bảo-Thai số 23

Thuốc này uống dưỡng thai, giúp cho người mẹ được khỏe khoắn nhẹ nhàng vui vẻ, đến lúc đẻ thì sẽ được mau lẹ và bình an.

Một hộp uống 6 ngày giá 1p.00.

Điều-Kinh Bồ-Huyết số 26

Chuyên trị đàn-bà con gái kinh-nguyệt không đều, mình gầy vóc ốm, ăn uống không được, tay chân mỏi nhừ, thường có huyết bạch nhiều. Hoặc tử-cung có bệnh rồi biến ra nhiều chứng. Mấy bà vì huyết suy rồi da mặt nhăn, khô, mệt, hình sắc buồn

bực, dùng thuốc này trong hai tuần thì sẽ thấy khí sắc vui vẻ, da mặt trắng đỏ. Thiết là một phương thuốc rất quý báu cho phụ-nữ.

Một hộp uống 6 ngày giá 1p.00.

Bạch Đái Hoàn số 27

Hoàn thuốc này chuyên trị bệnh tử-cung, Bạch-đái có nhiều quá, uống thuốc không bớt, dùng hoàn thuốc này để trong « cửa-minh » thì dứt được bệnh bạch-đái. Hiệu nghiệm lạ kỳ.

Một hộp hai hoàn giá 0p.60.

Thần-Thông Chứng-Tử số 29

Đàn bà ít con, hoặc nhỏ lớn chưa sanh đẻ lần nào, uống thuốc này thì trong hai tháng sẽ thấy linh nghiệm được như ý muốn. Đã có nhiều người có chồng năm bảy năm mà không có con, uống chưa hết 3 hộp thuốc này thì đã thấy có thai.

Một hộp uống 5 ngày giá 1p.00.

Bình Tân Hoàn số 15

Chuyên trị con nít từ một tới 16 tuổi, hay đau trong mình nóng nhiệt nhiều, lâu lớn, ban đêm ngủ đồ mồ hôi đầu, ốm gầy ít ăn, ít chơi.

Hoặc trong mình có ban trái, máu xấu ăn uống không tiêu, bụng lớn. Thuốc này uống trong một tháng thì thấy mập mạnh, da thịt tươi tốt nở nang.

Một hộp uống 6 ngày giá : 0p.60.

Tứ Quý Hoàn số 36

Thuốc này trị các chứng ho thường, như ho gió, ho ban, đau ngực, tức ngực. Bệnh nặng cách mấy uống cũng

manh được.

Một hộp uống 3 ngày giá 0p.50.

Sâm Nhung Bảo Thọ

(Thuốc nhà giàu số 32)

Thuốc này dùng toàn Sâm, Nhung, Quế thứ thiệt tốt mà chế ra để bổ dưỡng thân thể.

Sức bổ của Sâm, Nhung là quý vô giá, nhưng phải là thiệt sâm thiệt nhung thì mới có giá trị.

Đàn ông, đàn bà đều dùng được,

Một hộp uống 2 ngày giá : 1p.20.

Mồ Kỵ Hoàn

(Thuốc hôi số 31)

Chuyên trị các chứng bệnh hậu, bệnh lao, bệnh rét rừng, bệnh chổi nước, bệnh bao tử, thương hàn, bệnh thũng, bệnh suyền vân vân...

Kỵ thai.

Một hộp uống 6 ngày giá 0p.50.

Tế Sanh Hoàn số 40

Trị tuyệt chứng bệnh bốn huyết. Thuốc này dùng những vị thuốc bổ dưỡng tạng phủ. Hễ ngủ tạng được điều hòa khỏe mạnh thì bệnh bốn phải dứt. Thuốc thơm ngọt dễ uống. Uống rồi đếm đủ 9 giờ thì tiêu được chớ không hợn dạ xót xa.

Kỵ thai,

Một hộp uống 5 ngày giá 0p.50,

Thuốc Rượu số 39

Thuốc ngâm rượu số 39 chuyên trị các bệnh phong tê, bại liệt. Thuốc này cũng bổ huyết và bồi máu xấu ra tốt.

Thuốc chế bằng sâm tốt và hiệp

với các thứ rễ thuốc trên mới thiết hay, cách bào chế rất công phu phải trọn mười ngày đêm mới thành. Hoàn thuốc, linh-nghiệm phi-thường.

Một hoàn thuốc và bột quế : 1p.00.

(Ngâm rượu uống 15 ngày).

Thuốc nhưê đầu số 25

Bệnh nhưê đầu tuy không phải là bệnh nặng nhưng rất khó trị. Phần nhiều đàn bà thường mang bệnh này.

Có bệnh nhưê đầu là do trong mình máu không tốt, khí uất gân yếu. Hoàn thuốc này chế ra trị tuyệt bệnh nhưê đầu bất kỳ bệnh lâu hay mau. Bệnh nặng uống nhiều ngày.

Kỵ thai.

Mỗi hộp uống 5 ngày giá : 0p.50.

Bảo Anh Đỉnh thuốc số 10

Con nít thì phải mập mạnh, chơi đùa vui vẻ, đứa nào không được vậy là có bệnh và bị mất sức lớn. Thuốc này trị các bệnh cho trẻ em, như là trị tuyệt gốc ban. Trẻ em lúc nhỏ có bệnh mà không gặp thuốc hay trị cho thiệt mạnh thì trong mình nó còn bệnh hoài lâu ngày thành bệnh hậu làm cho nước da vàng mét, lớn bụng, ăn uống không tiêu, sắc mặt buồn bã, khi ngủ thì đồ mồ hôi đầu, hay mê hay mớ.

Thuốc số 10 này là một món linh đơn của trẻ em. Có bệnh nhiều thể nào uống hết hai hộp thì cũng lành mạnh.

Một hộp 10 thể giá : 0p.50.

Các nhà Đại-lý ở các tỉnh : Travinh : Bazar Phước-Thiện (ngang tòa bố) — Sadeo : Bazar Phước-Thành tại chợ — Longxuyên : Hiệu Hiệp-Phổ Lê-văn-Hiến — Tânan : M. Huỳnh-duy-Thinh c. Huỳnh-vân-Khoé ở gần nhà việc — Mytho Bazar Nam-Thành —

Namyang : hiệu Huỳnh-Trí (tại chợ) — Battambang : Sangké Bazar — Phanhiết : Maison Minh-Nguyệt — Tourcham : Bazar

: Nhà thuốc Ung-vân-Cánh (tại chợ cửa) — Bentré : Tân-Thanh — Vinhlong : Hiệu Nguyễn-vân-Nghiêm,

Baclieu : Hiệu Trương-Hữu-Thanh. — Camau : Nguyễn-Bạc-Đức, Soctrang : Hồng-Điền

Cô Châu và cô Dung

hay là

“NGƯỢC DÒNG” HAY XUÔI DÒNG

TRONG khoảng năm sáu học trò giàu, rồi người nghèo tháng nay có hai cuốn tiểu thuyết ra đời chữ-trương trái ngược nhau do hai ngọn bút hữu danh: Ông Từ-Ngọc và ông Lan-Khai.

“Ngược dòng” ra trước kịch-liệt phản-đối sự áp-bức của gia-đình và đã cho cô Châu xuất-thể để chịu đựng và chống lại sự áp-bức đó.

Cô Châu đã ngược dòng nhưng cô đi được một cách dễ dàng trót-lọt chẳng phải vì cái tài trí và lòng quả-quyết của cô, nhưng vì cô có nhiều người giúp đỡ và thứ nhất là chính tác-giả lại trợ lực cho cô nhiều lắm.

Tác-giả muốn bình-vực cho cái luận-đề hợp thời trong cái tình-trạng xã-hội ngày nay, nhưng ông không vẽ ra được những nhơn-vật hùng mãnh và kịch-liệt để hành động cho sự toàn thắng rõ ràng của cái luận-đề đó.

Ngược dòng mà xuôi gió thì cũng chẳng khó gì hơn là xuôi giòng.

Từ-Ngọc là một văn-sĩ lạnh, để vào tay ai đọc cũng được, vì ông không hay có những tình cảm quá khích, những nhơn-vật dị kỳ, và thứ nhất là vì ông có một lối văn gọn gàng sáng sủa, tuy không được phong phú dồi-dào.

Với cái nghệ-thuật đó ông vẫn có thể thành công được trong sự nghiệp tiểu-thuyết, nhưng không thể giải-quyết được những vấn-đề xã-hội nó làm bận lòng ông.

Trái lại, Lan-khai là một nhà văn hùng hậu, ham những cái vĩ-đại oai nghiêm, thích những chuyện vô-công hiên-hách.

Những lịch-sử tiểu-thuyết của ông tuy rằng cái màn lịch-sử có bị hy-sanh đi nhiều nhưng vẫn đủ làm cho độc-giả say-mê vì cách pho-diễn đầy sanh-khi.

Cái tài pho-diễn đó, mới đây tác-giả lại dùng đến ở một cuốn tiểu-thuyết về gia-đình mà nhơn vật đều là những người thường cã.

“Cô Dung” là con gái một ông đồ nho, yêu một người học trò nghèo nhưng phải vâng lời cha mà kết duyên với một người

phải vâng theo ý chủ nhưng nó vẫn có cái sanh-khi và cái tánh-cách riêng của nó.

Người ký-mã giỏi là người biết sai khiến con ngựa của mình nhưng cũng là người biết rõ cái cá-tánh của nó mà dùng.

Con ngựa của ông Từ-Ngọc nên cỡi đi chơi ở những nơi bình-địa. Con ngựa của ông Lan-khai thì phải cho nó chạy ở chỗ cao-nguyên.

Nhưng nếu các ông đã bắt chúng nó phải làm khác cái sở-thích của chúng nó rồi lại còn làm vương cẳng chúng nó bằng những luận-đề của mình thì chúng nó cũng có thể làm sai ý các ông được.

THIỆU-SON

Ông Lan-Khai là một nhà nghệ sĩ phong phú và uyên-chuyên, nhưng phong-phú quá đến nỗi ông đã dặt độc-giả đi theo một con đường mà ông định đưa họ đi.

Quyển “Cô Dung” có thể gọi được là hai bài thơ về tình trai-gái và nghĩa vợ chồng.

Với người yêu của lòng cô Dung đã được tận hưởng những phong phú của ái-tình.

Với chồng mà cha mẹ định cho Dung đã phát-biểu được hết thấy những đức-tánh của một bạn nữ lưu biết trọn đạo tam-tòng và biết hy-sinh vì nghĩa vụ.

Hai bài thơ đó, bài trên khiến cho người ta say-mê. Nhưng bài dưới chỉ khiến cho người ta phải cảm-phục.

Sự say-mê quyến-rũ mạnh hơn là sự cảm-phục.

Người ta không chê cô Dung khi vâng lời cha dạy, nhưng người ta lại thích hơn nếu cô “cứng đầu” một chút mà phản-động lại để trọn-tình với người yêu.

Nếu chỉ là một cuốn tiểu-thuyết không có luận-đề thì cô Dung sẽ làm cho ai cũng có thể thỏa-mãn được vì cái nghệ-thuật của tác-giả.

Nhưng nếu lại bắt cái nghệ-thuật ấy phải phụng-sự cho một cái luận-đề thì nó cũng có thể không làm vừa ý tác-giả được.

Nghệ-thuật nên vì như một con ngựa chứ ta không nên vì như một cái xe. Cái xe chỉ hoạt-động do sự sai khiến của người ta. Còn con ngựa đầu

Tuy-Lý-Vương

Một quyển sách ai cũng nên đọc

NHÀ văn trẻ tuổi ở Thành-kinh, Trần-thanh-Mai, nổi tiếng về tài học khảo cứu trong văn-giới hiện-đại xứ ta, vừa mới ra một tác-phẩm rất có giá-trị, ai cũng nên đọc: TUY-LÝ-VƯƠNG.

Với lối văn lịch-sử ký-sự, với ngôn bút rất tài hoa, cứng cỏi, gọn gàng, tác-giả “Trống giồng sóng Vĩ” giới thiệu cho chúng ta biết Tuy-lý-vương cả từ nhà thơ đến nhà chánh-h-trị, cả những việc chánh biến đảo điên rắc rối của triều đình ta sau lúc vua Tự-đức nhắm mắt cho tới lúc cuộc bão hộ hoàn thành. Bao nhiêu việc chi-li bí-ẩn đều ghi chép rõ ràng không sót.

Thật là một thiên sử-liệu dồi dào, quý hóa, những ai lưu tâm muốn biết tất cả hình hình sắc sắc trong thời-kỳ nước nhà bắt đầu tây thuộc không thể nào không đọc “Tuy-lý-vương”.

Nhất là tác-giả có cái văn-tài khéo cảm-dẫn người ta, đến nỗi nếu ai mở sách đọc ít hàng đầu, chúng tôi dám cam-đoan rằng người ấy muốn đọc luôn một hơi cho hết mấy trăm trang mới thôi.

MAI

CÂU ĐỐ

của ĐỒ-GÀN

I

Thưa ngài, tôi chính lang băm;
Chuyên môn thuốc tề, tôi làm quanh năm.

Tôi đầu có tánh tà-dâm,
Nỡ đem tiếng xấu gieo nhảm cho tôi.

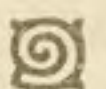
Là con vật gì?

II

Một thân biển dũ trăm hình,
Khi già, khi trẻ, khi xanh, khi dờn

Vì ai, em được vương tròn;
Vì em, ai được phần son chỉnh-tề

Là món đồ gì?

Giả hai câu đố

trong số 50

Câu trên: CÁI LƯỢC TRE.
Câu dưới: CÁI GỐI BÔNG GÒN

MỘT QUYỂN SÁCH MỚI NÊN TÁN-DU'NG:

NỒI LÒNG ĐỒ-CHIỂU

CỦA ĐỒNG-HỒ

II

“Nồi lòng Đồ-Chiêu” còn một cái ưu-điểm đáng yêu hơn hết là ô. “Phan-văn-Hùm đệ tứ quốc tế” đã bỏ đẹp lại một bên chủ-nghĩa của ông đang nhiệt liệt tôn thờ, lấy tư-cách một nhà văn học tron, đứng trên địa-bạt nghệ thuật thuần-túy mà tán-dương “Nguyễn Đình Chiểu quốc-gia”, quốc-gia trăm phần trăm, quốc-gia cổ-chấp cho đến đổi cấm con cháu học quốc-ngữ. Và cũng vẫn giữ một thái-độ, một tư-cách đó, khi phê bình hành-động và văn-thơ của Đồ-Chiêu.

“... Thời-gian đã lui xa tám chín mươi năm trời, bây giờ không sao cảm-giác được cái không khi, trong ấy đã sản xuất thơ Dương Từ Hà Mậu... Nhưng cái đạo-học đó (nói về đạo Khổng Mạnh) đầu phải đầu chẳng, cũng là đạo hợp lý cho thời-đại tiến sinh và cũng là un-đức nên biết bao nhiêu nhà nho có tiết tháo đáng kính trọng” (trang 26-27)

Đó là tác giả rất phải-chăng. Thời-đại nào kỷ cương nấy, và chân lý cũng tùy-thời mà thay đổi. Có cái gì là tuyệt-đối, tuyệt mĩ bao giờ. Cái phải năm xưa

là cái quấy năm nay; mà cái phải năm nay lại sẽ là cái quấy năm sau nữa, thì ai dám chắc mà cứ khư khư cho mình là phải, là hơn người, huống chi là người thiên-cổ.

Thấy cái thái-độ “phải-chăng” của ông Phan văn Hùm khi làm việc phê-bình cổ-nhân mà tôi nhớ lại bao nhiêu người bất kỳ ở đâu, bất kỳ việc gì, bất kỳ lúc nào cũng âm-âm ở-ạt cao-thanh đại ngôn, hô to “khẩu hiệu” phá hoại, đưa cao “năm tay” đã-đảo, đã-đảo hết cả; rồi đem bao những danh-từ ghê gớm từ đầu mới nhập-cảng mấy năm nay, để dọa nạt đồng-bào, để mắng mỏ tiền nhân. Những độ nào, có một “ông tướng xã-hội” đem thuyết “nghệ thuật vị nhơn sinh” ra mặt-xát cụ Nguyễn-Du và thơ Kiều; bảo rằng thơ Kiều là văn-chương phú-hào; tảo Nguyễn-Du là văn-sĩ trường-giã, nò lệ, nịnh hót tư-bản, Nguyễn-Du không phải là văn-sĩ của “giai-cấp tranh-đấu” về Karl-Marx, ông Phan-văn-v.v... Bị chuối như thế, nếu Hùm đã viết:

vong linh cụ Tiên-Điều có biết nghe nữa, cũng không hiểu là họ chuối cụ bằng tiếng gì.

Tôi sẽ dĩ nhắc lại chuyện cụ

Tiên-Điều bị mặt-xát là vì khi tôi đọc thấy quảng-cáo rằng ông Phan-văn-Hùm sẽ cho xuất bản “Nồi lòng Đồ-Chiêu”, tôi đã phập phồng lo ngại. Lo ngại vì không nhiều thì ít, rồi đây, cụ Đồ-Chiêu lại sẽ phải nghe nói tiếng lạ của nước Nga, đầu tôi biết trước rằng ông Phan-văn-Hùm rất có cảm tình với tác-giả Dương từ Hà-mậu.

Chờ lo ngại của tôi, sau khi đọc “Nồi lòng Đồ-Chiêu”, đã đổi làm vui mừng. Và tôi mong từ nay đầu là “chiến-sĩ của mặt trận” nào mặc dầu, khi MUỐN làm việc cho văn-học nhất là văn-học của cổ-thời thì nên ở trong địa hạt văn-học thuần-túy thì hơn. Đừng nghĩ rằng làm như thế là bị tình nghi “đạo ngũ” hay bị lên án “phản đảng”; miễn là khi ở trong mặt trận, mình vẫn là một tên lính tốt, can đảm và dũng mãnh thì thôi, có thiệt hại gì!

Bản về văn-học mạc-xít, nói về Karl-Marx, ông Phan-văn-

Marx làm việc gì cũng rất kỹ, ông không quan sát bề mặt thời-đầu, ông còn đi sâu vào sự

Ông khảo cứu trong sự hì nh

HÀNG ĐẸ CÙNG NHƯ MÓN ĂN, AI CÓ LỰA THỨ XẤU MUA ĐAU?

MUA “LÁNH NAM-KỲ” DÙNG, TÚ'C LÀ DỒNG TIỀN XÀI NHẢM CHỖ

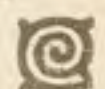
TỔNG PHÁT HÀNH TRAN-LOIKY N° 38 Boulevard Bonhoure, CHOLON - Tél: 30.913

động của nó, cả đến sự phản-động của nó nữa, ông tìm tận gốc những liên quan của nó và cuộc đời phức tạp đã làm cho nó tác động và phản động. Ông không hề để sai đến một con số. Nhiều khi ông phải chạy đến thư viện British để xem lại trong sách những chỗ ông nhớ mập mờ hay là nghi ngờ không».

« Cho nên cái học của ông thật là cao sâu, những kẻ nghịch với ông cũng phải cúi đầu nhìn nhận ông là một nhà bác-học, chẳng những ông uyên-bác về vấn đề kinh-tế mà cả về triết-học và văn-học nữa. »

(Nhật-Báo ngày 29-7-38)

Tôi nay muốn đem những lời đó để tặng lại Phan-quân, vì theo tôi nghĩ không có lời nào xứng đáng cho bằng.

Phần ưu điểm đã xong, nay lại nói qua phần khuyết-diểm : « nhân vô thập toàn » thiết là một lời nói kinh nghiệm nghìn xưa !

I. — Thuở nhỏ, khi mới đọc chạy được chữ Quốc-ngữ, tôi thường đọc thơ Lục Văn-Tiên. Mỗi khi đọc đến đoạn Văn-Tiên vì nghe tin mẹ chết, khóc cho đến mù mắt, thì tôi lấy làm lạ lùng quá. Khi ấy, tôi không biết phán đoán gì, nhưng cứ tự hỏi : Sao mà mắt chàng Văn-Tiên dề mù quá vậy ; vì tôi từng thấy ở các đám ma, nhiều người khóc kẻ thân yêu, khóc như mưa như gió, khóc ngày khóc đêm, khóc đến sưng húp mắt như trái mận chín, tưởng chừng như không thể nào mở mắt ra được nữa. Mà trong ít lâu, tôi gặp người đó, tôi cố ý dòm xem thì đôi mắt vẫn tốt như thường, chớ không có bệnh tật gì. Cho nên, thuở đó tôi cứ lấy làm lạ mãi về cách khóc của Văn-Tiên. Tôi lại thoáng có cái ý nghĩ rằng : Văn-Tiên tự chọc phá cho mắt mù để người ta thương xót đến. Vì mỗi khi tôi đọc đến đoạn đó, tôi thấy các bà già ngồi nghe chung quanh đều kéo vật áo chạm mắt và tỏ lời thở than tội nghiệp không xiết. Bởi khi đó tôi nghĩ rằng : được người ta thương xót mình nhiều là một điều may mắn.

Thuở ấy, trí óc thơ ngây, đinh-ninh Văn-Tiên là người có thiết giữa đời.

Đến lớn khôn, mỗi lần nhớ tới chuyện đó, tôi còn buồn cười cho tới mãi. Tôi đã hoát-nhiên tỉnh-ngộ mà biết rằng thơ Văn-Tiên là tiêu-thuyết, chuyện bịa-dặt mà thôi. Đã là chuyện bịa-dặt thì muốn thế nào lại không được, Hoang - đường quái - đản như hoán-vũ hô-phong, di-sơn đảo-hải còn được nữa là bắt một anh học trò khóc mẹ đến mù lòa. Chuyện sau này cũng còn có phần dễ dàng và còn có thể xảy ra được hơn những chuyện trên nhiều lắm.

Điều lấy làm lạ của tôi thuở còn trẻ đó bây giờ bỗng trở lại với tôi, khi tôi đọc « Nỗi lòng Đỗ-Chiều » : Thì ông Phan-văn-Hùm đã chép thẳng thắn rằng cụ Đỗ-Chiều đang ở Kinh đô

« Quang cảnh thầy đồ dạy học về thời đại cụ Đỗ-Chiều »
(Một bức vẽ hồi Tây mới qua của một người Việt-Nam danh họa lúc này)

khoa thi, thì tin ghe bầu đưa đến quán trọ báo tin mẹ mất ở Saigon. « Khóc... Tiên-sinh khóc cho đến « Ôi thôi, con mắt đã mang lấy sầu » (trang 20). Rồi ông còn so-sánh : « Những việc được tin cha mẹ chết, khóc đến mắt dui, giọt đường mang bệnh, của chàng Văn-Tiên, cũng na ná như việc tiên-sinh cả... (trang 21).

Như vậy ông « Phan-văn-Hùm biện-chứng-pháp » cũng tin chắc rằng bệnh mù mắt của cụ Đỗ là vì khóc mẹ mà thôi. Tin như bao nhiêu người ít biết suy nghĩ mỗi khi kể lại chuyện cũ ; hoặc tin theo lời của em cháu cụ là những người nghĩ rằng có như thế mới bày ra được cái lòng chí-hiếu của tổ-tiên mình.

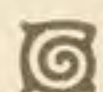
Tôi cho nếu tin như vậy thì nông-nổi quá. Tôi không được biết ông Phan-văn-Hùm đã thấy điều đó ở đâu mà chép một cách chắc-chắn như vậy. Chứ tôi, nếu tôi không sống gần bên cạnh cụ Đỗ trong tháng mười một năm Mậu-thân (1848) đó, thì dầu cho sau này, chính miệng cụ nói ra là vì khóc mà mù mắt, tôi cũng không tin.

Mà tôi cả quyết rằng : nguyên nhân chánh-cốt của sự mù mắt là do nơi bệnh sẵn của cụ mà sinh ra. Trong khi có bệnh mắt mà chưa mù — thì nghe tin mẹ mất báo đến một cách hoảng hốt kinh-hoàng. Cụ khóc. Khóc nhiều lắm vì là « lỗ hễ báo hiếu, lỗ hễ lập thân ». Rồi, nhân sẵn bệnh, mà bệnh càng thêm nặng. Không cầm được nỗi đau thương, không nghĩ đến sự giữ gìn, thì có nghĩ gì đến điều săn-sóc ; lại thêm nắng gió, cát bụi giọc đường ; hơn nữa, không sẵn thầy sẵn thuốc, nội - thương ngoại-cảm đủ nguyên-nhân mới làm cho cụ mang cái tật nan-y như thế được.

Thì nay không tìm được bằng cứ đích xác về bệnh mù của cụ, thì tôi tưởng nên viết một cách phỏng-đoán như tôi đã phỏng-đoán trên kia. Chứ không nên viết ngay thẳng tron-tru như vậy. Viết như vậy, chẳng những không làm hay gì cho cụ Đỗ mà nghe như có một vế trẻ con đáng buồn cười như phần nhiều chuyện trong *Nhị thập tứ hiếu* của Tàu.

Tiểu thuyết *Lục Văn Tiên* thì

muốn sao cũng được chứ đến tiểu sử Nguyễn-đình-Chiều thì bao giờ cũng phải giữ cho đúng với sự thật là hơn.

II. — Ua dẫn tài liệu để làm bằng-chứng là một cái đức rất tốt của ông Phan - văn - Hùm trong khi viết văn. Quyền « *Nỗi lòng Đỗ-Chiều* » thiết là giàu tài liệu như bài trước tôi đã kể công-phu của tác giả. Nhưng tôi lại rất lấy làm lạ, không hiểu sao Phan-quân lại bỏ quên một chỗ rất quan hệ và rất cần.

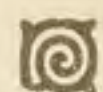
Tác-giả kể rằng : «... Những tư-nhân người Pháp nghe thấy tác-giả của truyện *Lục-Văn-Tiên* sống trong cảnh già tàn tật kham-khở, thì họ viết báo cổ động quyền tiền đề gọi tặng, an-ủi một thi-nhân được khắp xã-hội tôn-kính » (trang 40).

Ấy, ai viết báo cổ động. Bài cổ động đó viết thế nào, những tác-giả là ai và đăng ở báo chí nào, lại với kết quả cuộc lạc quyền nghĩa cử đó như sao ? — Một việc quan-hệ mật-thiết với đời văn-học của cụ Đỗ như vậy

và là một việc hậu-nhân cần phải biết như vậy, vì nó là một việc « *thiên tài như thi tru đãi con nhà văn* » mà Phan-quân lại quên bằng đi, không trưng bằng cứ.

— Hay là tác giả chưa tìm ra tài liệu ?

— Không thể nói như thế được vì chính tác-giả đã nói : « *viết báo cổ-dộng* » thì ít ra người nói câu đó cũng phải có thấy bài báo kia mới được.

III. — Thiếu một đôi cái chủ thích cần. Như chữ « *biên tru* » (trang 17) chữ « *bất tiền* » (trang 25) tác-giả đều có đánh dấu ngoặc kép, tất chữ đó có một nghĩa đặc biệt như thế nào. Tôi không vỡ nghĩa, mà tưởng cũng có nhiều độc giả không hiểu như tôi.

Nói đến chủ thích, tôi muốn nói luôn : Thỉnh thoảng tác-giả có dùng những thành-ngữ, những từ-nguyên như *đáo tuế* (trang 24) như *qua phán* (trang 37) như *lang bối* (trang 43) v. v... Nếu những chữ như những chữ đó mà không chú thích thì ít có độc giả hiểu được.

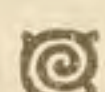
Nỗi lòng Đỗ-Chiều là quyển sách phổ-thông, để cho khắp các hạng người trong xã-hội đều đọc được, thì chủ thích là cần.

Tôi không muốn nói như ai : — Thì dùng chữ khó làm gì mà phải chú-thích, cứ viết trắng trợn ra bằng chữ thông-thường có được không !

— Nếu nói như thế thì văn-chương còn ai tập luyện nữa. Đáng chỗ thông thường trắng trợn thì thông thường trắng trợn là hay, là đặc-thể, mà không đáng chỗ thông thường trắng trợn cũng ép phải thông thường trắng trợn thì đó là lười biếng và không làm cao giá-trị cho văn-chương.

Chú-thích không phải là khoe tài. Giữa lúc quốc-văn còn cần người bồi bổ và còn cần người

học-tập nó, thì chú-thích âu cũng là một cách giúp cho người không có đủ ngày giờ khảo-cứu xa rộng, chỉ đọc sách hằng ngày cũng biết qua được ít nhiều chữ mới chữ cũ cần cho học vấn, cho trí-thức.

Kết luận.

Nói về sự « Không người lòng hoài cụ-chúa » của cụ Đỗ ảnh hưởng đến con trai con gái cụ ông Phan-văn-Hùm viết : « *Nguyễn Đình - Chiếu mà được đọc văn-phẩm của con mình, thì nơi chín tuổi âu ngâm cười* » (trang 44).

Nay kết luận bài phê-bình nhỏ này, tôi cũng nói :

Nếu cụ Đỗ-Chiều được đọc quyển sách của Phan - quân, người sanh sau cụ hơn nửa thế-kỷ mà biết rõ được tâm-sự éo-le đau khổ của cụ, bày tỏ được cái tể-chí bình sanh của cụ một cách tinh tế thiết tha như vậy, khiến cho « *Nỗi lòng* » của cụ ngan thu còn có thể bực bạch với thiên hạ sau xưa, thì nơi chín tuổi, âu cụ cũng ngâm cười... ĐỒNG-HỒ

MỘT MÓN THUỐC MỚI

AI HO ?

mà uống thuốc mà cũng không hiệu nghiệm, không dứt tuyệt, thì nên uống thuốc của

GIA BỮU - ĐƯỜNG

Nº 90, Tổng đốc Phụng

CHỢ LỚN

Có thuốc ho rất thần-hiệu. Bất cứ đàn bà, con nít, ho gió, ho đàm, hoặc lâu hoặc mau, uống thuốc nước này hết bệnh liền.

* Người đang mạnh uống thuốc này cũng bổ tinh thần khoẻ khoắn.

MỚI PHÁT MINH DỒI HÌNH NGƯỜI

HÓA-THÂN-CHÍ-BỮU-HOÀN : Là một phương thuốc mới phát minh, trị tuyệt bệnh phong đơn cù.

HUI-HOA-TẾ Có thí-nghiệm mấy chục người đều lành mạnh cả. Tôi có dáng hình bệnh như ở nơi báo *Điện-Tin* rồi. Quý vị không tin xin mời đến nhà sẽ thấy sự kết-quả của chúng tôi. Thuốc này tôi dám cam đoan, hề uống từ 1 tháng tới 4 tháng thấy dôi hình không sai. Từ 4 tới 10 tháng thì lành mạnh như xưa, uống lâu mau tùy theo bệnh nặng nhẹ.

SƯU-PHONG BỒ-HUYẾT : Trị tuyệt bệnh : đau gân, đau xương, đau lưng, Tê, Bại, Nhức mỏi. Đêm nằm tay chơn để đầu tê đó, mặt mày tay chơn nó làm như kiến bò. Dùng đến thuốc này thì hết tuyệt.

VẠN-LINH ĐẠI-BỒ : Chuyên trị đàn ông đàn bà ăn uống không đặng. Tinh thần suy kém hay đau lưng, mệt nhọc, ái tình, da xanh vàng méc, đầu hay chân vàng, ngồi làm việc thẩn hờ, hề uống vô thì thấy khoẻ và công hiệu liền.

ĐÔI S C NGƯỜI : Thuốc NGUYỄN-ĐỨC bỏ á-phiện có thí nghiệm tại Laboratoire Identité Saigon. Là một phương thuốc đại bổ, không phá không hành, không di tinh, không nhọt, không nhức mỏi, không thêm á-phiện, dám cam đoan. Uống vô từ 15 ngày thấy cân nặng thêm một hai kilos. Lạc-châu và Saigon quý ông đều có dùng nhiều rồi. Ai ai cũng đều khen tặng là một phương thuốc thần.

Hóa Thân Chí Bửu hoàn : mỗi hộp giá 1p.20 Vạn Linh Đại Bồ : mỗi hộp giá 0p.40 Sưu Phong Bồ Huyết : mỗi hộp giá 0p.80 Thuốc bỏ Á-phiện : mỗi hộp giá 1p.00

Nhà thuốc NGUYỄN-ĐỨC-ĐƯỜNG

số 17 đường HUỖNH-QUANG-TIẾN (Cầu Rạch Bần) Saigon.

NGUYỄN-VĂN-VÀNG BẢO-CHẾ

Savon TRÁI-THO'M

HIỆU THÁI-PHONG

72% dầu - 186 Quai de Belgique - Saigon

CUÔNG-ĐỀ

KIỀU-THANH-QUẾ

GẦN đây, nhân có một cuộc «hội nghị để giúp nước Tàu» nhóm tại Londres, ông Alexandre Varenne — cựu toàn quyền Đông-dương — có đến dự, và khi về có diễn thuyết tại Paris.

Một đoạn trong bài diễn thuyết của ông nói đến cái ý muốn của Nhựt đối với Đông-dương đại-đế như vậy:

«Nếu thật có ý muốn dòm ngó Đông-dương họ sẽ dùng những phương pháp giống như cách họ đã dùng để thôn tính nước Tàu đã lâu rồi, họ dự bị một người để hầu đem đặt lên ngôi vua nước Nam sau này. Họ phụng sự người ấy rất châu đáo. «Nếu có xảy ra tại Đông-dương một việc bất ngờ với Nhựt, chúng ta sẽ thấy ông hoàng ấy xuất hiện; người ta sẽ giới thiệu ông là người hoàng tộc, là một ông vua đã biết giữ gìn lễ nghi muốn đời của tổ tiên; người ta sẽ dùng ông để phản đối lại vì Hoàng-đế hiện thời, bị coi là Âu hóa thái quá. Gần đây, ở mấy câu-lạc-bộ Nhựt-bồn, và ở Đông-dương cũng vậy, dư-luận đều đồn rằng có trú ngụ ít nhiều dư đảng cũ của ông hoàng ấy.»

Tuy ông Alexandre Varenne không nói đến tên ông hoàng ấy, chắc ai cũng biết ông muốn ám-chỉ Cường-Đề. Ý ông Varenne là muốn nói Nhựt sẽ dùng Cường-Đề làm một «anh Phò. Nghi thứ hai» tại nước Việt-Nam nếu có thể được.

Vậy Cường-Đề là ai?

Những bài lần hồi đăng ra sau này sẽ trả lời... Chúng tôi sẽ xét đến tinh thần dân trí của các nhà nho ta khi đang mê ngủ và sau khi thức tỉnh, đến những cuộc Trưng du (sang Tàu), Đông-du (sang Nhựt), của các nhà chí-sĩ, những công cuộc tổ-chức trong nước để khai hóa dân trí và những cuộc lạc quyền mở ra tại Nam-kỳ... Đại-đế toàn là những vấn-đề có liên-quan mật thiết với đời cách-mạng Cường-Đề, trước khi ông ra mặt và sau khi ông ra mặt, cho đến cái bước mặt-lộ của ông...

Chủ ý của chúng tôi trong khi biên tập, không hề muốn quảng cáo riêng cho Cường-Đề hay chê đề ông chỉ chỉ... Vì chúng tôi vẫn biết: cá-nhân là con đẻ của xã-hội; một khi hoàn cảnh xã-hội đã thay đổi, mà con đường lịch-sử đã bước

sang giai đoạn khác thì những «con đẻ» của nó cũng, theo lẽ biến thiên của thời cuộc, mà mỗi ngày một khác đi.

Hiện nay ông Cường-Đề vẫn còn bên Nhựt — mà vì dầu ông đã chết đi cũng vậy — chúng tôi không bao giờ muốn gác thêm lên lưng thất bại của ông những tủi nhục, những đau đớn ê chề.

Thành tâm của chúng tôi, sở-

kiến của chúng tôi: là chỉ muốn bắt tay bạn đọc, nghiên-cứ và phân-tích rõ những tánh-chất, những hành-động của những «đứa con thời đại»; cùng là quan-sát đến những hoàn-cảnh xã-hội để họ ra; để do đó mà nhận-thức một bước tiến hóa của lịch-sử, bầu làm một bài học kinh nghiệm chung.

K. T. Q.

MỘT VÀI HIỆN-TƯỢNG HỦ-BẠI CỦA SĨ PHU TA TRONG BUỔI PHÁP-NAM SƠ GIAO

a) CÁI TƯ TƯỞNG NHÂN

50 năm về trước: năm Mậu-tí (1888) — năm vua Hàm-Nghi bị bắt.

Sau khi ngài đã tới Alger (một kinh thành xứ Algérie) và ở yên tại đấy, trong nước vẫn còn bạo động. Mãi đến năm Ất-mùi (1895), Phan-đình-Phùng — «ông nghệ phản-đối» (1) — bị bệnh kiệt lực mà chết giữa rừng, trong nước mới có một yên tĩnh.

Minh-Trị

ÔNG VUA DUY-TÂN HÙNG
CƯỜNG NƯỚC NHỰT

Đứng trước cái thất bại trông thấy của các đảng văn-thân và quân nghĩa-dũng, sĩ phu ta bấy giờ, lớp thì thất-đam, lớp thì không có tài lực như họ Phan, nên không còn ai dám hoài-bảo đến những công cuộc hoạt-động hùng-vĩ nữa. Họ có kẻ bắt tay thảo-thuận với người Pháp mà ra làm quan, có kẻ về nhà ẩn dật mượn thú nhàn cư làm vui. Theo họ, còn gì thú hơn là thu âm

1 - Người Pháp viết sách thường gọi Phan-đình-Phùng một cách kính trọng là: «le docteur rebelle» là ông n. h. phản-đối chứ không gia cho tiếng bandit.

Hoàng-hoa-tửu, đồng ngâm Bạch-tuyết-thi?... Thôi thế là hết!

Cuộc đời họ, chí hướng họ, còn đâu?! Cả thấy đều bị chôn vùi vào những quan-niệm được họ tượng-hình trong «chiếc bảo thai tư tưởng nhân».

Cái tư tưởng nhân! Ô hay! nó là một cái ung độc tối hại, làm thối mục tinh thần tiến hóa sĩ phu ta nửa thế-kỷ trước...

(b) CÁI HỌC KHOA-CỬ TỬ - CHUÔNG.

Nghịch với phái kia, phái này cho: «nhân cư vi bất thiện». Họ cả ngày cắm đầu vào những quyển sách, chứa đầy tư-tưởng cổ và nệ, thiên về khoa cử từ chương.

Thật vậy, sĩ phu ta bấy giờ thấy nhà nước Đại-pháp vẫn còn trói buộc người Việt-Nam trong vòng Hán-văn cổ-tự, Khổng giáo Mạnh-học như xưa, thì có ý mừng lắm. Họ có biết đâu cái chánh-sách ngu-dân (politique obscurantiste) này của những nhà thực dân thuở trước có hại cho tinh thần dân trí nước ta.

Thật vậy! Quả như lời cụ Phan-văn-Trường đã nói: «lúc ban đầu, cuộc bạo họ Trung-Bắc lưỡng-kỳ mới định xong, đối với việc giáo hóa nhơn dân xứ mình, những người Pháp có quyền lợi quan hệ ở thuộc địa chia ra làm hai phe, ý kiến khác nhau.

«Một phe quyết thực hành chủ nghĩa khai-hóa theo nhơn đạo và lý-tưởng chinh phục thuộc địa của nước Pháp. Một phe thì dung nạp thuyết ngu-dân (obscurantisme), cầm giữ trình độ trí thức dân bần xứ: đâu thì cứ để yên đó, không nên mở rộng cho họ cửa học-thuật Thái-tây.»

Tự-Đức

ÔNG VUA CỔ CHẤP LÀM
MẤT NƯỚC NAM

Với phe trên, ta thấy thống-tướng Pennequin — một người có tâm địa tốt, độ lượng rộng rãi — luôn luôn chủ-trương rằng Pháp quốc nên hết lòng ra sức giáo-hóa, dắt người Việt-Nam đi trên con đường duy tân cải cách, để được mau mau tự cường như người bà con xóm giềng họ là nước Nhựt-bồn kia.

Ông Pennequin có đưa ra Hội đồng Chánh-phủ Đông-dương (Conseil du Gouvernement de l'Indochine) một bản nghị-án rất quyết liệt, xin bỏ — chức một đạo quân đội Việt-Nam hẳn bởi ngài bị ngã lòng ngay vì bài «Biện-di-luận» của nhà danh nho Võ-phạm-Khải. Làm bài luận này, ý của Khải là muốn bài xích Tây-phương. Đến đời có câu: «Tứ bất-xảo-dương, dương diệc vô-sở-thi-kỳ-xảo» (Mấy chủ-đề trung-bổc người Tây là tài giỏi, thì người Tây hết khoe tài giỏi vào chỗ nào được).

Về phe chủ-trương thuyết ngu-dân, ta cũng thấy có một vài người đại-diện, như André Salles chẳng hạn. Ông có mở trường tư thực tại Paris, đón vua Tự-Đức đi làm đường chánh-trị, là cái hại cho quốc dân! Pháp du học. Chủ ý của ông là muốn gài bẫy thanh-niên ta: từ báo «Văn-học tuần san», ông chỉ cho thanh-niên ta đọc tới tứ-tài là nhiều; rồi bắt phải về nước; chứ không cho bước chơn vào đại học đường.

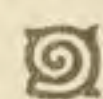
Đấy là con đường hành động

(Kỳ sau tiếp)

của phe này bên Pháp. Còn tại thuộc địa thì, như trên đây đã nói, vẫn giữ Hán-học Khổng-giáo. Theo họ tưởng, chữ Hán là một thứ chữ rậm rì vô dụng, không diễn đạt được những tư tưởng mới, bày giải được nền học thuật tối tân, nên cố đem nhồi sọ dân chúng ta thời bấy giờ.

Họ lắm chết đi. Ở chương sau chúng tôi sẽ giải đến cái chỗ lắm này của họ.

Trở lại việc muốn duy trì Hán học ở xứ ta của một hạng người Pháp chủ-trương thuyết ngu-dân, ta thấy các khoa thi hương vẫn chưa bỏ: cứ ba năm một lần, các sĩ-tử Trung-Bắc kéo nhau đến dự thi tại trường thi Nam-Định và Thừa-thiên.

c) CÁI BỊNH HAY GHÉT CÁI HAY CÁI GIỎI CỦA TÂY - PHƯƠNG

Hết thích nhân; đến ưa khoa cử từ chương; rồi lại đến ghét người Tây-phương và tất cả những cái hay cái giỏi của họ.

Tâm-thái của phần đông sĩ-phu ta bấy giờ là thế.

Trở lại việc hồi trào Tự-Đức (1847-1883), — chắc ai cũng nhớ — có một lần vua Tự-Đức đã toan nghe lời ông Nguyễn-trường Tộ mà duy-tân cải-cách; nhưng ngài bị ngã lòng ngay vì bài «Biện-di-luận» của nhà danh nho Võ-phạm-Khải. Làm bài luận này, ý của Khải là muốn bài xích Tây-phương. Đến đời có câu: «Tứ bất-xảo-dương, dương diệc vô-sở-thi-kỳ-xảo» (Mấy chủ-đề trung-bổc người Tây là tài giỏi, thì người Tây hết khoe tài giỏi vào chỗ nào được).

Bài «Biện-di-luận» này, quả là một bài văn hay. Nhưng khổ nỗi! cái hay của nó là xúi giục vua Tự-Đức đi làm đường chánh-trị, là cái hại cho quốc dân! Còn nhớ năm xưa, trên mặt Đào-trình-Nhất đã có lần kết án nó là một bài văn hại nước và cho tác giả nó là một người có tội làm văn hay...

Mách giùm làm nghĩa cho ai mắc bệnh lao

Bệnh ho lao là bệnh mà dân tộc ta dễ mắc hơn hết. Ban sơ bệnh chỉ phát ra bằng ho gió, ho cảm, nhưng nếu lâu ngày không điều trị phồi yếu, vi-trùng ho lao (bacille de kock) hóa sanh ra từ chỗ phồi yếu. Chừng ấy người ho khan, rang tức cả ngực, khạc ra đàm trắng, xanh hoặc vàng, đôi khi khạc ra máu. Vậy ai lỡ mắc bệnh ấy, mà đã chạy cùng thầy Tây, Tàu, nhưng bệnh mình vẫn trơ trơ thì mau gởi thơ đến cầu phương thuốc gia truyền của ông TRỊNH-HẢI-LONG (nội tổ của ông đốc-học TRỊNH-VĂN-HẢO Saigon) để lại. Ở xa muốn có thuốc dùng gởi mandat 3p.50 thì có thuốc gởi lại. Thơ, mandat để cho M. TRỊNH-VĂN-HẢO Directeur Ecole Villa n° 110 rue Vassoigne (Tân-định) :- SAIGON

NHÀ THUỐC ÔNG TIÊN

Rue Paul Blanchy prolongée Phunhuan :- SAIGON - Tél.: 20.773

MỖI BUỔI SỚM MAI VÀ CHIỀU

có thầy chuyên nghiệp coi mạch cho toa chỉ thuốc giùm, trị đủ các chứng bệnh dân ông, đàn bà và trẻ em, chuyên môn bệnh phong tình, bạch đới, tử cung và kinh kỳ trời sụt của đàn bà.

Sau khi
nghe hai ông
DR NHÃ
và
NGUYỄN
VĂN
TUYÊN

hiếp, chịu oan, trong cuộc vật lộn với đời mà sống, dầu cho ông chủ của chúng tôi, Annam hay là người ở nước ngoài, số kiếp của chúng tôi không có sửa đổi chút nào. Cho nên đời với lịch-sử, nước vong hay tồn, không có ảnh hưởng tới chúng tôi mấy may nào.

Về bài « Vọng cổ » là bài đơn thù số 1 của Bác-sĩ Nhã, bởi vì nó lại, nó chỉ nhại đi nhại lại có một vài câu nghe rất chán (theo bác-sĩ), tôi nói được rằng bài ấy thiên hạ từ Nam chí Bắc hoan nghênh nhiệt liệt. Nếu mở một cuộc trưng cầu ý-kiến thì

tê mê, mùi mẫn làm cho người ta nghe mà yêu thích, mặc dầu nó lại trộn, nó nhại đi nhại lại một vài câu « Vọng cổ » ấy gọi cái tình giục bắt mẩn, làm say họ được, làm thỏa họ được, dầu cho trong một phút vẫn với cũng nên.

Ông Nguyễn-văn-Tuyên không biết có thấy rõ cái triết-lý cao sâu của âm-nhạc chăng, vì không thấy ông nói đến. Ông chỉ muốn cải-lương âm-nhạc để cho kịp với trình-độ xã-hội của ta ngày nay. Sự đề-xướng của ông, ai là người biết rõ chọn tướng của âm-nhạc đều phải tán thành và khuyến khích. Tôi đây là

mạng (révolution). Mà muốn thể văn-Tuyên sau này, hoặc ở kẻ thì cứ khởi sự sửa lại nhạc-khí đồng chí của ông. Chúng ta không nên trách ông có cái giọng nhà thờ, đó là sở-đoàn của ông. Nên khen cái chí hướng của ông. đề tán thành việc ông ông xướng xuất. Tôi cũng cần tác-phẩm do ông chế ra hoàn phải nói thêm rằng tôi chưa từng toàn, để thấy rõ cái hay ngay quen biết ông Dr Nhã và ông lúc ông nói chuyện. Than ôi ! Nguyễn-văn-Tuyên bao giờ. điều ấy khó mẩn nguyên được. Có chăng hoặc nơi ông Nguyễn-

Nguyễn-văn-Hanh

Kinh-cáo chư vị độc-giả toàn xứ Cao-miên

ĐI thành thật trước hết của bọn báo là đề cấm tạ tất cả chư-vị kiều-bào ở toàn xứ Cao-miên đã có lòng chiếu-cổ tán trợ báo MAI trải một năm vừa qua.

Nay bước sang năm thứ hai, bọn-báo ủy-phái M. Nguyễn-Đức-Kính lên viếng thăm chư-vị để cổ-dộng và thâu tiền dùm MAI. Đồng thời có bạn của M. Kính là M. Trương-văn-Nửa dit Đức-Tâm cùng đi, để cổ-dộng và thâu tiền chư-vị độc-giả mới.

Trong khi hai bạn Kính Nửa giúp bọn-báo lên Cao-miên cổ-dộng thì bạn Nguyễn-văn-Tiến sửa soạn trở về đặng giúp việc cổ-dộng cho bọn báo ở một địa-phương khác.

Xin chư-vị sẵn lòng giúp cho bọn-báo phái-viên được kết-quả mỹ mãn, bọn báo đa tạ.

MAI

+ DOCTEUR + NGUYỄN-TẤN-ĐƠM

Diplômé de l'Institut de Médecine Coloniale de Paris
Ex-Assistant à la Clinique de la Tuberculose
de la Faculté de Médecine de Paris

CHUYÊN MÔN VỀ BỆNH PHỔI

Có máy điện rọi phổi (RAYON X)

CONSULTATIONS :

SỐM MAI : 9 giờ tới 12 giờ CHIỀU : 3 giờ tới 7 giờ

TÉLÉPHONE : 20.632

63, Rue Mac Mahon - SAIGON

DIỄN-THUYẾT VỀ ÂM NHẠC

Chúng tôi chỉ muốn trách Bác-sĩ sao không nhớ đến muôn triệu người khác đương lâm than, đương dở sống dở chết, họ đương phấn đấu với trời và với người kia...

Cử chỉ của Bác-sĩ là cử chỉ ở đảng cán, không có nguy hiểm, vì Bác-sĩ đi theo sự ưa thích của người. Thế thì nếu Bác-sĩ được hoan nghênh, Bác-sĩ chớ nên tự hào.

Về lịch-sử của ta có nhiều trường bị giam buồn vào, nên khiến người Annam hay buồn và ra buồn, thuyết ấy không đúng với sự thật chút nào. Chúng tôi là dân nghèo, cần lao, dầu trong thời-gian ấy, hẳn đơn giản, chúng tôi chịu ức, chịu

tôi sợ nó có phe đảng đến 90% nữa kia ! Tại làm sao ? Tôi xin nói mau rằng trong bài phê-bình này, tôi không bình vực cũng không chê ghét bài « Vọng-cổ ». Tôi chỉ muốn cắt nghĩa mà thôi.

Một bài đơn được thiên hạ nạt dụng dường ấy thì nó phải là một món nhu-cần, cho họ mới được. Ở đây tôi phải đem thêm học thuyết Freud cắt nghĩa mới rõ. Xã-hội vô nhân đạo, phi tình nghĩa như đó, phải làm cho hầu khắp người ta trai lẫn gái bị dồn ép về ái-tình (refoulement). Sự dồn ép đã đến cực điểm trong lúc nạn kinh-tế nó bùng ra xứ này. Mà cũng chính trong thời-gian ấy, hẳn đơn giản lại khẩu hiệu cải-lương (révolution) của ông, tôi nói cách-

một. Sự làm của ông rất khó và ông phải gặp nhiều trở ngại. Người đồng thời với ông không thấy được lợi ích của sự ôn-xướng xuất đi đến đâu, bao nhiêu đó cũng đủ khiến họ bắt ông đi.

Nhưng nếu Bác-sĩ Nhã muốn giữ lại xã-hội lại, ông Nguyễn-văn-Tuyên thì chỉ chạy theo cho rập nhịp mà thôi. Âm-nhạc của ông là âm-nhạc cải-lương, tức là tùy thời, chưa phải âm-nhạc tiên phong (musique d'avant garde). Âm-nhạc đó chưa dẫn người ta đến ngõ ra, nghĩa là đến chỗ giải-quyết các mâu thuẫn trong xã-hội. Bởi vậy cho

**Không đau
lâm giầu biết mấy**

Mất ngủ, kém ăn, tâm thần mờ mịt, đều là những nguyên nhân làm cho ngài thất bại trên đường đời.

Nếu ngài muốn tạo lên hạnh phúc, giàu có, phong lưu, thì nứt thiết ngài hãy giữ mình, chớ để thường đau ốm.

Sự thành công thắng lợi chỉ dễ giành cho những người mạnh khỏe mà thôi.

Vậy mỗi tuần ngài hãy bồi dưỡng thân thể bằng một viên

CỦU-LONG-HOÀN

Quà nhà thuốc **VÔ DĨNH DÂN** 323 RUE DES MARINS
CHOLON
118 ESPAGNE SAIGON - 4 OHIER PHNOM PENH

NGƯỜI TA CÓ CÁCH

Phi-cơ đã làm xong một kiểu xe trên có cánh quạt, giữa có chỗ ngồi, dưới có bàn đạp cho cặp cẳng người ta tự đạp như đi xe đạp thì cánh quạt ở trên quay

bay lên mây xanh như chim ?

minh phải dính cứng ở mặt đất này nữa.

Bên Pháp, có giáo-sư De Sainte-Lague trường trung-học Janson-de-Sailly (Paris) trải mười mấy năm nay cặm cụi âm-thầm nghiên-cứu về vấn-đề « người bay », đã tìm ra những cái nguyên-tắc khiến ông tự tin rằng một ngày kia - không xa gì lắm - người ta tự mình bay lên mây như chim được.

Chúng tôi còn nhớ hồi năm kia, giáo-sư Sainte-Lague đã đem cuộc nghiên cứu của mình ra diễn thuyết ở Pháp - quốc Đại học-đường (Collège de France) trước mặt các nhà bác học thông thái ghê hèn.

So sánh sức người với sức chim, nghiên cứu về công dụng của cặp cánh loài chim cùng các loài sâu bọ biết bay, rồi giáo-sư chứng tỏ một cách quả quyết rằng người ta tự tạo ra cánh để gắn vào mình thì có thể bay bổng lên được.

Giáo-sư cặm cụi làm cặp cánh ấy, như hình in cho độc-giả thấy đây, không phải thiết giống cặp cánh của chim, mà chỉ giống như hai cái guồng ở hai bên, còn ở giữa có chỗ cho người ta đeo vào mình mà bay.

tít rời bay bổng người ta lên. Chỉ có thể thôi, chứ không có máy móc gì ráo. Ông ta lấy gốc ở xe đạp mà biến-hóa ra kiểu « xe lên mây » này, hình như kết quả mỹ mãn lắm.

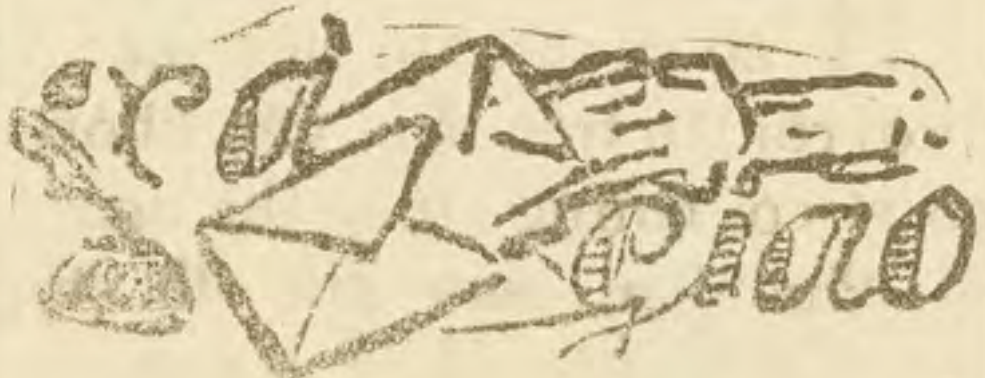
Nếu quả vậy thiết thì loài người sẽ thực-hành được giấc mộng Icare nay mai, không còn bị mặt đất cầm tù dính chặt nữa. Lúc buồn ta có thể bay lên mây ngao du một vòng, tha hồ gió mát. Đến lúc đó mấy cậu Sĩ-khánh chơi đoãn, bề cảnh phụng cho gãy ra tan nát rồi không quất ngựa truy phong như kiểu xưa, chỉ có việc ngồi lên xe vân-du mà tàu thoát thì các cô hết thể tìm kiếm... mặt moi!

X.Y.Z

CHEMISES THÊU :

Chemises thêu bằng hàng Jersey tại nhà may LIÊN-HOÀ đã đăng phần đông quý-bà quý-cô trong phái thượng lưu hoan-nghinh. Hiện thời có nhiều kiểu để lựa, có bán sỉ.

Mme TRƯƠNG-CÔNG-MUI
110 Lagrandière

VUA BAN-TỬ BIỂN VÀNG

Cụ Đồ-doãn-Đạt, thân phụ ông Đồ-như-Liên, nhà công-thương có tiếng ở đường Espagne, năm rồi mong ơn Đại-nam Hoàng-đế ban tứ 4 chữ « Hiếu nghĩa khải gia ».

Nay nhơn dịp cụ vô viếng Saigon, ngày 3 Septembre, ông Đồ-như-Liên có đặt một tiệc mừng tại hội-quán Bắc-kỳ Ái-hữu, thiết đãi quan khách thân bằng, để mừng dùm ông về ơn vô lộ cao sâu đã thần nhuần tới lão-thân của ông.

Bồn báo trân trọng kính mừng cụ Đồ-doãn-Đạt và ông bạn Đồ-như-Liên.

MAI

Tin mừng

Ngày 28, 29 và 30 Aout 1938 ông bà Phạm - kim - Phụng, nghiệp-chủ ở An hửu, Caibe, đã làm lễ thành hôn cho ái-nữ, cô Phạm-thị-Sáu, sán duyên cùng Mr. Phan văn Huy, lính lang của ông bà Phan-tuấn-Kiệt, đại hương-cả làng An-thái-trung. Chúng tôi xin chúc hai vị tân hôn trăm năm an ái.

M.

En souscription Mấy bộ sách của Đào-duy-Anh

Việt-nam văn-hóa sử-cương

(Esquisse d'histoire de la civilisation annamite)

Người Việt-nam muốn hiểu văn vật chế độ, phong tục lễ giáo, tư tưởng học thuật của nước nhà, cùng cách sinh hoạt của quốc-dân xưa nay duyên cách thế nào, cần có bộ sách này. Sách dày non 300 trang khổ to, sẽ xuất bản vào cuối tháng Octobre 1938. Định giá... 1p.50. Giá dự ước... 1p.20. (Ở xa thêm 0p.20 tiền cước).

Không-giáo phê-bình tiểu-luân

(Essai critique sur le confucianisme)

Sách dày hơn 300 trang, sẽ xuất bản vào cuối tháng Novembre 1938. Định giá... 0p.60. Giá dự ước... 0p.40. (Ở xa thêm 0p.13 tiền cước).

Pháp-Việt Từ-Điển

(Dictionnaire Français-Annamite)

Đã xuất bản quyển Thượng A-M (2000 trang). Quyển Hạ M-Z (hơn 1000 trang) sẽ xuất bản trong năm 1939. Giá dự ước từ 1er Septembre 1938. 10 tập 16p.00. Hai quyển bìa vải chữ vàng 17p.00. (Ia xong bản Hạ sẽ lên giá nữa).

Xin giấy dự ước về QUAN-HẢI TÙNG-THƯ, 29 Paul Bert.-HUẾ

DẦU THIÊN-HÒA

VE LỚN

0 26

VE NHỎ

0 \$10

TRỊ BẢ CHỨNG HAY HƠN HẾT
THIÊN-HÒA-ĐƯỜNG 208 rue Marins, CHOLON

20 NĂM DANH TIẾNG

NAM-THAO-ĐU'ÔNG

59, Quai de Belgique - SAIGON

Trung-Nam y-sĩ NGUYỄN-VĂN-BÁU

Chuyên trị các chứng bệnh của Phụ-nữ và Nhi-đồng

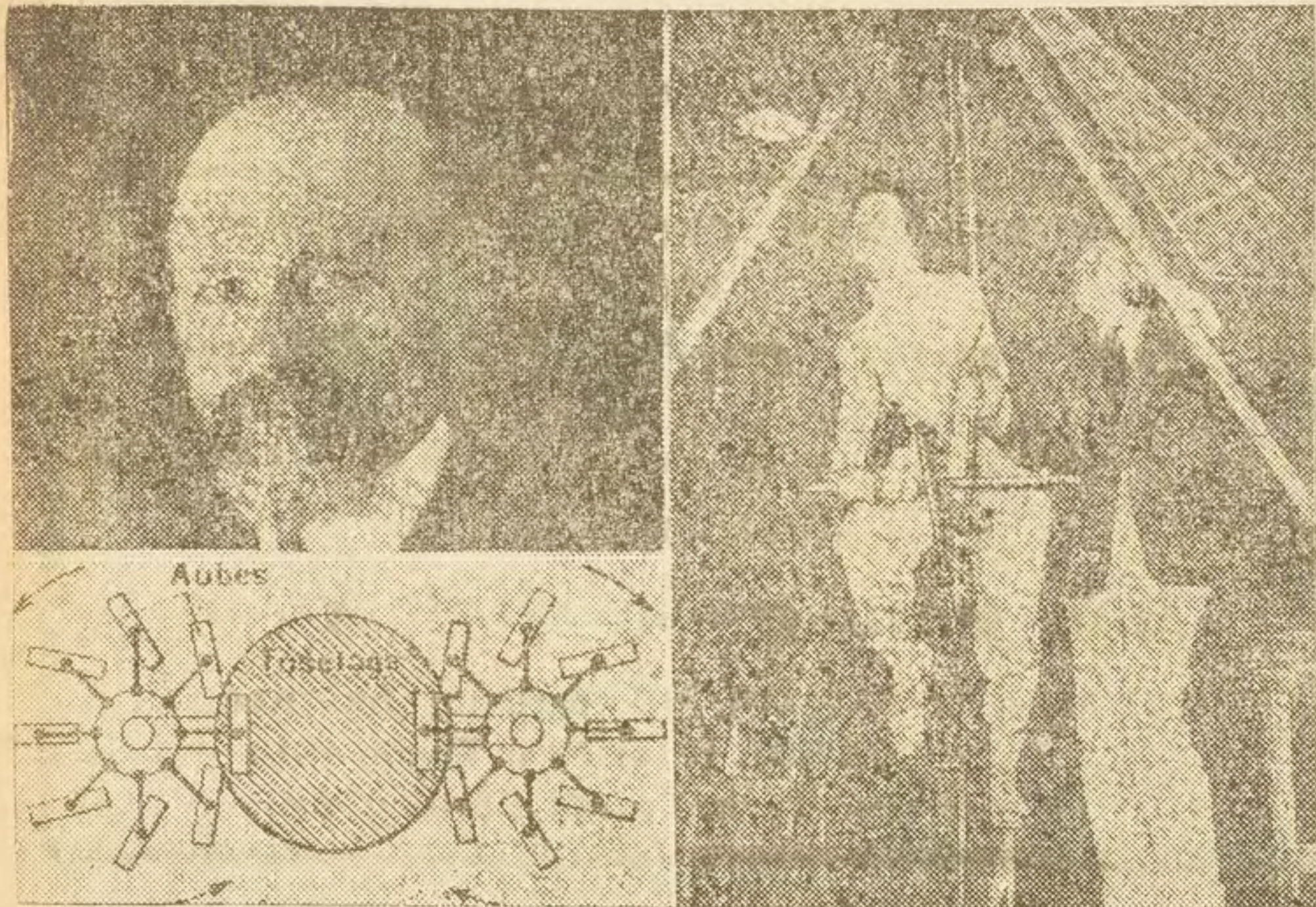
Giờ coi mạch: Sáng từ 8 giờ tới 12 giờ. Chiều từ 3 giờ tới 7 giờ.

DAINAN. KOOSI

XUẤT CẢNG VÀ NHẬP CẢNG
7 et 9, Rue G. Guynemer - SAIGON
M. MATSUITA PROPRIÉTAIRE

CÁC CỬA HIỆU "AU JAPON"

SAIGON HANOI PNOMPENH
46, Rue Viénot 83, Rue des Paniers 2, Rue Ohier
BÁN ĐU CÁC THỨ HÀNG HÓA NHỰT-BÓN

Từ trái qua mặt: Giáo-sư Sainte-Lague và cặp cánh của ông nghĩ ra, Đốc-tơ Frédéric và kiểu « xe đạp trên mây »

Hy-lạp thần-thoại ngày xưa nói chàng Icare trốn nạn, làm ra cặp cánh, dán vào hai bên người mà bay đi đào tẩu. Nhưng cặp cánh dán bằng keo (cire) rồi bay gần mặt trời nóng quá làm cho rã keo ra, chàng rớt xuống biển. Truyện « Tây-du » nói Tê-thiên đại-thánh có phép câu-dầu-vân; « Phong-thần » nói Lôi-chấn-tử bay trên mây như đi dưới đất. Ấy, người đời nay đang muốn có cánh chim để mỗi người có thể tự bay đại-khải như cách Icare hay Tê-thiên, Lôi-chấn-tử vậy đó.

Người ta bây giờ ý có khoa-học cao cường muốn vượt quyền Tạo-hóa đến đời không chịu để

Hai năm nay giáo-sư đang gò gẫm sửa soạn cặp cánh nhơn tạo đó, nhưng ngày nào hoàn thành và có thể đem ra thực nghiệm bay lên mây xanh cho thiên hạ xem thì chưa được biết.

Một người Mỹ, đốc-tơ Frédéric Gerhardt, ở bộ Hàng-hải

60 nữ giáo-viên lên Saigon tập lợi

GẦN đây nếu ai có dịp tới hồ tắm Địa-phương, tỉnh được nhà nước chọn mỗi năm một người, tại hồ tắm lục các cô tới tập bả rất đông vui về học lợi.

Ấy là 60 nữ-giáo-viên ở Lục-sau này về dạy lại học-sanh. Hình trên đây là quang-cảnh trường sơ học một người, tại hồ tắm lục các cô tới tập lên trên này tập lợi đăng luyện.

Cán Dừng

Một người thơ-ký học cỡ năm thứ nhì thứ ba trung học, biết đánh máy, phải có một môn tiền mặt thể chun. Lương ba tháng đầu: 20 đồng, nếu làm được thì sẽ tăng lên. Xin hỏi nơi nhà báo chỉ giùm.

TRUY TẦM

Tôi mới được làm quen trong vài tiếng đồng hồ, một người KHUÔN, tức là THÁI-KHUÔN, làm thơ-ký sở Kho-bạc Cần-thơ, gốc gác ở Tài-Sum (Sóc-trăng). Trong hải nội chưa quân-tử, ai quen biết KHUÔN, hoặc có gặp KHUÔN nơi nào, hoặc có biết địa-chỉ hiện thời của KHUÔN (vì KHUÔN có tỏ cho tôi biết rằng và không có địa-chỉ chắc chắn), xin làm ơn cho tôi và làm phúc cho KHUÔN rằng tôi đang trông và nội trong một kỳ hạn một tuần lễ, kể từ ngày nay mà thôi.

Riêng phần tôi, tôi xin cảm ơn trước các ngài về sự nhần tin ấy. — NGUYỄN-VĂN-SANH (Travinh)

Tại sân Mayer

Chúa-nhật 4 Septembre 1938

3 trận Đấu cầu kịch-liệt giúp cho cầu-tướng Văn

Từ 2h30: Đỗ-Cường đấu với P. Bert (trọng-tài M. Be).

Từ 3h30: Bình-hòa đấu với Phú-nhuận (trọng-tài M. Đức).

Từ 4h30 Thudamot đấu với Victoria.

Trọng-tài danh dự: Ông Trần-văn-Khá, Hội-trưởng T. C. A.

Trong trận chót sẽ có nhiều Cầu-tướng Đại-biêu Nam-kỳ hiệp lại đã giúp.

Vô cửa chỉ có một hạng: 0 \$ 20.

Grand Bal de la T. C. A.

Xin đề ý: Đêm « Đại-hội và Khiêu-vũ » của Tổng-cuộc thể-thảo Annam nhứt định nhằm chiều thứ bảy 10 Septembre 1938 đúng 9 giờ tối tại Xã-tây.

Nên mua giấy trước tại nhà thuốc Kim-Quan 90 Bd. Bonard

người Hòa-lan rút thẳng mà đoạt giải ấy rồi.

MẮC đầu là tại Hồ-tắm địa phương, có dặn người ta tôi do nên coi chừng bọn trộm đồ móc túi, nhưng mà bảo người ta phải coi chừng cách nào bấy giờ?

HỀ tâm thì người ta để quần áo và có khi tiền bạc ở dưới rồi lên trên tấm, nếu không có ai coi chừng giùm thì người đi tắm làm sao giữ đồ cho được. Thế nên đầu cao rao cần dặn bao nhiêu, lâu nay người ta đi tắm nếu không mất áo sơ-mi thì cũng hết tiền về xe.

NGÀY 27 Août rồi tại Bon-neville (Mỹ) danh-thủ cầm lái xe hơi là người Anh tên Eyston đã tự phá kỷ-lục chạy mau của mình. Anh ta chạy một giờ tới 555 cây số 893 thước hơn kỷ-lục kỳ trước tới 53 cây số một giờ.

Tin văn Thê-thảo

CẦU tướng Văn chết, thủ quân Hội đại-biêu Lê-văn Tịnh kêu gào cùng tất cả anh em cầu tướng đại biểu đi Hong-kong và Manille với nhau, giờ hiệp lại đã một trận cho xuất sắc, tiền thâu vô cửa để xây mộ anh bạn Văn.

CÁI mỹ-ý của thủ quân Tịnh thật là đáng khen và chúng tôi chắc rằng ngày chúa-nhật này số anh em cầu thủ nói trên sẽ họp mặt đông-đủ tại sân Mayer. Tiền vô cửa buổi đá banh này chỉ có một hạng hai các. Bạn đọc cũng nên thừa dịp này kéo nhau tới coi cho thật đông.

VÔ-dịch nước rút xe đạp hoàn cầu là Scherens, người Bỉ, đã bị anh Van Vhiet

Le français parlé par LE-VAN-BAY

Chuyên môn dạy nói tiếng Pháp cho người lỡ hội. Dạy các việc anh em thường dùng hằng ngày. Tôi hứa chắc anh em sẽ đăng vừa lòng từ cách sắp đặt ngồi học cho tới các bài vở và cách giảng dạy của tôi. Thật là một cảnh trường riêng lập để biệt đãi những nhà lỡ hội. Ở xa có lãnh nấu cơm tháng. Học mau kết quả chắc.

GIỜ HỌC: { Sớm mai từ 7 giờ rưỡi tới 9 giờ.
Chiều từ 2 giờ rưỡi tới 4 giờ.
Lớp tối từ 7 giờ rưỡi tới 9 giờ.

LE-VAN-BAY Ancien instituteur en collaboration avec VO VAN QUOI bachelier

MỘT PHƯƠNG LẬP BỒN

có bảo đảm chắc chắn, vững vàng mà lại mỗi tháng, có hy vọng trúng một số vốn lớn đây là về một cách thức P mà

Hội Vạn Quốc Tiết Kiệm

Hội tư bản chiếu theo chỉ dụ ngày 12 Avril 1926

Vốn đã đóng tất: 1 triệu lượng bạc và 8.000.000 quan tiền Pháp

Hội quán: 7, Đại-lộ Edouard VII ở THƯỢNG-HẢI

Hãng chánh ở Đông-pháp: 26 đường Chaigneau SAIGON

Sở thương mại Saigon 20

giúp cho quý ngài đăng gây ra số vốn

400 \$	mỗi tháng đóng	1 \$ 00	5.000 \$	mỗi tháng đóng	12 \$ 50
500	—	1 25	6.000	—	15 00
1.000	—	2 50	7.000	—	17 50
1.500	—	3 75	8.000	—	20 00
2.000	—	5 00	9.000	—	22 50
3.000	—	7 50	10.000	—	25 00
4.000	—	10 00			

Về này đăng lãnh vốn mục-dịch (từ 400 \$ tới 1.000 \$) bởi cuộc xổ số hằng tháng, hay là mãi mãi hạn (25 năm) nếu về không đăng may trúng ra trong 300 cuộc xổ số hằng tháng.

HỘI BẢO ĐẢM 12 CUỘC XỔ SỐ MỖI NĂM

Về tiết kiệm cách thức P đăng dự cuộc xổ số hằng tháng từ tháng đầu mỗi mùa. Như vậy nên người mua vé, chẳng những chắc chắn sẽ đăng lập nên một số vốn, mà lại có hy vọng đăng lập tức một số tiền to (400 lần số tiền tháng đã nộp nên về trúng ra trong tháng đầu).

PHÂN LỢI KHÁC CỦA VÉ TIẾT-KIỆM

Hội Vạn Quốc Tiết Kiệm

BỒI CHƯ ĐỀ ĐANG, nuôi tồn hao ráo rồi chỉ một CỐ GIÁ CHUỘC LẠI khi đóng góp được hai năm. ĐĂNG VAY 90 %, số giá chuộc về. ĐƯỢC BẮT ĐÓNG LẠI, trả số góp trả và tiền lời hay là gia kỳ hạn. ĐƯỢC CHIA HƯỚNG LỢI CỦA HỘI bởi cuộc xổ số phụ này là tăng thêm số bảo kiết ĐƯỢC ĐÓNG GÓP TRẢ MỘT THÁNG

SỐ VỐN huân tại hội cuộc xổ số tới ngày 31 Dec. 1937 gần...	455.000 \$
TIỀN LỜI đã chia ra cho người cầm vé ở Đông-Pháp tới ngày 31 Décembre 1937, gần	72.000 \$

SỰ BẢO ĐẢM CHO VÉ TIẾT KIỆM của

hội vạn quốc tiết kiệm

Số vốn đã đóng tất cả: 2000.000 \$

Động-sản và bất-động-sản ở Đông-Pháp tới ngày 31 Décembre 1937 2.403.548 \$ 30

MUA VÉ HAY HỘI BIỂU-LỆ XIN DO NỘI:

hội vạn quốc tiết kiệm

Chi nhánh: SAIGON, 26, đường Chaigneau; HANOI, 8 ter Phố Tràng thi; và nơi Đại-lý khắp cõi Đông-pháp.

THI TRƯỜNG TIÊU TỨC

Giá lúa

Ngày 2 Septembre 1938 theo giá	Taux Officiel	10f.00
lúa ở các nhà máy Cholon bán	Banque de l'Indochine	10.00
nguyên bao 63 ki-lô.	Banque Franco-Chinoise	10.00
Lúa thượng hạng: 5,47-5,51	Honkong et Shanghai	10.00
Lúa hạng nhì: 5,29-5,33	Chartered Bank	10.00

Lúa h. nhì 40% Japon 5,15-5,19
Lúa h. nhì 50/55% Java 5,03-5,09
Lúa thượng dùng 4,65-4,69

Giá gạo

Ngày 2 Septembre 1938 bán độc theo mà sống không kể tiền sở phí, bán luôn bao 60 k. 700.

Gạo số 1 25 % tấm	7,38-7,42	Dừa khô	
Gạo số 2 40 % tấm	6,91-6,95	Dừa khô Saigon 100 k.	13,60
Gạo số 3 50/55 % tấm	6,71-6,75	Đường	
Gạo lúc 5 % lúa	5,73-5,77	Đường cát trắng 100k.	27,00
Tấm số 1, số 2	5,92-5,96	Giá cao-su	
Tấm số 3	5,48-5,52	Saigon 2-9-35 1\$, 19 le kilo	
Cám trắng	3,73-3,77	Paris 1-9-38 cpt. 13 fr. 75 v. le k.	
Cám lúc	2,50-2,60	Londres 1-9-38 cpt. 8d v.	
		Singapore 1-9-38 cpt. S G 0,271/8	
		New-York 1-9-38 cpt. U.S. 16,20p.	

Heo

Mỗi 100 ki-lô 28,00 — 31,00

MƯA NGOÀI DƯỜNG

truyện ngắn
CỦA THU CTE

BÊN ngoài rĩ rã mưa tuôn không ngớt họ. Mưa thì chẳng lấy gì làm to, nhưng tưởng chừng như không bao giờ tạnh được, vì trông ra trời âm ảm một màu và tầng mây lại nặng nề sùm sụp thấp.

Giọt mưa chảy khắp cả trên ngành cây kẻ lá, tràn ngập cả hai đường ao.

Và đồng thời tràn ngập trong lòng bao nhiêu tuổi trẻ đương năm chèo queo trong quán trọ thanh niên.

Quán trọ ấy? Là một cái «hộp» ở đường Ngự Viên, nơi tạm trú của những kẻ hư hỏng cuộc đời tựa đám cánh bèo bị đánh dạt đi từ bờ nọ đến bến kia, nay tấp vào một mé đất hoang, chưa từng được ai biết tên và biết tuổi. Họ, về phía đàn ông là những đứa con bất trị, những người chồng phóng đảng, những «bực» cha «hoang»; về phía đàn bà là những cô gái đã bị gia đình xã hội và cả cuộc đời hèn nhát lừa gạt, ruồng rẫy và ném vào giữa «piste» của một đảng-xinh để tập thêm những bước đi mới, hầu khỏi sa ngã vào con đường bế tắc. Cả thấy đều đã từng làm vợ làm mẹ.

Mấy mảnh sống tựa những tấm linh hồn lạc loài bị bạc đãi và quên bỏ ấy đã vật vờ lần lượt gặp gỡ nhau trong một đêm trắng sương.

Thế rồi họ bèn bám chặt lấy nhau để tạo nên một đại gia đình. Quán trọ thanh niên thành lập từ đó.

Xóm chợ Dinh Ông lúc thường đã ồn ào, nay vì quán trọ ấy lại càng ồn ào hơn lên nữa. Tuổi trẻ là tuổi của màu sắc, của tiếng động; các chủ-nhơn của căn phố ấy có ăn vận sắc sỡ lố lăng, có vui cười to tiếng vào lối hai giờ đêm thì thiên hạ lâu rồi cũng quen mắt quen tai. Trừ phi có đám trẻ em mãi mãi muốn ngạc nhiên, cứ đứng thập thò ở cửa sổ để xem những «dị nhơn» ăn cơm và trang điểm. Mà tưởng trách chúng cũng vô lý vì ở quán trọ ấy người ta ăn cơm rất lạ đời (người đứng người ngồi, có kẻ lại ngồi chồm hồm cả trên bàn) và lúc trang điểm thì các cô vũ-nữ của chúng ta ngoài ra cái quần đùi và sợi giây nịch vú, cứ thần nhiên phơi da thịt hồng hào ra lộ lộ.

☐

Hồi hôm, tối thứ bảy ở Lido có «grand bal» Trang, Thu, Tư, Độ cùng mặc áo kiêu mới màu đỏ mào. Châu, Thái, Thiệt, Thiệp đều thất «nơ» đen. Còn Nhuận anh chàng viết báo ở từ trong Nam về chơi thì vì không thích thấy lắm nên đi du dương với ả Phù Dung trên sông. Nhưng tuy

không hẹn nhau mà họ cùng về đến nhà một lần. Say rượu và thuốc phiện, có kẻ không thay hết quần áo đã ngã ra ngủ.

Sáng hôm nay, thức giấc dậy, họ trông ra liền thấy trời mưa sùi sụt. Cái buồn thối nhiên kéo lại tràn ngập cả bao nhiêu tâm hồn làm họ không kịp nghĩ đến chuyện đón ngấn. Họ cứ nằm như thế, không tưởng đến sự chời giầy đi rửa mặt mày, đầu hôm nay là một ngày chủ nhật!

Họ nhớ mang máng rằng vào quãng gần sáng bên ngoài gió thổi mạnh và trời đổ cơn mưa lớn. Sau một đêm oan lạc say đắm trong rượu nồng, trong nhạc đỏ, trong khói thuốc độc mà da thịt đã thỏa thuê khoái trá, họ đã mơ tưởng rằng sẽ thấy một buổi mai long lanh

có nắng vàng, có chim hót, thì lại phải nhìn một cảnh tượng ướt át lúc tĩnh giấc nặng nề đầy chán nản, sắc cả mùi vị của truy lạc nhục thể và tinh thần.

Trong lúc mơ màng nghe tiếng mưa rào rào ngoài trời, lũ trai gái ấy đều đã chiêm bao mỗi người theo một cách. Cũng như bây giờ nằm trông ra trời mưa, chẳng ai thêm buồn nói với ai lấy nữa tiếng mà đều nghĩ ngợi riêng tây. Có cái này chắc chắn là chẳng ai vui mà nghe giọt mưa chảy trên cành họ thấy tựa như thấy mưa tuôn trong lòng, giọt rơi buồn buồn và chán nản, chán nản...

(Còn một kỳ)

Tiếng dân kêu

Xin làng Vĩnh-mỹ đề ý

CẦU hư thường xảy ra nhiều sự rủi ro cho mạng dân và bất tiện cho cuộc giao thông nữa.

Tháng này nhằm mùa cấy, dân trong làng Vĩnh-mỹ phải thức khuya, dậy sớm, để ló mòi ra đồng, cấy bắp bắp. Lại gặp lúc mưa đêm lu bù, trời tối đen, đường đi trơn-chợt, đã vậy còn thêm phải đi qua một cái cầu sắt lũng lự, thường khi bị sụp lổ, treo giò mà phải bỏ sự làm ăn.

Chúng tôi là dân chúng làng Vĩnh-mỹ, xin yêu cầu với ban-hội-tề Vĩnh-mỹ mau ghé mắt vào cái cầu sắt hư này. Xin quý ông nên vì sự ích-lợi chung, xót thương đến số phận của đám nông dân nghèo khổ, mà gởi đơn yêu cầu quan Chủ-tỉnh Bạc-liêu cho xuất tiền công-nhò, dựng sửa sang cái cầu sắt hư này lại. Có thể mới tiện bề cho xe cộ qua lại, và khỏi lo sự rủi ro, có thể xảy đến cho đám dân đi làm ăn qua lại cầu đó luôn luôn.

Dân làng Vĩnh-mỹ

Vẫn còn nhiều anh thường xuyên như anh này.

Tại làng Tập-ngải (Travinh)

Trang nằm nhìn ra bên ngoài, tay lơ đãng đưa lên gỡ hoa giấy còn dính trên mái tóc. Mỗi lần nằm trên hai ngón tay miếng hoa giấy màu sắc sỡ thì nàng lại nhớ đến một đóa hoa tươi thắm mà nàng đã hái trong ban mai của đời nàng. Dĩ vãng lại rần rộ kéo về cùng với tiếng mưa.

Từ giường mẹ, buổi mười lăm hây hây má đỏ, nàng đã sùi sụt bước sang giường chồng để hai lần cúi xuống chiếc nôi của 2 lần sinh nở. Nhưng đã từ giường mẹ bước sang giường chồng được thì sao nàng lại không thể từ giường chồng bước lên lút sang giường chàng trai tơ?

Nàng phẫn trách. Chàng không thứ tha. Rồi vì thế...

Mà thôi, Trang không còn đủ can đảm để nhớ lại những điều xót xa gầy gò ấy. Bây giờ Châu là người nhơn tình thứ mấy của nàng rồi?

ĐẦU BẢO

Đầu Đeo

VE VUON 0.10

Từ bỏ chúng

WIGO... WIGO... WIGO...

DYNAMO — ĐÈN — BÓNG ĐỤC

của người Đức-quốc chế tạo dùng về xe máy

Appareils d'éclairage pour bicyclettes

SÁNG LÂU

ÊM ÁI

BỀN BỈ

ĐẸP ĐẼ

hơn các hiệu khác

Xin nài cho được hiệu **WIGO** ở các nhà bán xe máy trong Đông-dương và có trữ bán tại Đại-lý độc-quyền :

NGUYỄN-KỶ-XƯƠNG 61, Bd Gallieni và 4-6, Passage Bourdais -:- Saigon

◆ PHU-LUU ◆

PHẠM-VĂN-VIỆN (PROPRIÉTAIRE)

Hãng chế tạo quốc k ếu hiệu Phù-Luu-Đại-lý giầy tân thời Hanoi và hộp dầm của các vị hoa-khôi — Bán đủ các thứ hàng tạp hóa Bắc-kỳ — Valises — Cartables — Thuốc Lào

Có xe hơi nhà vận tải hàng-hóa đi khắp Lục-tỉnh

BÁN SỈ BÁN LẺ

Thưa quý ngài,

Vì lòng quý ngài đã quá yêu mà vừa giúp cho bản tiệm đứng vững trên đường thương-mãi trong bấy nhiêu lần, bản tiệm rất cảm ơn, nay bản tiệm xin báo cáo, lễ quý thân chủ đăng rõ là bản tiệm đã khai trương thêm một chi nhánh ở tại Cần-thơ. Vậy quý ngài ở miệt hậu giang muốn mua chi xin thương lượng với người quản-lý của bản tiệm ở tại Cần-thơ hay viết thư thẳng cho hãng chánh chúng tôi ở Saigon cũng vậy.

Nay kính cáo.

26, rue Marché -:- CANTHO — 106-114, rue Lagrandière -:- SAIGON

QUINA FORCE

RƯỢU MÁU BÒ

Bệnh mới đỡ, xanh xao, yếu đuối, ban rét, yếu phổi, kinh nguyệt không đều, đang kỳ thai nghén, và sau khi sanh, kém ăn, ít ngủ.

Rượu bò huyết, thơm khai vị, tiêu thực, được nhiều vị lương y trọng dụng.

1 LITRE 2\$00

DỰ TRỮ TẠI :

Pharmacie Vương-hữu Lê

144, rue d'Espagne -:- SAIGON (sau Chợ-mới)

Ở xa gởi theo cách lãnh hóa giao ngân

tuyệt vọng

Trường thiên tiểu thuyết của PUCHO

(TIẾP THEO SỐ BÁO 50)

Người ấy lại nói tiếp:

— Tiếng cảm ơn của tôi lúc này thật không có xứng đáng gì với cái sự thầy cứu con nhỏ của tôi. Nếu không có thầy đến kịp thì con nhỏ tôi phải mang bệnh nặng, rồi cũng không khỏi chết... Hồi này tôi ngồi ở đây tôi nghe tiếng con nhỏ tôi nó la rùm ngoài trước, tôi vì gấp cứu nó quá nên không chạy vòng ra ngoài, tôi nhảy ngang cửa sổ, rồi vấp chơn vướng hàng rào mà té bất tỉnh nằm ở đó... ơn của thầy tôi không biết nói sao được... với lúc này.

Lời nói tỏ ra một người biết điều, nhưng về mặt coi nghiêm nghị quá, tuy lời phải thốt ra thế ấy mà miệng không có nụ cười, Mãng nghe nhưng không biết sao mà đoán tâm tình người ấy đang trả lời. Anh vẫn lặng thinh. Người ấy lại từ bíp-phê lấy chai rượu canh-ki-na và hai cái ly để trên bàn rót rượu ra và mời anh uống. Cặp mắt người ấy không rời cử chỉ của Mãng nên anh áy náy và khó chịu lắm. Mãng cầm ly rượu rồi bước lại cửa sổ, xây mặt ra đường một lúc rồi xây lại kiểm lời hỏi thăm thương tích của đứa bé. Người ấy trả lời:

— Nó không có hề gì hết... cũng là nhờ có thầy và cô... cô... Mãng chặn lời:

— Thưa thầy... thưa ông, ông muốn nói con em của tôi phải không? Con em tôi nó có tánh yêu trẻ nhỏ lắm!

Mãng vô đây là cố ý làm sao gặp mặt Kim-Huê để cho anh yên lòng, nhưng từ này giờ anh không hề môi nhắc đến cô, anh vẫn giả bộ như người vô sự. Mà càng làm bộ tự-nhiên, anh nghe trong mình nó bực bội khó chịu, nhất là cái ngó của người ấy làm cho anh mất hết sự tự nhiên, đứng không biết mỗi, ngồi không biết dựa, nói không biết lời. Tình cảnh thế ấy mà bảo anh đừng bực-bội sao được?

Nhưng đề ý dòm quanh, chẳng thấy bóng Kim-Huê đâu, sốt ruột quá Mãng phải nói:

— Chúng tôi đi đây có chuyện gấp, xin ông làm ơn kêu dùm con em của tôi ra để đi.

Người ấy không trả lời liền câu nói, cặp mắt cứ chăm chăm ngó Mãng rồi chậm rãi từng câu:

— Không hề gì đâu mà thầy lo! Em của thầy sẽ trở ra bây giờ. Tôi mượn cô... cô em của thầy dỗ dùm con nhỏ của tôi để thoa tanh-tu-dốt. Con nhỏ có ý khó một chút nên cũng có hơi lâu. Có... em của thầy sẽ ra bây giờ mà!

Giọng nói với cái cử chỉ người ấy làm cho Mãng đề ý nghi nan. Lòng anh đã đỏ lửa. Mặt anh đã đỏ sẫm. Anh chăm chăm ngó người ấy mà tri định quyết rằng anh sẽ xử cho con người ấy như anh đã xử con chó lúc này mới được, rồi cộc cằn anh nói:

— Xin ông lập tức đi kêu dùm con em tôi ra!

Anh nhứt định nếu câu nói này mà anh còn nghe người ấy trả lời thì anh sẽ cho người ấy biết cái sức mạnh của hai nắm tay anh.

Khá! Đường như người ấy đã hiểu tâm ý của Mãng, nên không trái ý, ông ta trở gót vô phía trong. Nhưng vừa tới cửa ngăn, lại day mình ra và hỏi:

— Thầy bảo tôi kêu cô Trần-Kim-Huê phải chăng?

Không trả lời. ẹ như chớp, Mãng nhảy tới thộp ngay ngực người ấy:

— Hèn chi từ này giờ ông đối đãi với tôi bằng cách đó. Vì vậy mà ông tỏ vẻ khinh thị tôi!

Ông ấy lắc đầu. Vẻ mặt không thay đổi. Cặp mắt ông vẫn còn găm ngay vào mắt của Mãng.

— Thầy đừng sợ sệt, vì nghe tôi kêu tên cô Kim-Huê.

— Không!

— Đừng vội lắm. Để tôi nói. Tôi kêu tên em của thầy là vì ở trong nhà này, trừ ra tôi và con tôi thì còn sợ ai nghe lên được nữa. Với tôi, thầy chỉ là một người cứu sống con nhỏ của tôi mà thôi.

Ông nói chậm rãi, nói gần từng tiếng một, hình như ông muốn cho Mãng không hiểu sót lời gì của ông. Dứt lời, ông lại cười. Cái cười của ông đối ngay cái gương mặt kỳ cục hồi này. Mãng huơng áo ông ra rồi nói:

— Ông được quyền muốn nói gì tùy ý, nhưng tôi bảo cho ông biết rằng ông lầm, ông lộn...

Cũng chưa chịu bỏ qua, ông lại nói nữa:

— Không. Tôi tưởng chắc thầy là anh của cô Kim-Huê.

Không độ được ý của chủ nhà, muốn tình chuyện gì mà cứ khui chuyện của mình mãi, Mãng coi như anh đã đứng vào cái địa-vị nguy hiểm lớn. Anh biết dùng cách táo-bạo để đối phó với ông ấy thì có lẽ cái kết quả sẽ trái với ý anh. Dừng con nóng nảy, Mãng xuống giọng:

— Ông phải biết, dẫu cho em tôi tên gì đi nữa ông cũng không được phép hài nó ra như vậy. Tôi thấy ông lầm tôi phải cãi lại. Tôi tên là Hoàn còn người con gái sẵn sóc con nhỏ của ông là Ngọc chứ không phải Kim-Huê nào cả ông đã hiểu chưa?

Mãng còn muốn nói nữa, chợt liếc thấy trong cửa phòng Kim-Huê dắt tay em bé ra, trên gương mặt cả hai đều có vẻ vui. Thóa nửa làm chi cho vô ích, Kim-Huê bước lại đứng gần anh rồi nói với người chủ nhà:

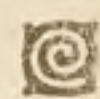
— Hai anh em tôi đi có việc cần vậy bữa khác sẽ ghé thăm ông.

Kim-Huê cùng Mãng bước ra tới cửa thì ông ấy lại nắm tay Mãng lại rồi nói nhỏ:

— Thầy Hoàn! Với tôi thầy đừng nghi sợ gì hết.

Nói rồi ông lại đưa tay ra để chào Mãng, anh lưỡng lự một chút rồi cũng đưa tay ra mà «bắt-sua» một cách ngượng ngùng.

Xe chạy, Mãng ngoái cổ dòm lại, không còn thấy hai cha con ông ấy đâu nữa.

XI.— HY-VONG

Vở vẫn trí tưởng với cái cử chỉ của con người lạ lùng lúc này. Mãng chưa tìm được sự thật, thì thấy cô Kim-Huê đã hăm máy. Anh độ như đã tới nhà bác vật Quang rồi nên trở tay vào cái villa dựa bên đường, anh hỏi:

— Nhà này phải không?

Cô Kim-Huê lắc đầu rồi chỉ cái nóc nhà ngói đỏ phía xa, cách chỗ xe đậu chừng 100 thước. Cô nói:

— Cái nhà bánh ịch ấy... đó... Cô bước xuống xe rồi nói tiếp:

— Nhà đó là nhà của chị Hồng tôi. Anh ở đây chờ nghe...

Không muốn rời cô, anh muốn cương lại, nhưng nghĩ cương thì không được phải lẽ, anh có ý buồn. Cô Kim-Huê thấu hiểu ý anh, cô nói cho anh yên tâm:

— Anh đừng ngại. Dẫu sao tôi cũng trở lại cho anh hay và bao giờ tôi cũng cần thận.

Nói rồi cô bước bả đi ngay lại cái nhà bánh ịch mà cô mới vừa chỉ.

Ở lại một mình, Mãng buồn da lắm, muốn giết thì giờ trông đợi, anh đốt thuốc, miệng ngậm hút. Anh nghĩ lại cái sự cô Kim-Huê đi riêng một mình cô là một sự dè dặt đáng khen cô, chứ không chỗ gì đáng trách. Cứ lấy sự cô ngừng xe như thế này thì biết ngay rằng cô đã tính toán trước trong trí. Nghĩ vậy anh yên lòng và chắc ý rằng Kim-Huê sẽ không đến đòi thất bại.

Hút chưa hết nửa điếu thuốc, Mãng trông thấy phía xa có dạng người chạy tới, anh nhướn mắt dòm kỹ, anh nhận rõ người ấy là Kim-Huê. Cô chạy một cách bưng bả hơi hãi, cái khăn choàng lạnh rớt lên rớt xuống. Mãng xây đến cho cô... nhưng nó là chuyện không lành gì, anh chưa nghĩ tới. Anh chạy lại đón cô để đỡ cô, vì cô đã đuối sức. Đỡ Kim-Huê lên ngồi được trên xe rồi, Mãng trông lại nét mặt của cô, tái mét, như không còn chút máu. Cô ôm ngực thở hào hển nói không ra tiếng.

— Sao cô? chuyện gì vậy?

Mãng hỏi sẵn đón hỏi hã để toan liệu. Nhưng Kim-Huê lắc đầu ra dấu thất-vọng, anh phải chịu làm thinh. Chập lâu cô mới nói:

— Không có chị Hồng ở nhà mà bác-vật Quang cũng đi vắng...

— Chuyện thế, đâu có quan hệ gì cho ta lắm, sao tôi coi như cô có vẻ sợ hãi...

Kim-Huê khoát tay, không trả lời câu hỏi mà cô lại hỏi anh:

— Bây giờ ta phải tính làm sao? Làm sao đây có chỗ ở ở...

— Muốn một cái villa được chăng?

— Không được, anh quên sao? anh quên cái xe Pho này sao?

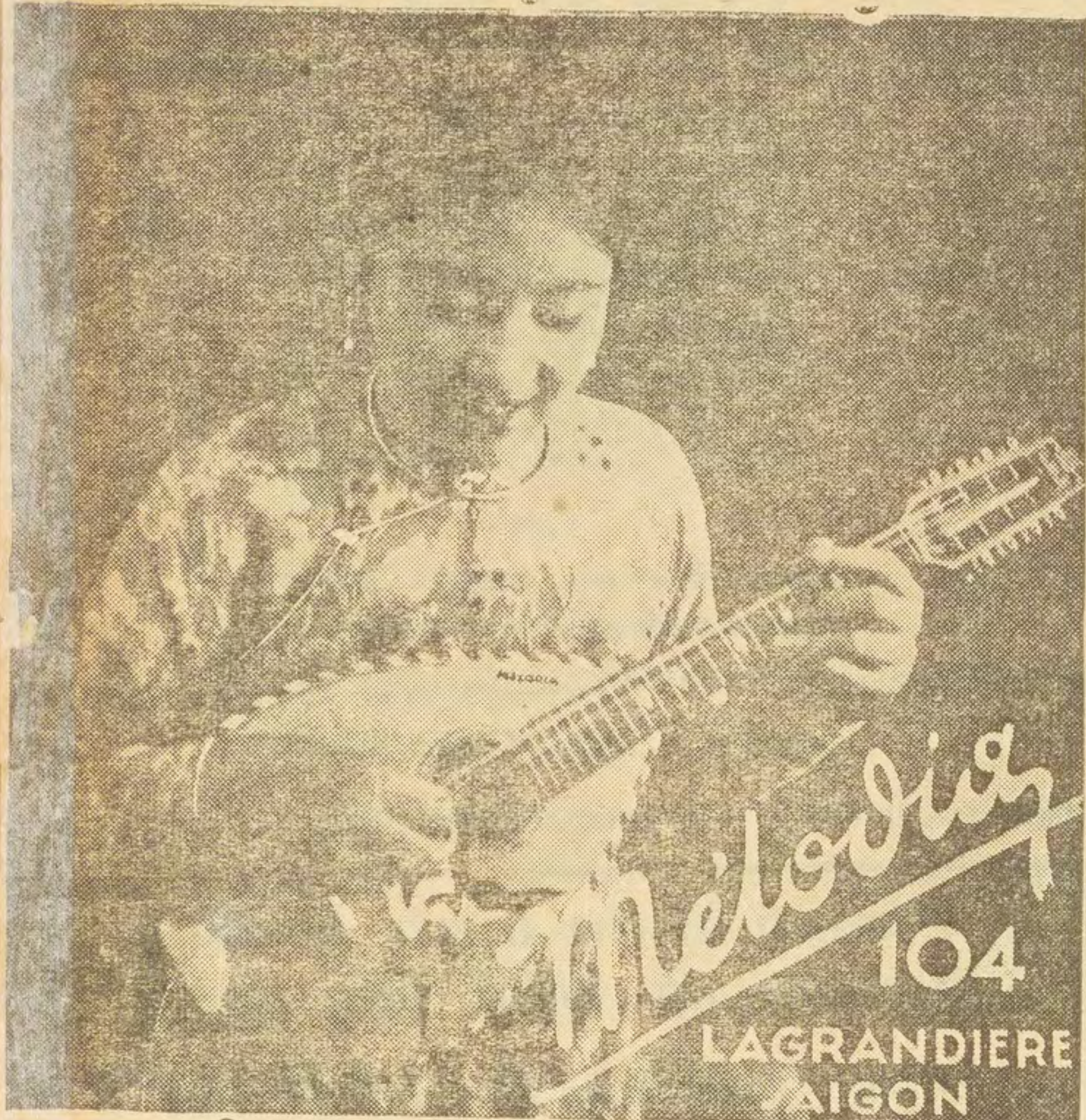
Mãng không hỏi nữa, anh leo lên xe rồi máy rồi trở đầu, cho xe chạy trở lại đường cũ. Lúc ấy cũng gần đúng Ngọ nên trời nắng gắt, người đi đường không có một ai, mấy cái villa dựa mé biển đều đóng cửa kín mít. Lúc xe chạy ngang nhà của hai cha con người hồi sớm, anh đề ý ngó chừng thì cửa nhà ấy cũng đóng, anh cũng có ý nghĩ trông cậy nơi nhà người ấy... nhưng xe chạy thoáng qua rồi anh cho chạy luôn chứ không chịu ngừng. Ra khỏi Long-hải chừng hai ngàn thước, Mãng ngừng lại rồi nhảy xuống xe, Kim-Huê ngừng đầu dòm chừng theo anh. Mãng đứng nhắm nhia phía trong rừng rậm, rồi anh chỉ cái chòi ở với xa cho Kim-Huê thấy và nói:

— Tôi tính đem xe này gối trong bụi rậm kia, còn tôi với cô thì vô trong chòi đó nghỉ đỡ. Ý cô nghĩ sao?

(Còn nữa)

B O U R J O I S
PARFUMEUR
PARIS

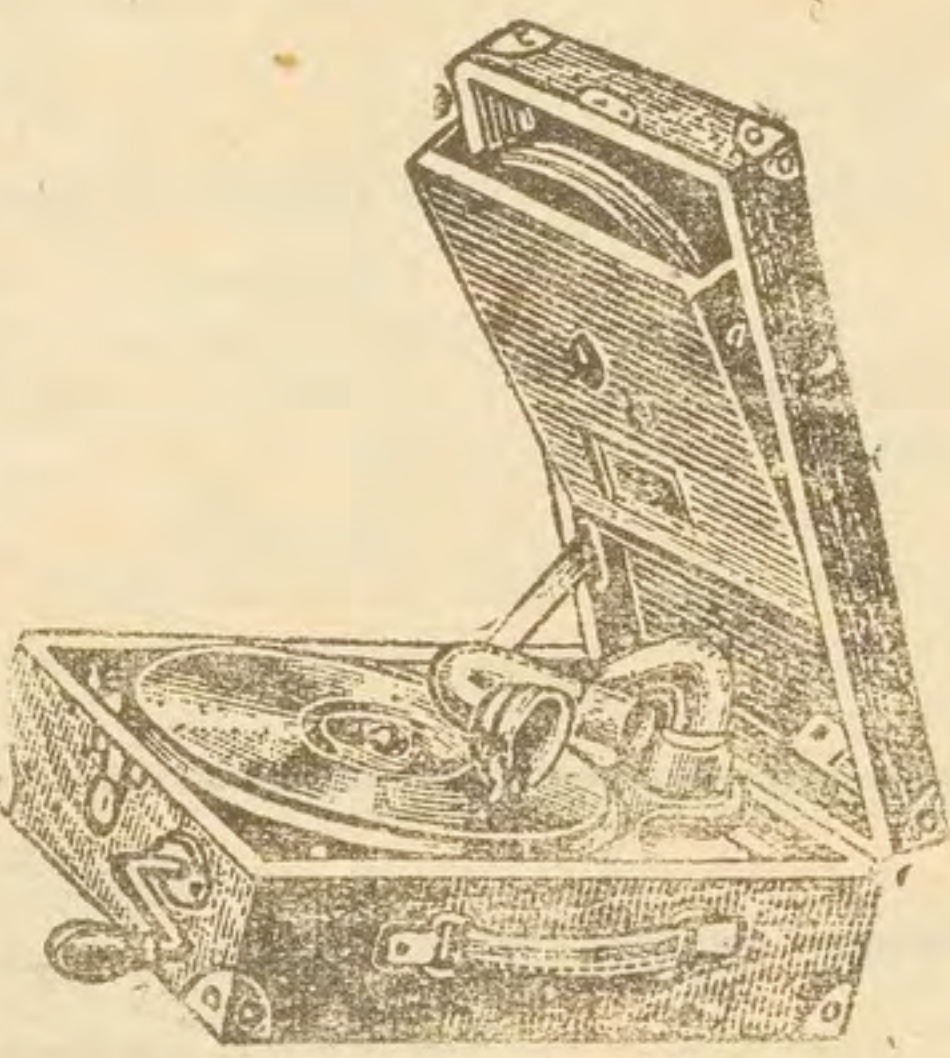

Sáng lập đã 10 năm và đã làm đàn cho những thầy đàn có tiếng như : Giáo Tiên, Ba Phó, Chon, Ba Nén, Kéo, Cày, Kỵ, Chắt v.v

DU'-THANH BAZAR SINGAPORE

138 rue Colonel Boudonnet
(ngang ga xe lửa Mỹ) Saigon
TÉLÉPHONE : 21.858

Bồn hiệu có bán đủ các thứ chén đĩa Tây, Tàu, Annam kim thời, máy hát đủ thứ, đĩa hát, các hiệu Béka, Columbia v.v. Filtre lọc nước giã tiện, mỗi giờ có thể lọc 5 litres ; giá 5 đồng. Cho mượn đồ sành đủ các kiểu dùng trong các đám tiệc Tây Nam.

Giúp người làm phước

Thuốc gia-truyền của danh-y chuyên môn đã cứu được cả muôn người, bệnh ho lao, ho khạc ra đàm trắng, xanh, vàng, khúe khắc, ra máu, đã dùng đủ thuốc Tây Nam không hết, mau viết thư kèm mandat 3p.80 số phí cho M. TRINH VĂN-TÚ Ancien Instituteur à Hiép - đức MYTHO sẽ có thuốc uống lành bệnh.

PHONG, BAN, ĐEN

Con nít thường hay có chứng Phong, Ban, nếu cho uống không nhằm thuốc, dễ diễn trị thì nó sanh biến nhiều bệnh nguy đến tánh mạng, chớ chẳng vừa. Vậy ai có con nít nếu mới ăm đầu, phải để phòng trước, thì cứ cho uống thuốc CHÂU-PHÁCH-TÂN hiệu ÍCH-NGUỒN-ĐUỜNG nội trong nửa giờ thấy hết. Vì thuốc này công hiệu cấp kỳ và chuyên môn trị đủ các chứng bệnh con nít : Phong, Ban, Ớc sữa, ỉa mửa, ỉa nước, đau bụng, ễn lưng, khóc đêm, sinh bụng, làm kinh, trực thị v.v.v. trộm bệnh không sai một, nên mua để phòng mà nuôi con nít.

Giá mỗi ve 0p.20

Thuốc HO bao sấp hiệu ÍCH-NGUỒN-ĐUỜNG trị đủ các chứng ho, danh tiếng hơn 60 năm, không có thứ nào bì kịp, người lớn con nít đều uống được.

Giá mỗi hườn 0p.15

Hỏi mua trong các tiệm thuốc Bắc khắp lục-châu.

Tổng phát hành 295 Phố - nhuận :-SAIGON.

Madame
Tuong van-Huân
200, rue d'Espagne. — SAIGON

BÁN ĐỦ ĐỒ THÊU
REN, CHỈ LAINE (Gởi contre remboursement)

CLINIQUE PELLERIN
93, RUE PELLERIN

DOCTEUR **TRẦN-VĂN-ĐỒ** Tél. : 20.912

Có nhiều phòng rộng rãi, mát mẻ sẵn chỗ tắm và rửa mặt riêng, mỗi phòng cho người đẻ và bệnh nằm.

Có nhà mổ và nhà đẻ đủ đồ khí cụ đẻ mổ và đẻ khó.

Coi mạch và trị bệnh : tim, gan, phổi, thận, và bao tử, ruột, trĩ, ban, kiết.

Trị bệnh đàn bà : tử cung, bạch đới.

Trị bệnh bằng điện khí : Diathermie.

• Phòng rọi kiến (Rayon X) (chụp hình, vẽ hình không hại người, coi phổi, bao tử, ruột).

COI MẠCH : Sáng 8 giờ tới 11 giờ. — Chiều 3 giờ tới 5 giờ.

ĐI CHƠI CHỢ LỚN
DỰ TIỆC TRUNG-HOA

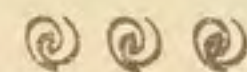

Ái đã đi tới Chợ lớn, mà chẳng hề bước lên "Thái-Hồ-Lầu" thì cũng thiệt ! Vì chốn này : đã dành sẵn đủ thức sơn-trần hải-vị, để cho ta cùng bạn-hữu năm ba đánh chén trong khi nhàn-hạ, chẳng những món ăn đẹp miệng, thức uống đủ mùi, mà lại một tòa nhà nguy-nga : lầu cao sảnh rộng; Có vườn hoa đẹp, có gió thanh-tân, muốn an-bộ đương-xa, lại sẵn sàng thang điện. Ta có thể đến đây :

Khi chén rượu, khi cuộc cờ, (có đề sẵn cờ tướng);

Khi xem hoa nở, Khi chờ trăng lên !

Thật là vô-cùng hứng-thú, lắm đều thanh-tân !!

Ban ngày từ 12 giờ trưa đến 3 giờ chiều :

Có bán trà, bánh, mỳ, cháo để điểm-tâm; theo giá kinh-tế. Có ca-nữ trời giọng du-dương, giúp vui cho quý khách.

Lành tiệc lễ đám, đề đãi đấng khách-quí, phòng huê rộng rãi, tiện lợi nhiều bề. Xin quý-khách chiếu-cổ, ắt sẽ đẹp lòng !

" THÁI-HỒ TỬU-LẦU "

284, Rue des Marins 284

Téléphone Automatique N° 30351, CHOLON

Cách trị bệnh HO, lâu mau nặng nhẹ thề nào cũng tuyệt

bởi tại phổi yếu, nóng, ho phong, ho cảm, ho ban đều uống đặng. Nên uống :

BỒ PHÊ CHỈ KHÁI TÂN

MỖI GÓI : 0\$10

Trẻ em nhỏ ho :

NHI KHOA CHỈ KHÁI TÂN

MỖI GÓI : 0\$10

Đàn ông ho, tỳ phê khí suy, phổi yếu mà ho, hoặc đàm nhiều ít mà ho, hãy uống :

NAM KHOA BỒ KHÍ CHỈ KHÁI HOÀN

MỖI HỘP 5 HOÀN : 0\$80

Đàn bà bởi sản hậu mà ho, ho đàm xanh hay vàng, hãy uống :

PHỤ KHOA BỒ HUYẾT CHỈ KHÁI HOÀN

MỖI HỘP 5 HOÀN : 0\$80

Ho rang tức ngực, ho không đàm, hãy uống :

LỤC LONG THANH PHẾ HOÀN

MỖI HỘP 5 HOÀN : 0\$80

Ho ra máu như : thổ huyết, lạc huyết, ho máu vướng theo đàm, hãy uống :

ĐÔNG GIAO BẮC BỬU HOÀN

MỖI HỘP 3 HOA : 1\$00

của nhà thuốc danh tiếng **VO-YAN-YAN THUDAUMOI**

PHÒNG KHÁM BỆNH

N° 8, rue Sabourain (ngang hông chợ Bến-thành) — SAIGON

Docteur TRAN - VAN - CHI

Ancien Assistant de Gastro-Entérologie et de Radiologie
de la Faculté de Médecine de Montpellier
Ex-Chargé de Consultation à l'Hôpital Subarban
Diplôme d'Hygiène Médicale Colonial de l'Université de Paris
Membre Correspondant de la Société de Gastro-Entérologie
du Littoral Méditerranéen.

CHUYÊN MÔN TRỊ BỆNH :
Bao tử, Ruột, Gan, Kiết, Nội trĩ, Nước dãi đường, Nhức mỏi v.v.

DÙNG QUANG-TUYẾN (Rayons X)
Rọi và chụp hình bao tử, ruột vân vân

GIỜ KHÁM BỆNH :
Sớm mai từ 8 giờ tới 12 giờ. Chiều từ 3 tới 7 giờ.

Nên tin hay không?

LÀU nay ở xứ mình có cái không khí lo ngại về phía Xiêm-la, đến nỗi lo có ngày binh Xiêm tràn qua xâm lược Miền Lèo nữa kia.

Binh lực Xiêm tài bộ đến đâu chưa rõ, chứ đến hiện-tình đại-nghị ở nước họ chắc cũng không hơn gì nước ta.

Các báo ở Băng-cốc mới thuật câu chuyện kỳ cục: một ông nghị-viên bị chấn nước chỉ vì phạm sự sốt sắng mà ra.

Hôm đó ông thượng thư Luang Vichitr ra nghị-viên, bày tỏ những ý-kiến công kích người Tàu, bởi vậy ông nghị Nai Liang thay mặt nhóm dân tỉnh Oubone đứng dậy chất vấn chánh-phủ phải trả lời cho ông biết mấy câu ông Luang Vichitr mới nói đó có phải là thích-hạp với cái chánh-sách của nước Xiêm không.

Thủ tướng vắng mặt, ông Luang Phibul thượng thư bộ Quốc-phòng trả lời rằng những ý-kiến ấy chỉ là tư-ý của ông Luang Vichitr mà thôi.

Trông là chuyện tời đó êm rồi, không dè trong một lúc Nghị-viên tạm nghỉ, các ông nghị ở bậc thứ 2 (nghĩa là không phải dân cử, chỉ do chánh-phủ bỏ vào trong viện) xúm lại bắt ông Nai Liang để ngồi trên ghế mà khiêng cộ.

Đi đâu?

Họ khiêng ông Nai Liang ra liêng tuốt xuống giếng. May nhờ có 2 người bạn thân cứu được không thì ông nghị Nai Liang uống nước chết rồi.

Cho biết ở bên Xiêm, người làm dân biểu mà hạch hỏi những chỗ sai lầm của chánh-phủ, thật nguy cho mình biết bao?

TUÔNG là ông tổng thống Roosevelt nước Huê-kỳ đã bị giết chết hôm mới rồi đây chớ.

Bữa đó ông Roosevelt ngồi xe đi qua tỉnh thành Oklahoma, có một người đang ở trong đám đông người phăng phăng chạy ra toan nhảy lên xe hơi của Tổng-thống.

Nhưng mà lính tráng tùy tùng bắt được và cho anh chàng một trận đòn nên thân.

Cái cử-chỉ muốn nhảy lên xe chắc là muốn giết tổng-thống chớ còn gì nữa.

Tôi cá chur-vị độc-giã suy nghĩ cả tháng không ra nguyên nhơn. Khi dẫn về có bót lấy khai, anh chàng đó xưng tên là Woody Hockaday, 52 tuổi, nói cách thành thiết tự nhiên:

— Tôi chỉ muốn nhảy lên xe để chúi giầy cho tổng-thống ta thôi mà!

RAMON NOVARO, tài tử hát bóng đại danh, bữa nọ cầm tay bánh xe hơi ở Californie đụng nhảm một người đi đường. Anh này kiện ra tòa, lấy cớ rằng tai nạn ấy đã làm cho mình gãy xương sống, không còn làm ăn gì được, vậy xin tòa phạt Ramon phải bồi thường cho mình 150.000 quan tiền trợ cấp.

Từ lúc nghe anh này nạt đơn rồi, Ramon mướn riêng một nhà trinh-thám có máy lấy phim nho nhỏ, ngày đêm đi theo dõi anh chàng nọ.

Đến hôm ra tòa, trạng-sư của bị-cáo xin tòa cho phép treo ở góc phòng xử một miếng vải trắng, rồi đem những phim kia chiếu ra, bày tỏ anh tiện-cáo đang bơi lội, đánh tennis và cầm máy xe hơi chạy vù vù, anh bảo anh gãy xương ở chỗ nào đâu?

Tiền-cáo thất kiện, phải chịu hết án phí!

LÀO Maurice de Waleffe thật là báo đời, từ khi bày đặt ra mỗi năm có một cuộc thi hội thể-giới mỹ-nhơn, làm cho bao nhiêu cô thiếu-nữ sanh ra thất vọng, lãng mạn và hư thân.

Mới đây trong nước Ai-cập có cuộc lựa chọn một cô tuyệt đẹp, mang cái danh hiệu « Ai-cập mỹ-nữ » để đi dự thi « Thế-giới mỹ-nhơn ».

Có hai cô tranh dành nhau, trước còn cái cộ gầy gò, sau rồi thượng cẳng chun hạ cẳng tay, đánh nhau trí mạng.

Lúc người ta can hai cô đang nhau ra được thì một cô lọt tròng hết một con mắt, còn cô kia cũng thương tích thâm hại, hết chỗ dành chức mỹ-nhơn với ai được nữa.

Đại-lý S.O.S.

TRƯỚC hết, bồn-báo xin cảm ơn tất cả chur vị đại-lý đúng đắn ngay thiết đã giúp cho báo này về việc bán lẻ ở Lục-tỉnh trải một năm nay.

Sau nhơn dịp thỉnh cầu chur vị đại-lý có đăng phương-danh bửu-hiệu dưới đây, xin làm ơn tính toán cả mấy tháng trước còn thiếu và làm luôn cả relevé tháng Aout vừa qua, gửi lên một lượt trước ngày 10 Septembre này; cho bồn báo tiện việc làm sổ chung kết một năm.

- ☐ LAITHIẾU Banh-tho-Duong, juillet 25 nos
- ☐ CAP-ST-JACQUE Huynh - Long, juillet 25 nos
- ☐ BENTRE Dai - van - Xung, juillet 48 nos
- ☐ SADEC Châu-v-Chuong, juin, juillet août 110 nos
- ☐ CANTHO Au Petit Gain, juillet 150 nos
- ☐ LONGXUYEN Trăn-v-Chân juillet 50 nos
- ☐ Ng-huu-Thuê, juin, juillet 98 nos
- ☐ TRAVINH Liên-Hiệp juillet 50 nos
- ☐ VINHLONG Ng-thanh-Liêu juillet 50 nos
- ☐ BACLIẾU Haynh - van - Du juillet 25 nos
- ☐ Trg-huu-Thanh juillet 20 nos
- ☐ NHATRANG Kim-Anh, mai, juin, juillet 104 nos
- ☐ Huong Nhut, juin, juillet 55 nos
- ☐ TUYHOA Trăn-Dê, mai, juin, juillet 26 nos
- ☐ DALAT Luong-son-Tho-Quan, avril, mai, juin, juillet 87 nos
- ☐ PHANTHIET Minh-Nguyệt juillet 25 nos

Nên đề ý

Quý ngài muốn có đồ trang-sức vừa đẹp đẽ, vừa tối tân, vừa rẻ tiền, chỉ đến tiệm BA-QUAN sẽ có đủ đồ, cho quý ngài lựa chọn. Chỗ đáng tin cậy.

BA-QUAN

58 rue Vannier

Chuyên môn mài và bán hột xoàn mới Đức-Quốc.
Ngang hông kho bạc. Chợ-củ Saigon

Thái Bình Hoàn

(Trị ho lâu)

Đam đanh tích-tụ trong Phổi sa nh (rùng-độc, ăn phá chất Phổi)

11. Bệnh nhơn ho nhiều, nhứt là về đêm, khạc ra có chỉ máu trong đàm, chỉ ấy thiết là mẩn, Phổi lụn vụn bị vi-trùng ăn lờ ra đó. Con người lần lần ốm gần như bộ xương, bần thần đã dưới, biếng ăn biếng ngủ.

Thuốc THÁI-BÌNH-HOÀN của nhà thuốc Đại-Đồng làm mát trái tim bổ Phổi, trừ đàm, chữa lành các vết tích ở Phổi, dứt chứng ho lâu ngày, ngừa được bệnh lao.

Mỗi hộp 1 p. 50
Sở bào chế ĐẠI-ĐỒNG
96, rue Pellerin - Saigon.

Cà-rá đàn ông kiểu đẹp, khéo lạ, nhận hột xoàn mới nặng 2 chỉ bạc pha vàng y, không đen có giấy bảo kiết

S 709

**Chevalière en argent platiné
garantie absolument inaltérable**

Nhiều kiểu chọn lựa. Gửi lãnh hóa giao ngân. Nhớ cho ni ngón tay.

QUAN-CHUA

Chỗ cà-rá đàn ông 21, rue Amiral Courbet - Saigon - Tél. : 21.616

+ Phòng khám bệnh Đường + đường và Nhà bảo sanh +

Docteur HỒ-VĂN-NHỰT

Nguyên lươn-y phụ-tá về bệnh đàn bà ở Đại đường đường
BAUDELOCQUE (Paris) (từ năm 1934 tới năm 1937)

CHUYÊN - MÔN CÁC BỆNH ĐÀN BÀ VÀ KHOA SANH - SẢN

Trị các chứng bệnh : huyết bạch, đường kinh trời sứt, mất đường kinh, băng huyết, đau tử cung, tử cung trệ, đau trứng, hư thai, ngoại thai, các chứng bệnh sanh ra trong khi mang thai và sau khi sanh sản v.v...

Rối kiến và chụp hình tử-cung.

Có các thứ máy điện trị bệnh đàn bà : DIATHERMIE, ELECTROCOAGULATION, INFRA-ROUGES, ULTRA-VIOLETS...

Phòng khám bệnh tại đường Tabert n° 9 et 9 D

Giấy phép nói N° 20.516

Sớm mai : từ 8 giờ đến 11 giờ rưỡi. Chiều : từ 3 giờ đến 6 giờ rưỡi

DUƠNG ĐƯỜNG và NHÀ-BẢO-SANH (clinique et maternité) TẠI PHÚ-NHUẬN góc đường Paul Blanchy prolongée và TOUR DE L'INSPECTION N° 123. Giấy phép nói N° 20.434.

Duơng đường ở giữa ba màu vườn, đẹp đẽ, thanh-tĩnh, và có không khí tốt. Phòng bệnh nằm ở trên hai tầng lầu đều tinh sạch và khoan khoái. Có nhiều phòng tắm riêng. Cách nuôi bệnh và sự ăn uống rất cần mẫn và hợp vệ-sanh.

Tốt hơn các thứ savon tốt

Fabricant : **F. VAN-VOVAN**
164, rue Colonel Boudonnet (ngang ga xe lửa Saigon)

Téléphone : 21.475

DOCTEUR NGUYỄN-VĂN-TIỀN

CÓ CẤP BẰNG VỆ-SANH VÀ VI-TRÙNG-HỌC

Khi trước ở 68 đường Chasseloup Laubat
hiện giờ dời tại số 16 đường Larègnère

Téléphone n° 21.163

(Sau vườn Bồ-rô, gần góc đường Chasseloup Laubat
và Larègnère chừng 20 thước) — SAIGON

CHUYÊN TRỊ CÁC CHỨNG BỆNH :

Chuyên môn BỆNH NGOÀI DA : lốt, ghẻ, lở, loét, phong, đơn, ung độc, thẹo, mụn, bết, mủ, cóc v.v... BỆNH MÁU : PHONG TÍNH, huyết kém, tê bại, nhức mỏi, lao, mạch máu sưng nơi cẳng, trĩ, mạch lưng, hạch, rét, kiết v.v... BỆNH VỀ ĐƯỜNG TIÊU của đàn ông : CÁC THỦ LẬU, ống dài teo, bọng đài, thận, tinh khi yếu, di tinh v.v... của đàn bà : huyết bạch, tử cung, giây chằng, chòm trứng, kinh kỳ bất thường, đau đơn v.v...

Ngày thường có coi mạch và trị bệnh. Ngày chứa nhựt và lễ buổi sớm mai.

Có dùng điện trị bệnh rất hay và không đau

Có vài cái phòng rộng rãi, mát mẻ, thanh tịnh, vệ-sanh, phòng tắm, phòng tiêu riêng, để cho bệnh nhơn ở xa muốn ở tại nhà quan thầy cho dễ bề săn sóc.